

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
ÁLLAMTUDOMÁNYI ÉS NEMZETKÖZI TANULMÁNYOK
KAR

Nyilvántartási szám: ...
... számú példány

A NEMZETKÖZI TANULMÁNYOK MESTERKÉPZÉSI SZAK AJÁNLOTT TANTERVE

**Alkalmazandó:
a 2024/2025 tanévtől felmenő rendszerben**

Szenátusi döntés	Fenntartói döntés
Elfogadta a Szenátus számú határozatával.	Jóváhagyta a Fenntartó számú határozatával.

Budapest, 2024.

A szakfelelős: Prof. Dr. Koller Boglárka, PhD, tanszékvezető, egyetemi tanár

A szakirányok/specializációk felelősei

Európa-tanulmányok specializáció: Prof. Dr. Koller Boglárka, PhD, egyetemi tanár, tanszékvezető;

regionális és civilizációs tanulmányok specializáció: Dr. Marsai Viktor, PhD, habil., egyetemi docens;

nemzetközi gazdasági kapcsolatok specializáció: Dr. Pásztor Szabolcs, PhD, habil, egyetemi docens;

Az ajánlott tanterv jogi hátterét az alábbi főbb jogszabályok és egyetemi szabályzatok képezik:

1. A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény;
2. A Nemzeti Közszerológálati Egyetemről, valamint a közigeráztatási, rendészeti és katonai felsőoktatásról szóló 2011. évi CXXXII törvény;
3. A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 87/2015. (IV. 9.) Korm. rendelet;
4. A Nemzeti Közszerológálati Egyetemről, valamint a közigeráztatási, rendészeti és katonai felsőoktatásról szóló 2011. évi CXXXII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 363/2011. (XII.30.) Korm. rendelet;
5. A felsőoktatásban szereshető képesítések jegyzékéről és az új képzések létesítéséről szóló 65/2021. (XII. 29.) ITM rendelet, valamint a felsőoktatási szakképzések, az alap- és mesterképzések képzési és kimeneti követelményeiről szóló vonatkozó miniszteri közlemény;*
6. Az államtudományi képzési terület képzéseiről szóló 534/2023. (XII. 5.) Korm. rendelet (államtudományi képzési területéhez tartozó képzés esetén); **
7. A Nemzeti Közszerológálati Egyetem Tanulmányi és Vizsgaszabályzata;
8. A képzésekkel kapcsolatos eljárásrendről szóló rektori utasítás.

A képzés hitelesítő adatai

Kari Tanács határozatának száma:	469-59/2011. (XI.25.)
Szenátusi határozat száma:	
Fenntartói határozat száma:	
MAB kód:	Ms1404
MAB határozat száma:	MAB 2011/9/X/11
OH nyilvántartásba vételi szám:	FF/1826-2/2012 (módosítás: FF/1776-2/2012)
A képzés FIR kódja:	MSZKNET
A meghirdetés első tanéve:	2024/2025

*nem államtudományi képzési területéhez tartozó képzés esetén

**államtudományi képzési területéhez tartozó képzés esetén

Tartalomjegyzék

1. A szak megnevezése:.....	5
2. A szak szakirányai:	5
3. A szakon szereshető szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése:	5
4. A szak profilja:	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
5. A képzési idő félévekben:	5
6. A fokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma:	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
7. Az alapképzési szak képzési célja, a szak törzskompetenciáinak leírása:.....	5
8. A képzés felépítése	7
9. A tanóra-, kredit- és vizsgaterv	7
10. Az előtanulmányi rend.....	8
11. Az ismeretek ellenőrzési rendszere	8
12. A záróvizsga	8
13. A szakdolgozat/diplomamunka	9
14. Az oklevél.....	9
15. A szakmai gyakorlat.....	10
16. A külföldi részképzés céljából nemzetközi hallgatói mobilitásra felhasználható időszak (mobilitási ablak)	10
17. További szakspecifikus követelmények	10
A tantárgyi programok listája	13
TANTÁRGYI PROGRAMOK	15
1. számú melléklet: Tanóra-, kredit- és vizsgaterv	177
2. számú melléklet: Előtanulmányi rend	178

1. A szak megnevezése:

nemzetközi tanulmányok mesterképzési szak

2. Képzési terület, az NKE tv. 3. §-ában meghatározott felsőoktatási terület

társadalomtudományi képzési terület

3. A szak szakirányai/specializációi:

Európa-tanulmányok specializáció, regionális és civilizációs tanulmányok specializáció, nemzetközi gazdasági kapcsolatok specializáció;

4. Végzettségi szint:

mesterfokozat (magister, master of arts, rövidítve: MA)

5. A szakon szerzhető szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése:

okleveles nemzetközi kapcsolatok elemző

6. A képzés célja és az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A képzés célja és az elsajátítandó szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szakértőket képezése, akik megfelelő elméleti ismeretek birtokában képesek a jelenlegi nemzetközi politikai és gazdasági viszonyok tendenciáinak elemzésére. Felkészültek nemzetközi gazdasági, nemzetközi jogi, nemzetközi kapcsolatokat érintő elméletei, regionális-civilizációs interdiszciplináris ismereteik, valamint szaknyelvi tudásuk birtokában a globalizálódó nemzetközi rendszer összefüggéseinek megértésére. Képesek egy adott régió gazdasági, politikai és társadalmi összefüggéseinek mélyebb elemzésére. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

6.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

6.1.1. A nemzetközi kapcsolatok elemző

a) tudása

Magas szinten ismeri és a magabiztos gyakorlati használhatóság követelményeinek megfelelően érti és értelmezi a legfontosabb társadalomtudományi összefüggéseket.

Ismeri a nemzetközi kapcsolatok elméletének legfontosabb paradigmáit, és tájékozott az egyes elméleti irányzatok közötti vitákkal kapcsolatban.

Tájékozott a főbb civilizáció- és kultúraelméletekben, valamint ismeri az egyes régiók főbb gazdasági, politikai és társadalmi tendenciáit.

Tájékozott a 21. századi legjelentősebb világpolitikai konfliktusok és válságok összefüggésrendszerében.

Ismeri a világgazdaság főbb tendenciáit és a világ egyes régióinak gazdasági folyamatait, különös tekintettel az Európai Unió gazdasági helyzetére vonatkozóan.

Tájékozott a magyar külpolitika főbb aktuális kérdéseiben és dilemmáiban.

Ismeri az emberi jogi és kisebbségi jogi rezsimeket, valamint azok regionális rendszerét.

Ismeri az ENSZ döntéshozatali mechanizmusát, ennek működését, illetve a reformjára vonatkozó elképzeléseket.

Ismeri a világpolitikai folyamatokat meghatározó főbb nagyhatalmak külpolitikáját, illetve a világgazdaságban elfoglalt helyét.

Ismeri a világ főbb civilizációinak, kultúrkörének és a nagy világvallásoknak a sajátosságait.

Ismeri és érti azokat a hazai, európai és globális társadalmi problémákat, amelyek meghatározzák a társadalomtudományi gondolkodás alaptendenciáit.

Ismeri és érti a korábban megtanult idegen nyelvek szaknyelvi anyagát.

Rendszerezett ismeretekkel rendelkezik a magyar, az európai és az Európán kívüli politikai rendszerekről, valamint a kormányzati rendszerek domináns nemzetközi típusairól.

Ismeri a társadalomtudományokra jellemző adatgyűjtési, feldolgozási és értelmezési technikákat, és a politikai kutatás megkülönböztető sajátosságait.

Ismeri a nemzetközi politikai, gazdasági, jogi és társadalmi intézmények és folyamatok

mélyebb összefüggéseit.

b) képességei

Képes a megszerzett interdiszciplináris ismeretek birtokában egy adott világpolitikai konfliktus és válság külpolitikai elemzésére.

Képes a világgazdasági folyamatok mélyebb megértésére és az Európai Uniót, illetve Magyarországot érintő gazdasági jellegű kihívások elemzésére.

Képes összehasonlító gazdasági elemzések végzésére alapvető közgazdasági és statisztikai ismeretek, valamint világgazdasági elméletek birtokában.

Képes tájékozódni a különféle nemzetközi szervezetek döntéshozatali mechanizmusában, valamint képes megérteni az egyes nagyhatalmak főbb külpolitikai döntéshozatali mechanizmusát.

Képes definiálni a nemzetközi rendszer egyes szereplőinek gazdasági és politikai érdekeit, illetve azok összefüggésrendszerét.

Képes a megszerzett ismeretei birtokában a társadalmi folyamatok általa kutatott szeptében új tudományos eredmények elemzésére, új tények és összefüggések feltárására, tudásának önálló szakmai koncepció formájában történő értékesítésére.

Képes a kitekintő jellegű munkára, az egyéb a társszakterületek és tudományágak eredményeinek az aktív és hatékony felhasználására.

Képes bekapcsolódni szakterületének nemzetközi kutatási projektjeibe, valamint ilyen projektek pályázati munkáiba.

Képes a szakmai feladatok megoldása során az önálló elemzésre, értékelésre és a különböző következtetések szintetizálására.

Képes a hazai és külföldi társadalomtudományi források feltárására, feldolgozására és szakmai munkája során a leszűrt következtetések gyakorlati alkalmazására.

Szakterületének egyes résztemáiról önálló, szaktudományos formájú összefoglalókat, elemzéseket készít.

A munkafolyamatokat a felkészültségének megfelelő szinten irányítja, eredményesen együttműködik az intézményen belüli és kívüli partnerekkel.

Képes a változásokhoz alkalmazkodni, adaptációs koncepcióját el tudja fogadtatni munkatársaival és egyéb partnereivel is.

Képes önálló szakmai koncepciók kidolgozására, és a vitákban megvédi az elképzeléseit akár idegen nyelven is.

Képes konzisztensen használni a politikatudományi fogalmakat.

Képes a társadalmi konfliktusok és problémák bonyolult rendszerében eligazodni, szűkebb szakterületén elmélyültebb ismereteire építve aktívan be tud kapcsolódni a konfliktusok feltárásának munkálataiba.

c) attitűdje

Nyitott és toleráns azoknak a társadalmi csoportoknak a nézeteivel, gondolkodási formáival és életmódjával szemben, amelyekkel társadalomkutatóként szakmai munkája során kapcsolatba kerül.

Nyitott minden társadalomkritikai szerepvállalásra, ha szakmai felfogásával ütköző folyamatok indulnak el társadalmi környezetében.

Nyitott és befogadó szakterületének a legkülönbélebb nemzetközi kutatási eredményei iránt, és elkötelezett az általa hasznosnak ítélt új tudáselemek hazai megismertetése mellett.

Felelősségteljesen építi fel szakmai karrierjét, és támogatja az általa irányított munkatársak szakmai életpályájának kibontakoztatását.

Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli a szakmai érdekeket.

Minden szervezeti, intézményi tevékenysége során felelős módon latba veti tudását és befolyását a minőségi munkavégzés elismertetése mellett.

Munkavégzési és társadalmi konfliktushelyzetekben önállóan és felelősen hozza meg döntéseit, következetesen képviselve a rábízottak érdekeit.

Folyamatos az igénye az önművelésre, és a köznapi életben mások politikai véleményének tiszteletben tartására.

Lényeglátás, kreativitás és módszertani tudatosság jellemzik.

d????autonómiája??és??felelőssége

Önálló és felelős szereplője szakterülete tudományos életének képviseli szakmai elveit és kutatási eredményeit minden lehetséges fórumon. Önálló és felelős döntéseket hoz munkája során saját tudományos munkásságáért, valamint az irányítása alá tartozók munkaprogramjaira vonatkozóan. Felelősen vállalja a társadalmi fórumok résztvevői számára szaktudományos ismereteinek közérthető átadását. Felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében a szakmai koncepció kidolgozásában megvitatásában és megvalósításában. Felelősségteljesen vesz részt munkaszervezeti egységek létrehozásában és irányításában. Felelős módon örökdió szakmai munkájában a társadalomtudományi kutatások elemzése szigorú etikai szabályainak betartása felett vállalja új etikai kérdések felvetését és megválaszolását. Önálló és felelős szerepeket vállal a szakmai szervezetek hazai és nemzetközi működésében, valamint az érdekvédelemért fórumok munkájában.

7. A képzés időtényezői:

A képzési idő félévben:

4 félév

A képzési idő részletezése:

A fokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma	120 kredit
Összes hallgatói tanulmányi munkaóra	3600
Hallgatói munkamennyiség kreditben egy tanulmányi félévben (átlagos kreditszám):	30 kredit
Egy tanulmányi félévben a tanórák száma nappali munkarendben	átlagosan 259 tanóra
A heti tanórák jellemző száma nappali munkarendben	átlagosan 18.5 tanóra, ebből a kredithez rendelt tanórák száma átlagosan: 18.5 tanóra
Egy tanulmányi félévben a tanórák száma levelező munkarendben (átlagos tanóraszám)	átlagosan 74 tanóra
Szakmai gyakorlat(ok) időtartama:	8 hét, 320 óra

8. A képzés felépítése

8.1. A szakdolgozat vagy diplomamunka elkészítéséhez rendelt kreditek száma:

10 kredit

8.2. Szakmai gyakorlati képzéshez rendelt kreditek száma:

6 kredit (szabadon választható formában)

8.3. A szakirány elvégzésével összegyűjtendő kreditek minimális száma:

25

9. A tanóra-, kredit- és vizsgaterv

A tanóra-, kredit- és vizsgaterv tartalmazza oktatási időszakonkénti bontásban az összes tantárgy (kritériumkövetelmény – a továbbiakban együtt: tantárgy) vonatkozásában

- a tantárgyak Neptun-kódját,
- a tantárgyak jellegét (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható, kritériumkövetelmény),
- a meghirdetés fél éveit,
- a tantárgyak heti és félévi vagy félévi óraszámát a tanóra típusa szerinti bontásban,
- a tantárgyakhoz rendelt krediteket,
- a hallgatói teljesítmény értékelésének módját (számonkérés);
- a tantárgyfelelős szervezeti egységet és a tantárgyfelelős személyét.

A tanórátípusok rövidítései:

- előadás: EA

- szeminárium: SZ
- gyakorlat: GY
- e-szeminárium: ESZ
- további szükséges rövidítések

A tanóra-, kredit- és vizsgatervet az 1. számú melléklet tartalmazza.

10. Az előtanulmányi rend

A tanterv határozza meg, hogy az egyes tantárgyak felvételéhez milyen más tantárgyak előzetes vagy egyidejű teljesítése szükséges (előtanulmányi rend). Az előtanulmányi rendet a 2. számú melléklet tartalmazza.

11. Az ismeretek ellenőrzési rendszere

A tananyag ismeretének ellenőrzése és értékelése történhet:

- szorgalmi időszakban a tanórán tett írásbeli vagy szóbeli számonkéréssel, írásbeli (zárthelyi) dolgozattal, otthoni munkával készített feladat értékelésével vagy gyakorlati feladat-végrehajtás értékelésével félévközi jegy formájában;
- a vizsgaidőszakban tett vizsgával;
- a félévközi követelmények és a vizsga alapján együttesen.

Kredittel nem rendelkező kritériumkövetelmény esetén annak teljesítésének feltétele önmagában az aláírás is lehet.

A hallgató tanulmányait záróvizsgával fejezi be. A záróvizsga az oklevél megszerzéséhez szükséges ismeretek, készségek és képességek ellenőrzése és értékelése, amelynek során a hallgatónak arról is tanúságot kell tennie, hogy a tanult ismereteket alkalmazni tudja.

Az értékeléstípusok rövidítései:

- évközi értékelés: ÉÉ / évközi értékelés (((záróvizsga tárgy((ÉÉ(Z))))
- gyakorlati jegy: GYJ / gyakorlati jegy (((záróvizsga tárgy((GYJ(Z))))
- kollokvium: K / kollokvium (((záróvizsga tárgy((K(Z))))
- beszámoló: B
- projektfeladat: PF
- alapvizsga: AV
- szigorlat: SZG
- komplex vizsga: KV
- záróvizsga: ZV

Az ismeretek ellenőrzésének rendjét részletesen a vonatkozó jogszabályokban, valamint a Tanulmányi és Vizsgaszabályzatban meghatározottak alapján:

- a jelen ajánlott tanterv részét képező tantárgyi programok, valamint
- a záróvizsga tekintetében a jelen fejezet 12. pontja határozzák meg.

12. A záróvizsga

12.1. A záróvizsgára bocsátás feltételei

A záróvizsgára bocsátás feltételei:

- az abszolutórium (végbizonyítvány megszerzése): a tantervben előírt vizsgák eredményes letételét és – a szakdolgozat (diplomamunka) elkészítésének kivételével – más tanulmányi követelmények teljesítését, illetve a képzési és kimeneti követelményekben előírt kreditpontok megszerzését igazolja, amely minősítés és értékelés nélkül tanúsítja, hogy a hallgató a tantervben előírt tanulmányi és vizsgakövetelménynek mindenben eleget tett
- a bírálaton részt vett szakdolgozat/diplomamunka

12.2. A záróvizsga részei

- diplomamunka megvédése;
- szóbeli vizsga az alább meghatározott tárgyakból.

A szóbeli záróvizsgát az a hallgató kezdheti meg, aki diplomamunkáját eredményesen megvédte.

Záróvizsga tantárgyak:

- Geopolitikai tanulmányok - történeti áttekintés és napjaink kérdései
- Világgazdaságtan
- Uniós kormányzás, érdekérvényesítés és közpolitika
- Nemzetközi kapcsolatok a posztbipoláris korszakban

12.3. A záróvizsga eredménye

A TVSZ értelmében a záróvizsga érdemjegyét a kapott osztályzatok számtani átlaga adja. Bármelyik elem vizsgatételére kapott elégtelen osztályzat esetében a záróvizsga értékelése elégtelen. A több elemből álló záróvizsga esetén az egyes elemeket külön érdemjeggyel kell értékelni. Eltérő szabály hiányában beépíthető a TVSZ 54. § (3) bekezdése által meghatározott számítási mód:

„(3) Általában a záróvizsga eredményét – amelynek kiszámítási módja az ajánlott tanterv által meghatározottan eltérő lehet – a részeredményeinek egyszerű átlaga képezi, az alábbiak szerint:

$$ZvÖ = (SzD + Zv) / 2$$

13. A szakdolgozat/diplomamunka

A szakdolgozat/diplomamunka elkészítésének rendjét, tartalmi és formai követelményeit egyebekben a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat határozza meg.

A szakdolgozat/diplomamunka tantárgya(i):

- ÁNETAMDM001, Diplomamunka készítés, 10 kredit;

14. Az oklevél

14.1. Az oklevél kiadásának feltétele

Az oklevél kiadásának feltétele az eredményes záróvizsga.

14.2. Az oklevél minősítésének megállapítása

Az oklevél minősítését, az alábbiak egyszerű átlaga adja meg:

- a) a diplomamunka védésére adott osztályzat;
- b) a záróvizsga szóbeli részére adott (több elemből álló vizsga esetén az elemekre adott osztályzatok átlaga egész számra kerekítve) egy osztályzat;
- c) a teljesített félévek (két tizedesig kifejezett) tanulmányi átlagai átlaga egész számra kerekítve: $(SZD + ZV + ((\hat{A}_1 + \dots + \hat{A}_n)/n)) / 3$

Az oklevél minősítésének megállapítása az alábbi határértékek figyelembevételével történik, ha a fenti módszer alapján számított érték:

- a. kitűnő, ha az átlag 5,00
- b. jeles, ha az átlag 4,51-4,99
- c. jó, ha az átlag 3,51-4,50
- d. közepes, ha az átlag 2,51-3,50
- e. elégséges, ha az átlag legalább 2,00 – de legfeljebb 2,50;

Kiváló eredménnyel végez az a hallgató, akinek oklevél-minősítése kitűnő. Kiváló eredménnyel végez továbbá az is, aki jeles, valamint az összes többi vizsgájának és gyakorlati jegyének átlaga legalább 4,51.”

15. A szakmai gyakorlat

A hallgatónak – a szabadon választható kreditek terhére – lehetősége van egy legalább 8 hét időtartamú szakmai gyakorlatot teljesítenie. A szak képzési és kimeneti követelményeinek értelmében nem kötelező a szakmai gyakorlat teljesítése.

A szakmai gyakorlat során a hallgató megismeri a választott szervezet felépítését, működési mechanizmusát és beágyazottságát, illetve a mindennapi munkafolyamatokat. A szakmai gyakorlat célja, hogy a hallgató a képzés során megszerzett elméleti és gyakorlati ismereteket alkalmazza és munkatapasztalatok révén azokat elmélyítse. A hallgató a szakmai gyakorlat zárásaként rövid összefoglalót készít a szervezetenél szerzett tapasztalatokról, elvégzett feladatokról, amelyet csatol a szervezeti egység vezetője, vagy a szakmai gyakorlatot felügyelő személy által aláírt szakmai gyakorlati igazoláshoz.

Szakmai gyakorlat végrehajtására az egyetemmel együttműködési megállapodást kötött szakmai gyakorlati helyen van lehetőség. A szakmai gyakorlat végrehajtásáról a választott szervezet és a hallgató együttműködési megállapodást, szükség esetén hallgatói munkaszerződést köt.

A szakmai gyakorlat teljesítése a „szakmai gyakorlat” tárgy felvételével és a megfelelően kiállított teljesítési igazolással dokumentálandó. A szakmai gyakorlat teljesítéséről részletes értékeléssel ellátott igazolás készül, amelyet a hallgató a szakmai gyakorlat lejáta után az Oktatásszervezési Osztályon ad le. A szakmai gyakorlat folyamán a szakmai gyakorlati hely döntése alapján munkanapló vezethető.

A szakmai gyakorlat tantárgya:

- ÁNETAMSZGY001, Szakmai gyakorlat, 6 kredit

16. A külföldi részképzés céljából nemzetközi hallgatói mobilitásra felhasználható időszak (mobilitási ablak)

Az Erasmus+ program lehetőséget ad a mesterképzésben résztvevő hallgatóknak, hogy tanulmányi mobilitási, illetve szakmai gyakorlati ösztöndíjban részesüljenek.

A tanulmányi mobilitás lehetővé teszi, hogy a pályázatot elnyert hallgatók egy félévet az Egyetem valamely partnerintézményénél töltsenek, és az ott megszerzett krediteket beszámíttassák itthoni tanulmányaikba. Az ún. csereprogram révén a hallgatók tandíjmentesen tanulhatnak az adott intézményben.

A pályázók az EU országaiba, illetve Izlandra, Lichtensteinbe, Norvégiába, illetve Törökországba, Szerbiába és Észak-Macedóniába utazhatnak, azokba az intézményekbe, amelyekkel az Egyetem intézményközi szerződést kötött. A választható Egyetemek listája az egyetem honlapján elérhető. A nemzetközi kreditmobilitás (Európán kívüli országok) keretein belül az Egyetem tanévenként és pályázati ciklusonként változó térségbeli partnerintézményekkel biztosít kapcsolatokat.

A Kar által az egyes partnerintézményekkel kötött kétoldalú megállapodások száma folyamatosan növekszik. A képzés célkitűzéseiből adódóan a Kar ösztönzi a hallgatókat a nemzetközi mobilitásban történő részvételre. A külföldi tanulmányokat folytató hallgatók részére kedvezményes tanulmányi rendet biztosít, valamint a Kari Kreditáviteli és Validációs Bizottság széles körben fogadja be a külföldön teljesített tárgyakat a kötelező, vagy a szabadon választható tárgyak körébe.

A képzés felépítéséből eredően a 2. és a 3. szemeszter lehet alkalmas külföldi tanulmányok folytatására.

17. További szakspecifikus követelmények

17.1. Szakirányválasztás feltételei

A hallgatók az első tanév szorgalmi időszakának végén választhatnak a meghirdetett specializációkból. A specializáció-választást a Neptun.net rendszeren keresztül hajtják végre a hallgatók a vizsgaidőszak végéig.

A specializáció-választást követően a hallgatók a specializációjukhoz rendelt kötelezően választott tárgyakat kell teljesíteniük a megfelelő tanóra- kredit és vizsgaterv alapján.

Az egyes specializációkhoz rendelt kötelezően választható tárgyakat a más specializációt választó hallgatók a specializáció-választást követően (a 3. félévtől kezdődően) szabadon választható tárgyként felvehetik. Az előtanulmányi rend ebben az esetben is alkalmazandó.

17.2. Szigorlat/alapvizsga/komplex vizsga

-

17.3. Kritériumkövetelmények

-

17.4. A mesterképzésbe történő felvételkor hiányzó kreditek megszerzésének feltételei

17.4.1. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok:

- Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a nemzetközi tanulmányok és a nemzetközi igazgatási alapképzési szak.

- A 17.4.2. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető: a társadalomtudomány; a bölcsészettudomány; a gazdaságtudományok; a jogi; valamint az államtudományok képzési területekhez tartozó alapképzési szakok.

- A 17.4.2. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

17.4.2. A 17.4.1. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei:

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányokból szükséges minimális kreditek száma 60 kredit az alábbi ismeretkörökből:

- társadalomtudományi alapismeretek: szociológia, pszichológia, filozófia, antropológia, pszichológia,

- jogi-igazgatási ismeretek: közjog és magánjog, alkotmánytan, közigazgatástan, közpolitika, gazdasági jog,

- gazdasági ismeretek: közgazdaságtan, makro-, mikroökonómia, vállalatgazdaságtan, pénzügytan, nemzetközi gazdaságtan,

- politikatudományi: politikai gondolkodás, politikatörténet, nemzetközi tanulmányok,

- történeti, kulturális és nyelvtudományi ismeretek: gazdaság-, társadalom- és kultúrtörténeti ismeretek, nyelvtudományi, filológiai ismeretek területein.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató legalább 30 kredittel rendelkezzen.

A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni. A hiányzó krediteket az első két aktív tanulmányi félév alatt kell teljesíteni. Az NKE TVSz 10. § (6) bekezdés alapján amennyiben a hallgató a mesterképzésbe való felvétel feltételeként előírt tantárgyak kreditjeit az első két aktív tanulmányi félév alatt nem szerezte meg, intézkedni kell hallgatói jogviszonyának tanulmányi elégtelenség miatti megszüntetéséről.

A hiányzó krediteket a Kari Kreditátviteli és Validációs Bizottság által az előzetes kreditelismerési eljárás során hozott határozatban megjelölt tantárgyak teljesítésével szerezheti meg a hallgató. A Kari Kreditátviteli és Validációs Bizottság – a hallgató előzetes tanulmányait és az előzetes kreditelismerési eljárásban bemutatott teljesített tantárgyait figyelembe véve az alábbi tárgyak közül írhat elő előtanulmányi kötelezettséget:

17.5. A képzésben alkalmazott sajátos oktatási-tanulási, tanulás-támogatási eszköztár, módszertan, eljárások

Online és távoktatási tanulás-támogatási eszközök és módszerek használata (pl. Moodle e-learning keretrendszer, Neptun Tanulmányi rendszer, E-közzszolgálati Tudásportál, Webináriumok készítése (EDUHOME) és publikálása (pl. Ludovika távoktatási portál).

A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Amennyiben a tantárgyi program nem rendelkezik másképp, akkor a hallgató köteles foglalkozások 75%-án részt venni. A 75%-ot meghaladó mértékű hiányzás az aláírás megtagadását vonhatja maga után. A 75%-ot meghaladó hiányzás indokolt esetben igazolható (pl.: orvosi kezelésben részesült, szolgálati jogviszonyban áll). Az igazolást a következő tanórán kell a kurzust oktató és a tárgyfelelős részére leadni, illetve elektronikus

úton eljuttatni. Az így elmulasztott órák tananyaga önálló felkészüléssel pótolhatók.

Az abszolutorium megszerzésének feltétele, hogy a hallgató a tantervben meghatározott kötelezően választható szaknyelvi csomagból két tantárgyat teljesítsen, vagy az alábbiakban meghatározott kiváltási feltételeknek megfeleljen.

Kötelezően választható szaknyelvek:

- Szaknyelvi ismeretek I.- Hatékony előadás és tárgyalás technika,
- Szaknyelvi ismeretek II.- Európai uniós szakpolitikák,
- Szaknyelvi ismeretek III. - Gazdasági szaknyelv,
- Szaknyelvi ismeretek IV. - Jogi szaknyelv,
- Szaknyelvi ismeretek V. - Nemzetközi kapcsolatok

A szaknyelvi kurzusok kiváltásának lehetőségei:

- a tantervben meghatározott, tudományterülethez kapcsolódó, valamely kötelező szakmai tárgy idegen nyelven történő teljesítése;
- idegen nyelvű OTDK dolgozat írása;
- Diplomáciai, közigazgatási, jogi, nemzetközi kapcsolatok, gazdasági, gazdaság és menedzsment, közgazdasági tudományterülethez kapcsolódó szaknyelvi vizsga megszerzése felsőfokú (C1) komplex szinten egy élő idegen nyelvből.
- Diplomáciai, közigazgatási, jogi, nemzetközi kapcsolatok, gazdasági, gazdaság és menedzsment, közgazdasági tudományterülethez kapcsolódó idegennyelvű alap-, vagy mesterképzési szakon szerzett szakképzettség.
- nemzetközi mobilitási programon történő részvétel:
  - a) A hallgató a teljesítendő szaknyelvi tárgy témakörébe (Kormányzati rendszerek vagy Nemzetközi kapcsolatok) tartozó tantárgyat teljesített egyéni mobilitása alatt.
  - b) Szakmai gyakorlatát olyan intézményben végezte, melynél munkája során valamely európai uniós hivatalos nyelvet használta és tevékenysége összefügg a képzés képzési és kimeneti követelményeivel.

Tantárgyak kedvezményes tanulmányi rend mellett történő teljesítésre vonatkozó szabályok:

Az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 20. §-ban rögzített a HTVSZÜB által engedélyezett kedvezményes tanulmányi rendben tanulmányokat folytató hallgatók esetén, amennyiben a tantárgyi program másként nem határoz, a tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége vonatkozásában a hallgatónak a kurzus oktatójával egyeztetett formában otthoni munkával elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az otthoni munkával elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

Budapest, 2024

A szakfelelős: Prof. Dr. Koller Boglárka, PhD,
tanszékvezető, egyetemi tanár

A tantárgyi programok listája

I. Törzsanyag

- ( ) Európa-tanulmányok specializáció
  - A külkapcsolati munka gyakorlati kérdései I.;
  - A külkapcsolati munka gyakorlati kérdései II.;
  - A nemzetközi kapcsolatok és a biztonság regionális aspektusai;
  - Az emberi jogok nemzetközi jogi védelme;
  - Diplomáciai protokoll;
  - Döntéshozatal és menedzsment nemzetközi környezetben ;
  - EPSO felkészítő;
  - EU joga a gyakorlatban;
  - EU külkapcsolati rendszere;
  - Európa narratívák és identitás (ENG);
  - Európa stratégiai kérdései;
  - Európai eszme- és politikatörténet (ENG);
  - Európai uniós tárgyalástechnika és szimulációs gyakorlat;
  - Geopolitikai tanulmányok - történeti áttekintés és napjaink kérdései;
  - Kormányzati rendszerek összehasonlító elemzése;
  - Magyar kül- és biztonságpolitika a posztbipoláris korban;
  - Nemzetközi és európai pénzügyek;
  - Nemzetközi jogi esettanulmányok;
  - Nemzetközi kapcsolatok a posztbipoláris korban;
  - Tagállami Európa-politikák (ENG);
  - Tárgyalástechnika nemzetközi környezetben;
  - Társadalomtudományi kutatás elmélete, módszertana és gyakorlata;
  - Uniós kormányzás, érdekérvényesítés és közpolitika;
  - Világgazdaságtan;

- ( ) regionális és civilizációs tanulmányok specializáció
  - A külkapcsolati munka gyakorlati kérdései I.;
  - A külkapcsolati munka gyakorlati kérdései II.;
  - A nemzetközi kapcsolatok és a biztonság regionális aspektusai;
  - Afrika-tanulmányok;
  - Amerika-tanulmányok;
  - Az emberi jogok nemzetközi jogi védelme;
  - Diplomáciai protokoll;
  - Döntéshozatal és menedzsment nemzetközi környezetben ;
  - EU külkapcsolati rendszere;
  - Európai eszme- és politikatörténet (ENG);
  - Geopolitikai tanulmányok - történeti áttekintés és napjaink kérdései;
  - Kelet- és Közép-Európa;
  - Kína-tanulmányok;
  - Kormányzati rendszerek összehasonlító elemzése;
  - Közel-Kelet és mediterrán tanulmányok;
  - Magyar kül- és biztonságpolitika a posztbipoláris korban;
  - Nemzetközi és európai pénzügyek;
  - Nemzetközi jogi esettanulmányok;
  - Nemzetközi kapcsolatok a posztbipoláris korban;
  - Tárgyalástechnika nemzetközi környezetben;
  - Társadalomtudományi kutatás elmélete, módszertana és gyakorlata;
  - Uniós kormányzás, érdekérvényesítés és közpolitika;
  - Világgazdaságtan;

- ( ) nemzetközi gazdasági kapcsolatok specializáció
  - A kínai gazdaság;
  - A külkapcsolati munka gyakorlati kérdései I.;
  - A külkapcsolati munka gyakorlati kérdései II.;

- A nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga;
- A nemzetközi kapcsolatok és a biztonság regionális aspektusai;
- Az emberi jogok nemzetközi jogi védelme;
- Diplomáciai protokoll;
- Döntéshozatal és menedzsment nemzetközi környezetben ;
- EU külkapcsolati rendszere;
- Európai eszme- és politikátörténet (ENG);
- Fejlődésgazdaságtan;
- Feltörekvő piacok és globális értékláncok;
- Geopolitikai tanulmányok - történeti áttekintés és napjaink kérdései;
- Kormányzati rendszerek összehasonlító elemzése;
- Magyar kül- és biztonságpolitika a posztbipoláris korban;
- Nemzetközi és európai pénzügyek;
- Nemzetközi jogi esettanulmányok;
- Nemzetközi kapcsolatok a posztbipoláris korban;
- Statisztikai elemzés és előrejelzés;
- Tárgyalástechnika nemzetközi környezetben;
- Társadalomtudományi kutatás elmélete, módszertana és gyakorlata;
- Uniós kormányzás, érdekérvényesítés és közpolitika;
- Világgazdaságtan;

II. Szakdolgozat/Diplomamunka

III. Szakmai gyakorlat

IV. Szabadon választható tantárgyak

V. Kritériumkövetelmények

- Szaknyelvi ismeretek I. - Hatékony előadás és tárgyalás technika;
- Szaknyelvi ismeretek II. - Európai Unió szakpolitikák;
- Szaknyelvi ismeretek III. - Gazdasági szaknyelv;
- Szaknyelvi ismeretek IV. - Jogi szaknyelv;
- Szaknyelvi ismeretek V. - Nemzetközi kapcsolatok;

**A NEMZETKÖZI TANULMÁNYOK MESTERKÉPZÉSI SZAK AJÁNLOTT TANTERVE
TANTÁRGYI PROGRAMOK**

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁKTTM04

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): A kínai gazdaság

3. A tantárgy megnevezése (angolul): The Chinese Economy

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 4 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50 % gyakorlat, 50 % elmélet

4.3. Az értékelés: kollokvium

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi tanulmányok mesterképzési szak / nemzetközi gazdasági kapcsolatok specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Kína-tanulmányok Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. P. Szabó Sándor

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (14 EA + 0 SZ + 14 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 8 (4 EA + 0 SZ + 4 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

- kiscsoportos és individuális témafeldolgozás (elemzői csoportok / elemzői feladatok)
- órai hallgatói prezentációk egy-egy előre definiált témakörben (a felkészülést megalapozó szakirodalom, források oktatói kiadásával)
- gyakorlati, valós szituációk bemutatása
- vita szimuláció
- esetenként vendégelőadó bevonása
- vizuális anyagok megvitatása

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy célja, hogy átfogó képet adjon a Kínai Népköztársaság gazdaságáról, bemutatva a kínai gazdaság gyakorlati működését, aktuális helyzetét, kormányzati irányítását, a világ gazdaságra gyakorolt hatásait.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to provide a comprehensive overview of the economy of the People's Republic of China, introducing the operation of the Chinese economy in practice, furthermore its current situation, its management at the levels of the government and its impact on the world economy.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

- Ismeri a világpolitikai folyamatokat meghatározó főbb nagyhatalmak külpolitikáját, illetve a világgazdaságban elfoglalt helyzetét.
- Ismeri a világgazdaság főbb tendenciáit és a világ egyes régióinak gazdasági folyamatait, különös tekintettel az Európai Unió gazdasági helyzetére vonatkozóan.
- Ismeri a világpolitikai folyamatokat meghatározó főbb nagyhatalmak külpolitikáját, illetve a világgazdaságban elfoglalt helyzetét.
- Ismeri a világgazdaság főbb tendenciáit és a világ egyes régióinak gazdasági folyamatait, különös tekintettel az Európai Unió gazdasági helyzetére vonatkozóan.

Képességei

- Képes a világgazdasági folyamatok mélyebb megértésére és az Európai Uniót, illetve Magyarországot érintő gazdasági jellegű kihívások elemzésére.
- Képes összehasonlító gazdasági elemzések végzésére alapvető közgazdasági és statisztikai ismeretek, valamint világgazdasági elméletek birtokában.
- Képes a világgazdasági folyamatok mélyebb megértésére és az Európai Uniót, illetve Magyarországot érintő gazdasági jellegű kihívások elemzésére.
- Képes összehasonlító gazdasági elemzések végzésére alapvető közgazdasági és statisztikai ismeretek, valamint világgazdasági elméletek birtokában.

Attitűdje

- Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli a szakmai érdekeket.
  - Minden szervezeti, intézményi tevékenysége során felelős módon latba veti tudását és befolyását a minőségi munkavégzés elismertetése mellett.
  - Munkavégzési és társadalmi konfliktushelyzetekben önállóan és felelősen hozza meg döntéseit, következetesen képviselve a rábízottak érdekeit.
-
- Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli a szakmai érdekeket.
  - Minden szervezeti, intézményi tevékenysége során felelős módon latba veti tudását és befolyását a minőségi munkavégzés elismertetése mellett.
  - Munkavégzési és társadalmi konfliktushelyzetekben önállóan és felelősen hozza meg döntéseit, következetesen képviselve a rábízottak érdekeit.

Autonómiája és felelőssége

- Önálló és felelős döntéseket hoz munkája során saját tudományos munkásságára, valamint az irányítása alá tartozók munkaprogramjaira vonatkozóan.
  - Felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában.
  - Önálló és felelős szerepeket vállal a szakmai szervezetek hazai és nemzetközi működésében, valamint az érdekérvényesítő fórumok munkájában.
-
- Önálló és felelős döntéseket hoz munkája során saját tudományos munkásságára, valamint az irányítása alá tartozók munkaprogramjaira vonatkozóan.
  - Felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában.
  - Önálló és felelős szerepeket vállal a szakmai szervezetek hazai és nemzetközi működésében, valamint az érdekérvényesítő fórumok munkájában.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

- He / she knows the foreign policies of the great powers which determine world politics and their place in the world economy.
- He / she knows the main trends in the world economy and the economic processes of the different regions of the world, with special regard to the economic situation of the European Union.

- He / she knows the foreign policies of the great powers which determine world politics and their place in the world economy.
- He / she knows the main trends in the world economy and the economic processes of the different regions of the world, with special regard to the economic situation of the European Union.

Capabilities:

- He / she is able to deeply understand the global economic processes and to analyse the economic challenges the European Union and Hungary facing with.
- He / she is able to carry out comparative economic analyses with basic knowledge of economics and statistics and with knowledge of world economic theories.
- He / she is able to deeply understand the global economic processes and to analyse the economic challenges the European Union and Hungary facing with.
- He / she is able to carry out comparative economic analyses with basic knowledge of economics and statistics and with knowledge of world economic theories.

Attitude:

- He / she serves and represents the interests of his / her profession to the best of his ability and with commitment.
- He / she uses his / her knowledge and influence responsibly in all his / her organizational and institutional activities in order to have quality work recognised.
- He / she takes decisions independently and responsibly in work-related and social conflict situations, representing consistently the interests of those he / she is responsible for.
- He / she serves and represents the interests of his / her profession to the best of his ability and with commitment.
- He / she uses his / her knowledge and influence responsibly in all his / her organizational and institutional activities in order to have quality work recognised.
- He / she takes decisions independently and responsibly in work-related and social conflict situations, representing consistently the interests of those he / she is responsible for.

Autonomy and responsibility:

- He / she makes autonomous and responsible decisions in his / her work with regard to his / her own academic work, and the work programmes of people managed by him / her.
- He / she participates responsibly in the management of his / her work organisation, in the development, discussion and implementation of professional concepts.
- He / she undertakes independent and responsible roles in the domestic and international operation of professional organizations, and the work of advocacy forums.
- He / she makes autonomous and responsible decisions in his / her work with regard to his / her own academic work, and the work programmes of people managed by him / her.
- He / she participates responsibly in the management of his / her work organisation, in the development, discussion and implementation of professional concepts.
- He / she undertakes independent and responsible roles in the domestic and international operation of professional organizations, and the work of advocacy forums.

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

- 12.1. A kínai gazdaság helye és szerepe a világgazdaságban – Bevezető előadás és elemzői szeminárium vitával (The position and role of the Chinese economy in the world economy – Lecture and seminar with discussion);
- 12.2. A kínai gazdasági fejlődés legfőbb jellemzői és trendjei – Bevezető előadás és elemzői szeminárium vitával (Main features and trends in China's economic development – Lecture and seminar with discussion);
- 12.3. A kínai gazdaság aktuális helyzete 1. – Bevezető előadás és elemzői szeminárium

vitával (Current situation of the Chinese economy 1 – Lecture and seminar with discussion);

12.4. A kínai gazdaság aktuális helyzete 2. – Bevezető előadás és elemzői szeminárium vitával (Current situation of the Chinese economy 2 – Lecture and seminar with discussion);

12.5. A kínai gazdaságpolitika legfontosabb stratégiai cél- és eszközrendszerei és a kínai gazdaságirányítás – Bevezető előadás és elemzői szeminárium vitával (Key strategic goals and tools of the Chinese economic policy and the Chinese economic governance – Lecture and seminar with discussion);

12.6. A kínai gazdaság működése a gyakorlatban 1. – Bevezető előadás és elemzői szeminárium vitával (The operation of the Chinese economy in practice 1 – Lecture and seminar with discussion);

12.7. A kínai gazdaság működése a gyakorlatban 2. – Bevezető előadás és elemzői szeminárium vitával (The operation of the Chinese economy in practice 2 – Lecture and seminar with discussion);

12.8. A kínai menedzsment, vállalatirányítás, vállalati döntéshozatal legfontosabb jellemzői 1. – Bevezető előadás és elemzői szeminárium vitával (Main features of the Chinese management, corporate governance and corporate decision-making 1 – Lecture and seminar with discussion);

12.9. A kínai menedzsment, vállalatirányítás, vállalati döntéshozatal legfontosabb jellemzői 2. – Bevezető előadás és elemzői szeminárium vitával (Main features of the Chinese management, corporate governance and corporate decision-making 2 – Lecture and seminar with discussion);

12.10. A kínai digitális gazdaság és a kínai elektromos autógyártás ökoszisztémája – Bevezető előadás és elemzői szeminárium vitával (China's digital economy and the ecosystem of the Chinese electric vehicle industry – Lecture and seminar with discussion);

12.11. Lehetőségek és kihívások a magyar-kínai és az EU-kínai gazdasági kapcsolatok területén 1. – Bevezető előadás és elemzői szeminárium vitával (Opportunities and challenges in the fields of the Hungarian-Chinese and EU-Chinese economic relations 1 – Lecture and seminar with discussion);

12.12. Lehetőségek és kihívások a magyar-kínai és az EU-kínai gazdasági kapcsolatok területén 2. – Bevezető előadás és elemzői szeminárium vitával (Opportunities and challenges in the fields of the Hungarian-Chinese and EU-Chinese economic relations 2 – Lecture and seminar with discussion);

12.13. A Kínai Népköztársaság legfontosabb nemzetközi gazdasági kapcsolatai 1. – Bevezető előadás és elemzői szeminárium vitával (The most significant international economic relations of the People's Republic of China 1 – Lecture and seminar with discussion);

12.14. A Kínai Népköztársaság legfontosabb nemzetközi gazdasági kapcsolatai 2. – Bevezető előadás és elemzői szeminárium vitával (The most significant international economic relations of the People's Republic of China 2 – Lecture and seminar with discussion);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

4. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az aláírás megadásának feltétele az órai jelenlét (az órák legalább 70 százalékának látogatása). A távolmaradás pótlásának módja: beadandó dolgozat.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

A kurzusból megajánlott jegy szerzhető. A megajánlott jegy a következő elemekből tevődik össze: ismeretellenőrző dolgozatok (50%), órai munka (50%). Ha a hallgató megajánlott jegyet nem szerez, vagy azt nem fogadja el, akkor a kurzus a vizsgaidőszakban, vizsgával zárul.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megadásának feltétele az órai jelenlét (az órák legalább 70 százalékának látogatása). A távolmaradás pótlásának módja: beadandó dolgozat.

16.2. Az értékelés:

Vizsga eredménye alapján ötfokozatú rendszerben, a vizsga típusa kollokvium.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. P. Szabó Sándor: A "pekingi konszenzus" – közigazgatás és gazdaságirányítás a Kínai Népköztársaságban, Pro Publico Bono, Budapest 2011/2. 149-162.. ISBN: ISSN: 2063-9058;
2. P. Szabó Sándor – Horváthné Varga Polyák Csilla (Szerk.): Lehetőségek és kihívások a magyar-kínai kapcsolatok területén. II. kötet: Gazdasági kapcsolatok., Nemzeti Közsolgálati Egyetem Közigazgatási Továbbképzési Intézet, Budapest 2020. ISBN: 9789634981435;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Horváthné Varga Polyák Csilla: Kína a számok tükrében – komplex statisztikai elemzés a kínai társadalom, gazdaság és kormányzat átfogó értékelésére az első centenáriumi cél időszakában, Statisztikai Szemle, Budapest 2022. 100/10. 949-982.. ISBN: ISSN: 0039-0690;
2. Jordán Gyula: Kína története, Aula Kiadó, Budapest 1999. ISBN: 9789639215191;
3. Jordán Gyula – Tóth Barna: Kína a modernizáció útján a XIX-XX. században, Napvilág Kiadó, Budapest 2005. ISBN: 9789639350502;
4. Naughton, Barry J.: The Chinese Economy: Adaptation and Growth. 2nd edition., The MIT Press, Cambridge (MA) – London 2018. ISBN: 9780262534796;
5. P. Szabó Sándor – Horváthné Varga Polyák Csilla: A koronavírus járvány hatása a kínai export alakulására, Eurázsia Szemle, Budapest 2022. 2/1. 31-55.. ISBN: ISSN: 2939-5445;

Budapest, 2024

Dr. P. Szabó Sándor

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁNKDM37

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): A külkapcsolati munka gyakorlati kérdései I.

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Practical aspects of conducting foreign service I.

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 4 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100 % gyakorlat, 0 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi tanulmányok mesterképzési szak / valamennyi specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Robák Ferenc, címzetes egyetemi docens

8. A tanórak száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (0 EA + 0 SZ + 28 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 8 (0 EA + 0 SZ + 8 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

-

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy keretében a hallgatók a KKM munkatársainak közreműködésével átfogó gyakorlati ismeretekre tesznek szert a Külgazdasági és Külügyminisztérium (KKM) tevékenysége körében.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

With the help of the Ministry's staff, students will become proficient in the activities of the Ministry of Foreign Affairs and Trade.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Tájékozott a magyar külpolitika főbb aktuális kérdéseiben és dilemmáiban.

-

Képességei

Képes definiálni a nemzetközi rendszer egyes szereplőinek gazdasági és politikai érdekeit, illetve azok összefüggésrendszerét.

-

Attitűdje

Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli a szakmai érdekeket.

-

Autonómiaja és felelőssége

Felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):**Knowledge:**

Is familiar with the most important current issues and dilemmas of Hungarian foreign policy.

-

Capabilities:

Is capable of defining the economic and political interests of individual players of the international system, and their system of relations.

-

Attitude:

His/her personal attitude is characterized by serving and representing professional interests to the best of his/her abilities, and with commitment.

-

Autonomy and responsibility:

He/she participates responsibly in the operation of his/her work organization, and in the development, discussion and realization of professional concepts.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Külgazdasági és Külügyminisztérium (KKM) felépítése, működése és személyi állománya. (Structure, function and personnel of the Ministry of Foreign Affairs and Trade (KMM).);

12.2. Magyar állami érdekek érvényesítése szomszédos országokkal. (Asserting Hungarian state interests with neighboring countries.);

12.3. Magyar állami érdekek érvényesítése az egyéb európai országokkal. (Enforcement of Hungarian State Interests with other European Countries.);

12.4. Magyar állami érdekek érvényesítése az Európai Unió kereteiben. (Maintaining Hungarian state interests within the framework of the European Union.);

12.5. Magyar állami érdekek érvényesítése az ország biztonságának garantálásáért. (Asserting Hungarian state interests in guaranteeing the security of the country.);

12.6. Magyar állami érdekek érvényesítése a regionális hatalmakkal. (Asserting Hungarian state interests with regional powers.);

12.7. Magyar állami érdekek érvényesítése keleti országokkal, Keleti Nyitás. (Asserting Hungarian state interests with Eastern countries, Opening to East.);

12.8. Magyar állami érdekek érvényesítése déli országokkal, Déli Nyitás. (Maintaining Hungarian state interests with southern countries, Opening to South.);

12.9. Magyar külgazdasági tevékenység (külkereskedelem, befektetés-ösztönzés, export-hitelezés stb.). (Coordination of Hungarian foreign economic activity (foreign trade, investment promotion, export lending, etc.).);

12.10. Magyar kulturális megjelenés külföldön. (Hungarian cultural appearance at abroad.);

12.11. Oktatási és tudománydiplomáciai kapcsolatok koordinálása. (Coordination of educational and science diplomacy activities.);

12.12. Sajtómegjelenés koordinálása. (Press activities.);

12.13. Magyar állampolgárok érdekeinek védelme külföldön. (Protection of the interests of Hungarian citizens at abroad.);

12.14. Külföldi állampolgárok magyar állammal kapcsolatos ügyeinek intézése. (Management of foreign citizens' matters related to the Hungarian state.);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

2. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Folyamatos 100%-os részvétel az előadásokon, igazolt hiányzás esetén egy oldalas dolgozat a mulasztott témában.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

Folyamatnapló az előadásokról, proaktív részvétel az egyes szemináriumokon.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Részvétel az előadásokon, igazolt hiányzás esetén egy oldalas dolgozat a témában.

16.2. Az értékelés:

Az egész félévre szóló folyamatnapló leadása az utolsó óra után egy nappal.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Hargitai József: Nemzetközi jog a gyakorlatban, Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest 2008.. ISBN: 9789639722101;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Martonyi János: Diplomáciai Lexikon. A nemzetközi kapcsolatok kézikönyve., Éghajlat Könyvkiadó, Budapest 2018.. ISBN: 9789639862142;

Budapest, 2024.

Robák Ferenc, címzetes egyetemi docens

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁNKDM42

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): A külkapcsolati munka gyakorlati kérdései II.

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Practical aspects of conducting foreign service II.

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 4 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100 % gyakorlat, 0 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi tanulmányok mesterképzési szak / valamennyi specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Robák Ferenc, címzetes egyetemi docens

8. A tanórak száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (0 EA + 0 SZ + 28 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 8 (0 EA + 0 SZ + 8 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy keretében a hallgatók a KKM munkatársainak közreműködésével átfogó gyakorlati ismeretekre tesznek szert a Külgazdasági és Külügyminisztérium (KKM) külképviseleteinek tevékenysége körében.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

With the help of the Ministry's staff, students will become proficient in the activities of the diplomatic representations of the Ministry of Foreign Affairs and Trade.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Tájékozott a magyar külpolitika főbb aktuális kérdéseiben és dilemmáiban.

Képességei

Képes definiálni a nemzetközi rendszer egyes szereplőinek gazdasági és politikai érdekeit, illetve azok összefüggésrendszerét.

Attitűdje

Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli a szakmai érdekeket.

Autonómiája és felelőssége

Felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Is familiar with the most important current issues and dilemmas of Hungarian foreign policy.

Capabilities:

Is capable of defining the economic and political interests of individual players of the international system, and their system of relations.

Attitude:

His/her personal attitude is characterized by serving and representing professional interests to the best of his/her abilities, and with commitment.

Autonomy and responsibility:

He/she participates responsibly in the operation of his/her work organization, and in the development, discussion and realization of professional concepts.

11. Előtanulmányi követelmények:

11.1. ÁNKDM37 - A külkapcsolati munka gyakorlati kérdései I.;

Egyidejű felvétellel megengedett tantárgyak:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A külképviseletek felépítése, működése és személyi állománya. (Structure, Functioning and Staff of Representations.);

12.2. Magyar diplomáciai képviseletek a szomszédos térségben. (Hungarian diplomatic representations in the neighboring region.);

12.3. Magyar diplomáciai képviseletek egyéb európai országokban. (Hungarian diplomatic representations in other European countries.);

12.4. Magyar állandó képviselet az európai unió mellett. (Hungarian permanent representation at the European Union.);

12.5. Magyar állandó képviseletek egyéb nemzetközi szervezeteknél. (Hungarian permanent representations at other international organisations.);

12.6. Magyar nagykövetségek környező regionális hatalmaknál. (Hungarian embassies in the surrounding regional powers.);

12.7. Keleti Nyitás megvalósítása külképviseleti eszközökkel- (Implementing Opening to East by means of foreign missions);

12.8. Déli Nyitás megvalósítása külképviseleti eszközökkel. (Implementing Opening to South by means of foreign missions);

12.9. Külgazdasági tevékenység külképviseleti megjelenése. (Trade activities of foreign missions.);

12.10. Kulturális intézetek, nagykövetségek kulturális tevékenysége. (Cultural activities of cultural institutes, embassies);

12.11. Tudománydiplomáciai tevékenység a külképviseleteken. (Hungarian scientific activities at the foreign missions.);

12.12. A sajtóattasék munkája. (Activities of a press officer.);

12.13. Magyar állampolgárok védelme külföldön konzuli eszközökkel. (Consular protection of Hungarian citizens abroad.);

12.14. Külföldi állampolgárok magyar vonatkozású konzuli ügyeinek intézése. (Handling of

foreign citizens' consular affairs.);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

3. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Folyamatos 100%-os részvétel az előadásokon, igazolt hiányzás esetén egy oldalas dolgozat a mulasztott témában.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

Folyamatnapló az előadásokról, proaktív részvétel az egyes szemináriumokon.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Részvétel az előadásokon, igazolt hiányzás esetén egy oldalas dolgozat a témában.

16.2. Az értékelés:

Az egész félévre szóló folyamatnapló leadása az utolsó óra után egy nappal.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Hargitai József: Nemzetközi jog a gyakorlatban, Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest 2008.. ISBN: 9789639722101;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Martonyi János: Diplomáciai Lexikon. A nemzetközi kapcsolatok kézikönyve., Éghajlat Könyvkiadó, Budapest 2018.. ISBN: 9789639862142;

Budapest, 2024.

Robák Ferenc, címzetes egyetemi docens

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁEKMTM28

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): A nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga

3. A tantárgy megnevezése (angolul): The Law of International Economic Relations

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 4 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50 % gyakorlat, 50 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi tanulmányok mesterképzési szak / nemzetközi gazdasági kapcsolatok specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Európai Köz- és Magánjogi Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Szirbik Miklós, PhD., adjunktus

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (14 EA + 0 SZ + 14 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 8 (4 EA + 0 SZ + 4 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

Az ismeret elméleti átadása mellett egyéni és kiscsoportos formában kapcsolódó gyakorlati feladatok megoldása, szimuláció alkalmazása, esettanulmányok, jogesetek feldolgozása. Az aktuális félévben meghirdetett, a témakörökhöz kapcsolódó egyetemi rendezvények valamelyikén történő részvétel. A szakmaiság megtartása mellett a gamifikáció eszközének alkalmazása a tematikában megjelölt témakörök elmélyítése érdekében.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A kurzus bemutatja a nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogát mint sajátos jogterületet, és a hallgatók által feldolgozott, valamint bemutatott esettanulmányokon keresztül felvillantja annak súlyponti kérdéseit mind a magánjogi, mind a közjogi jellegű, illetve eljárásjogi szabályozási területeken. A kurzus tárgyalja a nemzetközi gazdasági kapcsolatok alanyait, kitér a külföldiek gazdasági célú letelepedésének jogi kereteire. A tárgy betekintést nyújt aktuális beruházásvédelmi kérdésekbe, valamint a tematikával érintett szerződéstípusok gyakorlati jelentőségére, dilemmáira. A felsoroltakon túl a pénzügyi tartalmú nemzetközi jogalkotás is előtérbe kerül. A hallgatók ismeretet szereznek a jogorvoslati lehetőségekről, ideértve az alternatív vitarendezési módokat is. A nemzetközi gazdasági forgalom meghatározó tényezőjeként az online tér ezirányú hatásaira is kitér a tárgy.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The course demonstrates the law of international economic relations as a special area of law and highlights the main aspects of it on the fields of private and public law as well as procedural law regulation through the case studies prepared and presented by the students. The course discusses the subjects of international economic relations including the legal frameworks for foreigners regarding the right of establishment for economic purposes. The class also provides insight into the recent questions of the protection of foreign investments as well as the practical significance and dilemmas of the main contract types in connection with this course. In addition to the above, the course also addresses international regulation of finances. The students can gain knowledge about the possibilities of remedy and legal protection including the alternative dispute resolution mechanisms. Finally, the course also elaborates on the relevant impacts of the online space as a defining factor of international economic relations.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Ismeri szakterülete átfogó tárgykörének általános és specifikus jellemzőit, legfontosabb irányait és pontosan kidolgozott határait, a terület legfontosabb összefüggéseit, elméleteit és az ezeket felépítő terminológiát, a szakterületnek a rokon szakterületekhez való kapcsolódását.

Ismeri szakterületének sajátos ismeretszerzési és probléma-megoldási módszereit, absztrakciós technikáit, az elvi kérdések gyakorlati vonatkozásainak kidolgozási módjait.

Átfogóan ismeri a nemzetközi kapcsolatok, a nemzetközi gazdasági kapcsolatok és a nemzetközi közösség működésének regionális dimenzióit.

Képességei

Képes arra, hogy a kellő szakmai elhivatottság birtokában és a közszolgálati életpályán elvárt szakmai és emberi standardok szerint szolgálja a közjót és a köz érdekét.

Átfogó megközelítéssel, komplex problémakezelési képességekkel rendelkezik, képes a nagyfokú információfeldolgozásra.

Képesség az újszerű problémamegoldásokat támogató rendszergondolkodásra, a változásra és annak tervezésére.

Képes a szakterületén használt ügyirattípusok elkészítésére. Képes a szakterületéhez kapcsolódó szakmai standardok alkalmazására.

Attitűdje

Elkötelezett a közszolgálat iránt, felismeri a közszolgálati hivatásrenddel járó felelősséget, és hitelesen képviseli annak szellemiségét.

Elkötelezett a demokratikus értékek és a jogállamiság, a fenntarthatóság, a társadalmi szolidaritás és az esélyegyenlőség mellett.

Fejlett szakmai identitással, hivatástudattal rendelkezik, amelyet a szakmai és szélesebb társadalmi közösség felé is vállal.

Szakmai álláspontjának képviselésével bátran és felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában.

Felelősségteljesen építi fel szakmai karrierjét, és támogatja az általa irányított munkatársak szakmai életpályájának kibontakoztatását.

Szakmai érdeklődése elmélyül, megszilárdul, önképzése folyamatos, szemléletmódja révén nyitott az újdonságokra és azok elemző módon történő befogadására, valamint naprakészen követi és munkája során alkalmazza a jogszabályi változásokat. Elkötelezett a szakterület módszertanának fejlesztéséhez szükséges elméleti, tudományos kutatási és gyakorlati információk beszerzése, értékelése és hasznosítása iránt.

Munkavégzése során a szakmai normákban meghatározottak szerint jár el, továbbá elkötelezett a hatályos jogszabályok és erkölcsi normák teljeskörű figyelembevételével történő döntéshozatal iránt.

Rendelkezik azokkal a személyiségjegyekkel – önálló gondolkodás, problémafelismerés, felelősségtudat, mérlegelési és döntési képesség –, amelyek alkalmassá teszik a vezetői

feladatok ellátására.

A munkakörével kapcsolatos problémák megoldása során törekszik a kezdeményezésre, személyes felelősségvállalásra és helyes döntés meghozatalára. Szakmai hivatástudatából adódóan elkötelezett a minőségi munkavégzés iránt.

Munkavégzése során önmagával szemben is kritikus és nyitott a megalapozott kritikai észrevételekre, amely szakmai értékrendjét tovább fejleszti.

A közös munkában eredményre és közösségi konszenzusra törekszik.

Lényeglátás, kreativitás és módszertani tudatosság jellemzi. Kritikus gondolkodásmóddal rendelkezik.

Autonómiája és felelőssége

Elkötelezett a közszolgálat iránt, felismeri a közszolgálati hivatásrenddel járó felelősséget, és hitelesen képviseli annak szellemiségét.

- Elkötelezett a demokratikus értékek és a jogállamiság, a fenntarthatóság, a társadalmi szolidaritás és az esélyegyenlőség mellett.

Fejlett szakmai identitással, hivatástudattal rendelkezik, amelyet a szakmai és szélesebb társadalmi közösség felé is vállal.

Szakmai álláspontjának képviselőjeként bátran és felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában.

Felelősségteljesen építi fel szakmai karrierjét, és támogatja az általa irányított munkatársak szakmai életpályájának kibontakoztatását.

Szakmai érdeklődése elmélyül, megszilárdul, önképzése folyamatos, szemléletmódja révén nyitott az újdonságokra és azok elemző módon történő befogadására, valamint naprakészen követi és munkája során alkalmazza a jogszabályi változásokat. Elkötelezett a szakterület módszertanának fejlesztéséhez szükséges elméleti, tudományos kutatási és gyakorlati információk beszerzése, értékelése és hasznosítása iránt.

Munkavégzése során a szakmai normákban meghatározottak szerint jár el, továbbá elkötelezett a hatályos jogszabályok és erkölcsi normák teljeskörű figyelembevételével történő döntéshozatal iránt. Rendelkezik azokkal a személyiségjegyekkel – önálló gondolkodás, problémafelismerés, felelősségtudat, mérlegelési és döntési képesség –, amelyek alkalmassá teszik a vezetői feladatok ellátására.

A munkakörével kapcsolatos problémák megoldása során törekszik a kezdeményezésre, személyes felelősségvállalásra és helyes döntés meghozatalára. Szakmai hivatástudatából adódóan elkötelezett a minőségi munkavégzés iránt.

Munkavégzése során önmagával szemben is kritikus és nyitott a megalapozott kritikai észrevételekre, amely szakmai értékrendjét tovább fejleszti.

A közös munkában eredményre és közösségi konszenzusra törekszik

Felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában. Szervezeti struktúrában elfoglalt helyének megfelelő önállósággal, felelősséggel, továbbá a hivatali út betartásával szervezi munkáját és az irányítása alatt dolgozó munkatársak tevékenységét.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Knows the general and specific characteristics, most important directions and precisely defined boundaries of the comprehensive subject area of his field of expertise, the most important contexts and theories of the field and the terminology that builds them up, the connection of the field to related fields.

Knows the specific knowledge acquisition and problem-solving methods of his field, abstraction techniques, and ways of developing the practical aspects of theoretical questions.

The regional dimensions of the operation of international relations, international economic relations and the operations of the international community.

Capabilities:

Is capable of serving the public good and the public interest in accordance with the professional and human standards expected in the public service career, with sufficient professional dedication.

Has a comprehensive approach, complex problem management skills, and is capable of high-level information processing.

Ability to think in a system that supports innovative problem solutions, change and its planning.

Preparing the types of documents typical of his/her profession. Applying professional standards related to his/her field.

Attitude:

Is committed to public service, recognizes the responsibility associated with the public service profession, and authentically represents its spirit.

Is committed to democratic values and the rule of law, sustainability, social solidarity and equal opportunities.

Has a developed professional identity and professional awareness, which he undertakes towards the professional and wider social community.

Representing his or her professional point of view, he/she courageously and responsibly participates in the operation of his/her work organization, in the development, discussion and implementation of professional concepts.

Builds his professional career responsibly and supports the development of the professional careers of the employees he manages.

His/Her professional interest deepens and consolidates, his self-education is continuous, his approach is open to new things and their analytical acceptance, and he keeps up-to-date and applies legislative changes during work. Is committed to the acquisition, evaluation and utilization of theoretical, scientific research and practical information necessary for the development of the methodology of the field.

Acts in accordance with the professional standards, and is also committed to making decisions with full consideration of the applicable laws and moral standards.

Has the personality traits – independent thinking, problem recognition, sense of responsibility, judgment and decision-making ability – that make him/her suitable for management tasks.

When solving problems related to his/her job, he/she strives to take the initiative, take personal responsibility and make the right decision. He is committed to quality work due to his professional awareness.

During his work, he/she is also critical of himself and is open to well-founded critical comments, which further develops his/her professional values.

Strives for results and community consensus in joint work.

Perceptiveness, creativity and awareness of methodologies. Critical thinking.

Autonomy and responsibility:

Has a developed professional identity and professional awareness, which he/she undertakes towards the professional and wider social community.

Representing his/her professional point of view, he/she courageously and responsibly participates in the operation of his work organization, in the development, discussion and implementation of professional concepts.

Builds his/her professional career responsibly and supports the development of the professional careers of the employees he manages.

His/Her professional interest deepens and consolidates, his self-education is continuous, his approach is open to new things and their analytical acceptance, and he keeps up-to-date and applies legislative changes during his/her work. Is committed to the acquisition, evaluation and utilization of theoretical, scientific research and practical information necessary for the development of the methodology of the field.

During his/her work, he/she acts in accordance with the professional standards, and is also committed to making decisions with full consideration of the applicable laws and moral standards. He/she has the personality traits – independent thinking, problem recognition, sense of responsibility, judgment and decision-making ability – that make him/her suitable

for management tasks.

When solving problems related to his/her job, he/she strives to take the initiative, take personal responsibility and make the right decision. He/She is committed to quality work due to his professional awareness.

During his/her work, he is also critical of himself and is open to well-founded critical comments, which further develops his professional values.

Strives for results and community consensus in joint work

He/she participates responsibly in the operation of his/her work organization, and in the development, discussion and realization of professional concepts. To organise his/her work and that of his/her inferiors with autonomy, responsibility and respect for official means in line with his/her position in the organisation.

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés, alapozó óra (Introduction, basic foundations);

12.2. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok alanyai, vállalati együttműködések, a gazdasági célú letelepedés jogi keretei (Subjects of international economic relations, corporate cooperations, legal frameworks of right of establishment for economic purposes);

12.3. Külföldi tulajdon, beruházásvédelem, külföldi befektetések biztonsági ellenőrzése, gazdasági együttműködési megállapodások (Foreign property, investment protection, security-related screening of foreign investments, economic cooperation agreements);

12.4. Nemzetközi adásvétel (International sales);

12.5. Nemzetközi vállalkozási és piacszerző szerződések (International business and market organization contracts);

12.6. Nemzetközi árufuvarozási szerződések (International transport contracts);

12.7. Nemzetközi pénzügyi műveletek, értékpapírok, adózási kérdések (International finance operations, securities stocks and bonds, taxation related questions);

12.8. Az online tér hatása a nemzetközi gazdasági kapcsolatokra, figyelemmel a fogyasztói ügyletekre is (The impact of the online space on international economic relations including customer transactions);

12.9. Jogorvoslat és a nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga, ideértve az alternatív vitarendezési módokat, lehetőségeket (Remedy and legal protection in the law of international economic relations);

12.10. ZH (Mid-term written test);

12.11. Prezentáció (Presentations);

12.12. Prezentáció (Presentations);

12.13. A félév értékelése (The semester's evaluation);

12.14. Szakmai kirándulás (Excursion);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

3. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Nappali tagozaton legfeljebb két óráról (tehát kétheti bontásban tartott óra esetén, maximum egy alkalommal) megengedett az igazolás nélküli hiányzás, ennek túllépése esetén az aláírás megtagadható. Levelező tagozaton a távollétet igazolni kell, ellenkező esetben az aláírás megtagadható.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

Az órai aktivitás (egyéni felkészülés, kis csoportos munka), a szimuláció keretében kidolgozott beadandó dolgozat, valamint az ezekhez kapcsolódó prezentáció és a ZH a jegy 33-33-33%-át teszi ki.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A gyakorlat aláírásának feltétele a foglalkozásokon való részvétel. Nappali tagozaton legfeljebb két óráról (tehát kétheti bontásban tartott óra esetén, maximum egy alkalommal) megengedett az igazolás nélküli hiányzás, ennek túllépése esetén az aláírás megtagadható. Levelező tagozaton a gyakorlati óra tekintetében a távollétet igazolni kell, ellenkező esetben az aláírás megtagadható.

16.2. Az értékelés:

Félévközi értékelés: gyakorlati jegy. Az órai aktivitás (egyéni felkészülés, kis csoportos munka), a szimuláció keretében kidolgozott beadandó dolgozat, valamint az ezekhez kapcsolódó prezentáció és a ZH a jegy 33-33-33%-át teszi ki.

A gyakorlat aláírásának feltétele a foglalkozásokon való részvétel. Nappali tagozaton legfeljebb két óráról s (tehát kétheti bontásban tartott óra esetén, maximum egy alkalommal) megengedett az igazolás nélküli hiányzás, ennek túllépése esetén az aláírás megtagadható. Levelező tagozaton a távollétet igazolni kell, ellenkező esetben az aláírás megtagadható.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges értékelés.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Bánrévy Gábor: A nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga, Szent István Társulat, Budapest 2018. ISBN: ISBN 9789632777443;
2. Mádl Ferenc – Vékás Lajos: Nemzetközi magánjog és nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga , ELTE Eötvös Kiadó, Budapest 2022. ISBN: ISBN 97896331234;

17.2. Ajánlott irodalom:

Budapest, 2023

Dr. Szirbik Miklós, PhD., adjunktus

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁNKDM40

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): A nemzetközi kapcsolatok és a biztonság regionális aspektusai

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Area Studies

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 5 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50 % gyakorlat, 50 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi közszolgálati kapcsolatok mesterképzési szak / biztonsági tanulmányok szakirány;

5.2. nemzetközi tanulmányok mesterképzési szak / valamennyi specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Prof. Dr. Nagyné Rózsa Erzsébet, DSc, egyetemi tanár

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 56 (28 EA + 0 SZ + 28 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 16 (8 EA + 0 SZ + 8 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 4

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

-

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A nemzetközi kapcsolatok és biztonság regionális aspektusai c. tárgy célja, hogy az NKK/NETA/IPUS mesterképzési programban a címben szereplő „nemzetközi/international” jelleg földrajzi és biztonságpolitikai alapú dimenzióját biztosítsa. Emellett a tantárgy célja, hogy a különböző regionális nemzetközi szervezeteket, integrációkat, együttműködések is bemutassa. Tekintettel arra, hogy a képzés kifejezetten az államigazgatásban dolgozók nemzetközi környezetben való eligazodását, munkavégzését hivatott előkészíteni, megerősíteni és továbbfejleszteni, a nemzetközi rendszer más szereplőinek és háttérüknek legalább minimális ismerete elengedhetetlen. A nemzetközi kapcsolatok és biztonság regionális aspektusai c. tárgy ezért a világ nyolc régióját vizsgálja: Európa egészét, illetve Közép-Kelet-Európát, a poszt-szovjet térséget, Észak-Amerikát/az Egyesült Államokat, Latin-Amerikát, Kelet-Ázsiát/Kínát, Afrikát és a Közel-Keletet. Olyan ismereteket kíván nyújtani az egyes régiókról mint a térség definiálása, legfontosabb földrajzi, gazdasági, politikai, demográfiai, társadalmi és kulturális jellemzői, továbbá, ezekre építve, az adott térség főbb konfliktusai, háborúi.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of Area Studies is to ensure the „international/regional” character of the International Public Service Relations and International Relations programs by offering geography and regional security-based knowledge. Since these programs aim at preparing the future state administrators to work in an internationally related environment, the minimal knowledge of the actors of the international system is unavoidable. Therefore, Area Studies examines Europe at large, Central-Eastern Europe, the post-Soviet space, North America, Latin-America, East Asia, China, Japan, Africa and the Middle East. These courses, consequently, offer knowledge on the definition of the different regions, the main geographic, political, demography, social and cultural characteristics of the given regions, and the conflicts and wars thereof.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Átfogóan ismeri a nemzetközi kapcsolatok, a nemzetközi gazdasági kapcsolatok, a nemzetközi biztonság és a nemzetközi közösség működésének regionális dimenzióit. Tájékozott a 21. századi legjelentősebb világpolitikai konfliktusok és válságok összefüggésrendszerében.

-

Képességei

A megszerzett interdiszciplináris ismeretek birtokában képes a biztonságot fenyegető kihívások, veszélyek és kockázatok elemzésére és értékelésére; egy adott világpolitikai konfliktus és válság külpolitikai elemzésére. Képes definiálni a nemzetközi rendszer egyes szereplőinek gazdasági és politikai érdekeit, illetve azok összefüggésrendszerét.

-

Attitűdje

Elemzőkészséggel, problémafelismerő és problémamegoldó készséggel rendelkezik. Nyitott és befogadó szakterületének a legkülönbözőbb nemzetközi kutatási eredményei iránt, és elkötelezett az általa hasznosnak ítélt új tudáselemek hazai megismertetése mellett.

-

Autonómiája és felelőssége

Szakmai álláspontjának képviselésével bátran és felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában. Önálló és felelős szereplője szakterülete tudományos életének, képviseli szakmai elveit és kutatási eredményeit minden lehetséges fórumon.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

is familiar with the regional dimensions of the operation of international relations, international economic and security relations and the operations of the international community. Is familiar with the debates between certain theoretical trends; the relational system of the most significant conflicts and crises of 21st century world politics.

-

Capabilities:

with the acquired interdisciplinary knowledge, is capable of analysing and assessing security challenges, threats and risks; is capable to provide a foreign policy analysis of a given global political conflict and crisis; of defining the economic and political interests of individual players of the international system, and their system of relations

-

Attitude:

His/her attitude is characterized by an ability to identify, analyse and solve problems. Openness and being receptive to the findings of different international research projects of his/her field, and commitment to publicizing the new findings which he/she finds useful in his/her country

-

Autonomy and responsibility:

By representing his/her professional position, he/she responsibly participates in the operation of his/her work organisation, in the elaboration, discussion and implementation of professional concepts. He/she is an independent and responsible person in the academic life of his/her professional field, and represents its professional principles and research results in every possible forum

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

- 12.1. Bevezetés – elméleti alapozás; a regionális biztonsági komplexumok elmélete (Introduction - theoretical foundation; the theory of regional security complexes);
- 12.2. Európa és a transzatlanti tér (Europe and the transatlantic);
- 12.3. A poszt-szovjet térség és Oroszország (The post-Soviet space and Russia);
- 12.4. Nyugat és Kelet között-I: Közép-Európa (Between West and East-I: Central Europe);
- 12.5. Nyugat és Kelet között-II: a Balkán (Between West and East-II: the Balkans);
- 12.6. Az iszlám és a Közel-Kelet (Islam and the Middle East);
- 12.7. A Nyugat és az iszlám határán: az euro-mediterrán térség (On the border of the West and Islam: the Euro-Mediterranean region);
- 12.8. Kelet-Ázsia (East Asia);
- 12.9. Kína, Kelet-Ázsia vezető hatalma (China, the leading power of East Asia);
- 12.10. Japán Kelet-Ázsiában (Japan in East Asia);
- 12.11. Észak-Amerika és a transzatlanti tér (North America and the trans-Atlantic space);
- 12.12. Latin-Amerika, a fajok kohója (Latin America, the melting-pot of races);
- 12.13. Afrika – népességrobbanás és dezindusztralizáció (Africa - demographic explosion and desindustrialization);
- 12.14. Összefoglalás (Summary);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

1. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Maximum 3 hiányzás megengedett, a további hiányzásokat orvosi igazolással lehet csak kiváltani.

Hivatalosan elfogadott távollét esetén (kedvezményes tanrend, ERASMUS) az oktatóval történt egyeztetés alapján.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

A félév során két zárthelyi dolgozatra kerül sor a tantárgy anyagából. Ezek nem kötelezőek, de sikeres (egyenként legalább 50 %) megírásuk alapján a jegyet megajánljuk.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:**16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:**

Részvétel az órákon, a két zh megírása.

16.2. Az értékelés:

A két zárthelyi dolgozat (min. 50%-os teljesítés) alapján jegy megajánlható.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges zh-eredmény vagy szóbeli beszámoló.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Buzan, Barry; Wæver, Ole: Regions and powers: The Structure of International Security. , Cambridge University Press, Cambridge 2003. ISBN: 978-0-521-81412-6 ;
2. Csiki Tamás, Háda Béla, Hettyey András, Koller Boglárka, Kozma Tamás, Matura Tamás, N Rózsa , Póti László, Rada Péter, Tóth Péter : Regionális tanulmányok, NKE Szolgáltató Nonprofit Kft., Budapest 2016. ISBN: 978-615-5527-87-6;
3. Háda Béla - Tóth Péter (szerk.): Regionális biztonsági tanulmányok (egyetemi jegyzet), Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Budapest 2014.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Francis Fukuyama: A történelem vége és az utolsó ember, Európa, Budapest 2022. ISBN: 9789635045709;
2. Samuel P. Huntington: A civilizációk összecsapása és az új világrend. , Európa, Budapest 2008. ISBN: 9630795722;

Budapest, 2024

Prof. Dr. Nagyné Rózsa Erzsébet, DSc, egyetemi tanár

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁNKDM38

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Afrika-tanulmányok

3. A tantárgy megnevezése (angolul): African Studies

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 5 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 34 % gyakorlat, 66 % elmélet

4.3. Az értékelés: kollokvium

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi tanulmányok mesterképzési szak / regionális és civilizációs tanulmányok specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Marsai Viktor, PhD, habil., egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 42 (28 EA + 0 SZ + 14 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 12 (8 EA + 0 SZ + 4 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 3

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:
Frontális oktatás, órai és otthoni munka

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tárgy fő célja, hogy a korábbi kurzusokon hallgatott regionális tanulmányok elemeire építve, komplex keretrendszerben vizsgálja az afrikai kontinens főbb politikai, biztonsági, társadalmi és gazdasági folyamatait, kiegészítve ezt regionális perspektívákkal.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The primary aim of the course is that after the elements of other regional courses provides a complex picture about the main political, security, social and economic trends of Africa, including regional perspectives

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Ismeri a nemzetközi kapcsolatok működésének regionális dimenzióit

Ismeri és érti az afrikai régió fő politikai, biztonsági, gazdasági, társadalmi folyamatait; ismeri a főbb régiókat, kultúrákat, országokat.

Képességei

Képes a biztonságot fenyegető kihívások, veszélyek és kockázatok elemzésére és értékelésére.

A hallgató képes elemezni az afrikai kontinens nagyobb folyamatait, kontextusba helyezni azok hatását különösen Európára és Magyarországra; össze tudja vetni azokat más regionális és globális folyamatokkal.

Attitűdje

Információ-feldolgozási képességgel, módszertani tudatossággal rendelkezik. Képes csoportban és egyénileg is munkát végezni.

A hallgató kritikusan szemléli az elérhető információkat, és azokat több forrásból is ellenőrzi; nyitott a véleményével ellenkező álláspontokra, és igyekszik azokat megérteni.

Autonómiája és felelőssége

Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli az állami, illetve nemzetközi szervezetnél való munkavégzés esetén a szervezet céljait és érdekeit.

A hallgató a kapott útmutatások alapján képes az önálló elemzői munkára; hibáit el- és felismeri, és tanul belőlük. A felmerülő kihívásokat igyekszik kreatívan megoldani.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

He/she is familiar with the regional dimensions of the functioning of international relations. The student knows and understands the main political, security, economic and social trends of Africa; s/he knows the main regions, cultures, and countries.

Capabilities:

He/she is capable of analysing and assessing challenges, threats and risks to security. The student can analyse the trends of Africa, and examine their effects, particularly on Europe and Hungary; the student can compare it with other regional and global phenomena.

Attitude:

His/her personal attitude is characterized by the ability to process information, methodological awareness. His/her personal attitude is characterized by the ability to work both in groups and individually.

The student has a critical attitude towards the available information and checks them from different sources; opens to the different opinions and tries to understand them

Autonomy and responsibility:

To the best of his knowledge, he is committed to serving and representing the goals and interests of the organization when working for a state or international organization.

The student follows the instructions and is ready for an analyst activity. S/he recognizes her/his mistakes and correct them; the student solve the challenges with a creative manner.

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés (Introduction);

12.2. Afrikai fő társadalmi és gazdasági kihívásai (The Main Social and Economic Challenges of Africa);

12.3. A klímaváltozás és Afrika (Climate change and Africa);

12.4. A nők helyzete Afrikában (Women in Africa);

12.5. Afrika vallási helyzete (Religions in Africa);

12.6. A globális nagyhatalmi versengés Afrikában (Global Great Power Competition in Africa);

12.7. Észak-Afrika: a Közel-Kelet vagy a szubszaharai Afrika vonzásában (North Africa: The Part of the Middle East or the Sub-Saharan Africa);

12.8. Kelet-Afrika I (East Africa I);

12.9. Kelet-Afrika II (East Africa II);

12.10. Nyugat-Afrika I (West Africa I);

12.11. Nyugat-Afrika II (West Africa II);

12.12. Közép-Afrika (Central Africa);

12.13. South Africa (South Africa);

12.14. Összegzés (Summary);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

4. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

80%-os jelenlét a gyakorlati foglalkozásokon, 60% az előadásokon

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

Órai beszámolók a gyakorlatokhoz kapcsolódóan

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Legalább 80%-os jelenlét a gyakorlatokon, 60%-os az előadásokon. Órai feladatok teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Kollokvium, szóbeli vizsga

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

Legalább elégséges (2) érdemjegy szerzése a kollokviumon.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Fage, J.: Afrika története, Osiris, Budapest 2004. ISBN: 963-389-664-9;
2. Marsai Viktor: Afrika a globlizált világban. Lehetőségek és kihívások, Ludovika Kiadó, Budapest 2019. ISBN: 978-615-6020-99-4;
3. Paul Nugent: Africa Since Independence, Palgrave, New York 2004. ISBN: 978-0230272880;
4. Sente-Varga Mónika: Latin-amerikai regionális szervezetek válsága, Felderítő Szemle, 2020, Vol. 19, No. 1. pp. 45-61., Budapest 2020. ISBN: -;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Zoltán Gálik – Anna Molnár (eds.): Regional and Bilateral Relations of the European Union, Dialóg Campus, Budapest 2019. ISBN: 978-615-5945-52-6;

Budapest, 2024

Dr. Marsai Viktor, PhD, habil., egyetemi docens

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁNKDM05

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Amerika-tanulmányok

3. A tantárgy megnevezése (angolul): American Studies

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 5 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 33.3 % gyakorlat, 66.7 % elmélet

4.3. Az értékelés: kollokvium

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi tanulmányok mesterképzési szak / regionális és civilizációs tanulmányok specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Sente-Varga Mónika, PhD, habil., egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 42 (28 EA + 0 SZ + 14 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 12 (8 EA + 0 SZ + 4 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 3

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

A szemináriumi alkalmak során páros és csoportos feladatok. Kvíz.
Konferencialátogatás.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A kurzus általános – földrajzi, gazdasági, történeti és kulturális – ismereteket nyújt az amerikai kontinensről (Latin-Amerika, Amerikai Egyesült Államok és Kanada). Amerikát kontinentális perspektívából szemléli és tanítja. Kronologikus felépítésű, a főbb ismeretkörök között szerepelnek a bennszülött, indián kultúrák; a gyarmati időszak; a független amerikai államok kialakulása; modernizációs törekvéseik; a főbb fegyveres konfliktusok, a kontinensre jellemző politikai ideológiák, a hidegháború amerikai hatásai és az ezredforduló eseményei. A hangsúly az aktuális illetve a közelmúlt történéseire esik. A kurzus kiemelten kezeli a kapcsolattörténeti vonatkozásokat Latin-Amerika és Magyarország illetve az Amerikai Egyesült Államok és Magyarország esetében.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The course provides general (geographical, economic, historic and cultural) knowledge on the American continent (Latin America, the United States and Canada). America is analyzed and taught from a continental perspective. The course has a chronological structure; the main topic areas include the indigenous (pre-Hispanic) cultures, the colonial period, the formation of independent states, era of modernization, the most important armed conflicts, political ideologies closely related to the continent, the impact of the Cold War and 21st

century events. Recent developments are in the focus. Hungarian-Latin American and Hungarian-US relations are treated with a special emphasis throughout the course.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Magas szinten ismeri és a magabiztos gyakorlati használhatóság követelményeinek megfelelően érti és értelmezi a legfontosabb társadalomtudományi összefüggéseket. Ismeri a világgazdaság főbb tendenciáit, különös tekintettel az amerikai kontinens, illetve egyes országainak gazdasági helyzetére vonatkozóan. Tájékozott a 20-21. századi legjelentősebb amerikai konfliktusok és válságok összefüggésrendszerében.

-

Képességei

A hallgató képes az amerikai kontinens 20-21. századi társadalmi és politikai folyamataival kapcsolatos hazai és külföldi társadalomtudományi források feltárására és feldolgozására. A hallgató képes a megszerzett interdiszciplináris ismeretek birtokában egy adott amerikai regionális konfliktus elemzésére.

-

Attitűdje

Nyitott és toleráns más társadalmi csoportok a nézeteivel, gondolkodási formáival és életmódjával szemben.

-

Autonómiája és felelőssége

Felelősen vállalja a társadalmi fórumok résztvevői számára szaktudományos ismereteinek közérthető átadását.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Students understand and interpret the most important relations in social sciences, with confident practical use of the acquired knowledge. They are familiar with the main trends of world economics, with special regard to the economic situation of some American countries and the continent in general. They have a thorough knowledge of the relational system of the most significant American regional conflicts and crises of 21st century.

-

Capabilities:

Students are capable of examining and analyzing domestic and foreign sources in social sciences related to the social and political processes on the American continent, as well as of the practical application of the conclusions drawn their professional work. They can analyse a given American regional conflict or crisis with the acquired interdisciplinary knowledge.

-

Attitude:

Their attitude is characterized by openness and tolerance to the views, mental attitude and lifestyle of people belonging to other social groups.

-

Autonomy and responsibility:

They undertake responsibly to present their professional knowledge to the participants of social forums in an easily understandable way.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Amerika és Latin-Amerika fogalma. Amerika a nemzetközi erőterben (Definitions of America and Latin America. America in the actual international power relations);

12.2. Amerika Kolumbusz előtt (Pre-Columbian America);

- 12.3. Gyarmati Amerika (spanyol, portugál, brit és francia gyarmatok) Független államok kialakulása: köztársaságok és császárságok (Colonial America (Spanish, Portuguese, British and French colonies). Formation of Independent States (republics and monarchies));
- 12.4. A mexikói forradalom és hatásai (The Mexican Revolution);
- 12.5. Politikai populizmus Latin-Amerikában a 20. században (Political populism in Latin America in the 20th century);
- 12.6. Rózsaszín dagály Latin-Amerikában (Pink Tide in Latin America);
- 12.7. A régió aktuális kihívásai (Current challenges of the region);
- 12.8. Szakmai program: Dél-Amerika konferencia (Special program: South America International Conference);
- 12.9. Amerikai Egyesült Államok - történelmi, politikai és gazdasági kontextus (USA - historic, political and economic context);
- 12.10. Amerikai Egyesült Államok - biztonsági kihívások és amerikai stratégiák (USA - Security challenges and American strategies);
- 12.11. Az Amerikai Egyesült Államok az átalakuló világrendben (USA in a changing world order);
- 12.12. Zárhelyi dolgozat (In-class test);
- 12.13. Magyar- latin-amerikai kapcsolatok (Latin America - Hungary ties);
- 12.14. USA- Magyarország kapcsolatok (USA - Hungary ties);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

4. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az előadásokon a részvétel nem kötelező. A szemináriumi foglalkozások 70%-án viszont kötelező a részvétel. Hiányzás esetén a feladatok pótlása a tárgyfelelőssel egyeztetve történik.

Kedvezményes tanrend esetén a hallgató a tárgyból vizsgát tesz. A vizsga alapját a kötelező olvasmányok képezik.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

Részterület feldolgozása 10-15 perces kiselőadás formájában. Az értékelés szempontjai: felhasznált források, az előadás szakmai tartalma, előadásmód.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás feltétele a szemináriumi órai munkában való aktív részvétel, a kiselőadás elkészítése és bemutatása, illetve hogy az igazolt távolmaradás nem haladhatja meg az órák 30%-át.

16.2. Az értékelés:

Írásbeli vagy szóbeli vizsga a kurzus tananyagából és a kötelező olvasmányokból.

Értékelési skála: 60% alatt elégtelen, 60-69%: elégséges, 70-79%: közepes, 80-89% jó és 90%-100% jeles.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Anderle Ádm: Latin-Amerika története, Pannonica, Szeged 1998. ISBN: Szeged;
2. Magyarics Tamás: Az Amerikai Egyesült Államok története, Kossuth, Budapest 2008. ISBN: 9789630958608;

3. Sente-Varga Mónika: Konfliktus és biztonság Közép-Amerikában, Ludovika, Budapest 2023. ISBN: 978-615-6598-24-0;
4. Sente-Varga Mónika - Bács Zoltán György, szerk.: Dél-Amerika a 21. században, Dialóg Campus, Budapest 2019. ISBN: 978-963-531-110-1;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Borhi László: : Nagyhatalmi érdekek hálójában: az Egyesült Államok és Magyarország kapcsolata a második világháborútól a rendszerváltásig, Osiris, Budapest 2015. ISBN: 9789632762586;
2. Boris Fausto: Brazília rövid története, Equinter, Budapest 2011. ISBN: 978963996330;
3. Mező András: Az amerikai stratégiaalkotás elméleti kérdései, HONVÉDSÉGI SZEMLE 144 : 3 pp. 37-47, Budapest 2016. ISBN: -;
4. Sente-Varga Mónika: A gólya és a kolibri. Magyarország és Mexikó kapcsolatai a XIX. századtól napjainkig, Áron, Budapest 2012. ISBN: 7989639210875 ;

Budapest, 2024

Dr. Sente-Varga Mónika, PhD, habil., egyetemi docens

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁNJTM18

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Az emberi jogok nemzetközi jogi védelme

3. A tantárgy megnevezése (angolul): International Protection of Human Rights

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 4 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0 % gyakorlat, 100 % elmélet

4.3. Az értékelés: kollokvium

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi tanulmányok mesterképzési szak / valamennyi specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Nemzetközi Jogi Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Vizi Balázs, egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 SZ + 0 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 SZ + 0 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

-

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy célja, hogy a hallgatók megfelelő ismereteket szerezzenek a nemzetközi emberi jogi rezsím kialakulásáról, a legfontosabb, az ENSZ és regionális nemzetközi szervezetek keretében létrejött emberi jogi egyezményekről és mechanizmusokról (bizottságok, bíróságok). Ezen felül a jogvédő intézmények eljárási szabályairól, az egyéni panaszeljárások intézményéről. A cél, hogy az emberi jogok nemzetközi védelmének különböző területeiről megfelelő áttekintést kapjanak a hallgatók.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

Due to this subject, students get knowledge about the evolution of international human rights, the most important human rights instruments drafted under the aegis of universal and regional international organizations, the legal protection mechanisms (committees and courts) established by various documents, as well as the procedural order of legal protection institutions including the conditions of submit individual complaints and their practice of inquiry. The idea is to offer a broad insight in the various fields of international human rights protection.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Ismeri az emberi jogi és kisebbségi jogi rezsimeket, valamint azok regionális rendszerét.

-

Képességei

Képes a kitekintő jellegű munkára, az egyéb a társszakterületek és tudományágak eredményeinek az aktív és hatékony felhasználására.

-

Attitűdje

Nyitott és toleráns azoknak a társadalmi csoportoknak a nézeteivel, gondolkodási formáival és életmódjával szemben, amelyekkel társadalomkutatóként szakmai munkája során kapcsolatba kerül.

-

Autonómiája és felelőssége

Önálló és felelős szereplője szakterülete tudományos életének, képviseli szakmai elveit és kutatási eredményeit minden lehetséges fórumon.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

He/she is familiar with the human rights and minority legal regimes, and their regional system.

-

Capabilities:

Is capable of outward-looking work, using the results of other related professional fields and disciplines actively and efficiently.

-

Attitude:

Openness and tolerance to the views, mental attitude and lifestyle of social groups he/she contacts with in his/her professional work as a social researcher.

-

Autonomy and responsibility:

He/she is an independent and responsible person in the academic life of his/her professional field, and represents its professional principles and research results in every possible forum.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Az emberi jogok eredete, történelmi gyökerei. Az emberi jogok három nemzedéke. (The origins and historical evolution of human rights.);

12.2. Az emberi jogok nemzetközi törvénye (The three generations of human rights.);

12.3. Az ENSZ keretében született emberi jogi egyezmények (The International Bill of Human Rights.);

12.4. Az emberi jogok védelmének amerikai rendszere (UN treaties on human rights.);

12.5. Az emberi jogok védelmének afrikai rendszere és az emberi jogok arab chartája (The regional protection of human rights: the American system.);

12.6. Az Európa Tanács és az emberi jogok védelme (Regional protection of human rights: African system and the Arab Charter on Human Rights.);

12.7. Az Európai Unió és az emberi jogok védelme (The Council of Europe and the protection of human rights.);

12.8. Az EBESZ és az emberi jogok védelme (The OSCE and its role in human rights protection.);

12.9. A kisebbségi jogok és az emberi jogok védelmének kapcsolata (The protection of minority rights and its links to the international protection of human rights.);

12.10. Az emberi jogok nemzetközi ellenőrzésének politikai formái – ENSZ (Monitoring mechanisms related to the protection of human rights: the UN.);

12.11. Kvázi bírósági fórumok a nemzetközi ellenőrzés terén (Quasi-judicial forums.);

- 12.12. Az Emberi Jogok Európai Bírósága (Individual complaint.);
- 12.13. Az egyéni panaszjog intézménye (Quasi-judicial forums.);
- 12.14. Összegzés (Summary);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

2. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Legalább az órák 70%-án részvétel, igazolt hiányzás esetén a pótlás házi dolgozat.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

Nincs félévközi feladat.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Nem adható aláírás, ha az igazolatlan hiányzások meghaladják a tanórák számának 30%-át

16.2. Az értékelés:

Szóbeli kollokvium (K).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Grád András - Weller Mónika: A strasbourgi emberi jogi bírászkodás kézikönyve, HVG-ORAC, Budapest 2011. ISBN: 9789632581125;
2. Masenkó-Mavi Viktor: Az emberi jogok nemzetközi jogi védelme, 2013, Nemzeti Közszolgálati Egyetem 2013. ISBN: a478;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Halmai Gábor - Tóth Gábor Attila: Emberi jogok, Osiris, Budapest 2008. ISBN: 9789633899526;
2. Kardos Gábor: Üres kagylóhéj? - A szociális jogok nemzetközi jogi védelmének egyes kérdései, Gondolat, Budapest 2003. ISBN: 9639500488;

Budapest, 2024

Dr. Vizi Balázs, egyetemi docens

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁEUTTM18

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Diplomáciai protokoll

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Diplomatic Protocol

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100 % gyakorlat, 0 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi tanulmányok mesterképzési szak / valamennyi specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Európa-tanulmányok Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Rada Péter, Habilitáció, PhD, egyetemi docens, habilitált egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (0 EA + 0 SZ + 28 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 8 (0 EA + 0 SZ + 8 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

-

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A kurzus a diplomáciai protokoll gyakorlati orientációjú bemutatását adja, felhívja a figyelmet, hogyan szolgálja a forma a tartalmat. A protokoll a keret, a diplomácia a szakmai tartalom, és a kurzus során építve az előzetes szakmai tudásra, a gyakorlati ismeretek elsajátítása a cél, amelyet a diplomácia, az üzlet és a tudomány világában egyaránt hasznosítani lehet.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The course offers a practice-orientated approach to diplomatic protocol. It demonstrates how the formal frames can help the content. The protocol is the framework, diplomacy is the professional content. The course aims to build on prior professional knowledge to complete them with practical skills that can be applied in the worlds of diplomacy, business and academia.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

A hallgatók a szemeszter alatt megismerik a diplomácia viselkedési, kommunikációs és tárgyalási szokásait. Ezzel képesek lesznek elképzeléseik jobb és átgondoltabb, ennek következtében eredményesebb érvényesítésére. A tárgyalásokra való felkészülés és azok logisztikai elemeinek ismerete szintén segíti boldogulásukat.

Kommunikáció és tárgyalás.

Képességei

Jártasság a protokoll világában. A kurzus során fejlődik az egyéni és a csoportos problémamegoldó képesség, kommunikációs készség és a gyakorlati szervezői és tervezői készségek. A hallgatók képesek lesznek a diplomáciával kapcsolatos szervezői feladatok azonosítására, tervek készítésére, feladatok sorrendjének és prioritásainak tervezésére és meghatározására.

Probléma megoldás és stratégiai tervezés.

Attitűdje

Jártasság a protokoll világában. A protokoll sikeres elsajátításához nagy mértékben hozzájárul az az attitűd birtoklása, amely a diplomáciát jellemzi. A hallgató ezen attitűd birtokában törekszik a saját tudásának folyamatos fejlesztésére, nyitott az új kihívásokkal szemben, kritikus a saját munkájával szemben. Képes együttműködni másokkal, toleránsan és rugalmasan reagál a kihívásokra és felkészül arra, hogy a diplomácia világában hazáját hitelesen és hatékonyan képviselje.

Tolerancia, nyitott és rugalmas gondolkodás. Kritikai megközelítés. Integritás és hitelesség.

Autonómiaja és felelőssége

Jártasság a protokoll világában. Ami azt is jelenti, hogy a hallgató képessé válik munkájának eredményeit és kijavítandó hibáit is felelősen vállalni. Képes önálló döntéshozatalra a csoportosan végzett feladatok során is, és vállalni tudja a csoport többi tagjának teljesítményéből fakadó különbségek miatti esetleges plusz felelősséget és feladatokat is.

Felelősségvállalás az egyéni és csoportos döntésekért.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Students will get to know norms and traditions of diplomacy with respect to behaviour, communication and negotiation. This will enable them to enforce their interests in a more structured and effective way. Preparative tasks for negotiations as well as knowledge related to logistical elements involved, would also contribute to their eventual success. Communication and negotiation.

Capabilities:

Knowledge on diplomatic protocol. The course develops individual and group problem-solving, communication skills and practical organisational and planning skills. Students will be able to identify organisational tasks related to diplomacy, prepare plans, plan and prioritise tasks.

Problem solving and strategic planning.

Attitude:

Knowledge on diplomatic protocol. The successful mastery of the protocol is largely due to the attitude that characterises diplomacy: the student is open to new challenges, critical of his or her own work, and strives to improve his or her own knowledge. He or she is able to work with others, is tolerant and flexible in the face of challenges and is prepared to represent his or her country credibly and effectively in the world of diplomacy.

Tolerance, open and flexible mindset. Critical attitude. Integrity and credibility.

Autonomy and responsibility:

Knowledge on diplomatic protocol. This also means that the student is able to take responsibility for the results of his/her work and for the mistakes he/she has to correct. He/she is also able to make independent decisions on group tasks and to take on any additional responsibilities and tasks resulting from differences in performance between other members of the group.

Independent decision making, responsibility in group decisions.

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

- 12.1. Etikett, mint a diplomáciai protokoll egyik munkaeszköze (Etiquette in diplomacy);
- 12.2. Diplomáciai képviseltek (Diplomatic representations);
- 12.3. Rangok, beosztások, rangsorolás (Ranks and duties);
- 12.4. Diplomáciai kiváltságok és mentességek a nemzetközi jogban (Diplomatic immunities);
- 12.5. Diplomáciai megbízatás, agrément (Agrement);
- 12.6. Megbízólevél, küldetés megkezdése, házastársak szerepe (Credential);
- 12.7. Konzuli státusz a nemzetközi jogban és a gyakorlatban, konzuli kiváltságok és mentességek, tiszteletbeli konzulok (Consular duties);
- 12.8. Rangsorolás (személyek, intézmények, eltérő nemzetközi gyakorlat), állami kitüntetések (List of the diplomatic ranks);
- 12.9. Közjogi méltóságok, állami protokoll és diplomáciai protokoll találkozása, állami ünnepek, lobogózás (State officials);
- 12.10. Magas szintű látogatások szervezése (hagyományok, képviselő szerepe, minisztériumon belüli munkamegosztás a tartalmi és formai aspektusok egyeztetésére) (State visits);
- 12.11. Nemzetközi konferenciák, tárgyalások, diplomáciai képviseltek a nemzetközi szervezeteknél (International conferences);
- 12.12. A diplomáciai tárgyalás nyelve, stílusa és tartalmi súlypontjai (Diplomatic negotiations);
- 12.13. Delegációk összeállítása, ültetése (Diplomatic delegations);
- 12.14. Szakértői tárgyalások programja (Official negotiations);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

4. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tantárgy elfogadásához a tanórák legalább 75%-án jelen kell lennie a hallgatónak. A távollét igazolását elektronikusan kell megküldeni az oktató számára. A hallgató köteles az órák anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. A feladatok határidejét minden esetben be kell tartani. Az elfogadható hiányzások mértékének túllépése esetén következményként az aláírás megtagadásra kerül és a hallgató nem szerezhet gyakorlati jegyet.

Egyéni tanrend esetén: a csoportos egyéni előadás és a tanórák kötelező látogatása nem kötelező. A félév keudetén meghatározott pontos feladatok elvégzése viszont a mindenki számára kötelező határidők szerint irányadó. A feladatok teljesítése online módon történik meg.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

Csoportos és egyéni előadás. Részletes protokoll terv benyújtása a félév végéig.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A tantárgy elfogadásához a tanórák legalább 75%-án jelen kell lennie a hallgatónak. A félévközi feladatokat, a félév elején rögzített határidőig el kell végezni.

16.2. Az értékelés:

A félév során a hallgatók egyéni és csoportos munkájának eredménye kerül értékelésre, amely alapján a félév végéig gyakorlati jegyet lehet szerezni. Az értékelés szempontjai: a feladat pontos elvégzése, csoportos és egyéni erőfeszítések, és annak bizonyítéka, hogy a hallgató mindent megtett a feladat képességei szerinti szinten történő teljesítéséért. A teljesítmény objektív eleme az órai tananyag és a kötelező irodalom ismerete, amelyeket

pontosan mérnek a beadott és elvégzett feladatok Ennek része:

- aktív órai jelenlét – 20%
- egyéni és csoportos előadás – 30%
- protokoll terv benyújtása – 50%

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Ambrus Jenő - Bába Iván et al.: Közszolgálati protokoll. III. Könyv, NKE, Budapest 2021. ISBN: <http://hdl.handle.net/20.500.12944/16806>;
2. Kissinger, Henry: Diplomácia, Panem, Budapest 2014. ISBN: 9789635451999;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Hargitai József: A diplomáciai és konzuli kapcsolatok joga, Aula, Budapest 2005. ISBN: 963958570X;

Budapest, 2024

Dr. Rada Péter, Habilitáció, PhD, egyetemi docens, habilitált
egyetemi docens

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁKNGTM48

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Döntéshozatal és menedzsment nemzetközi környezetben

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Decision making and management in international context

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 80 % gyakorlat, 20 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi tanulmányok mesterképzési szak / valamennyi specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Közgazdaságtani és Nemzetközi Gazdaságtani Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Kutasi Gábor, PhD, egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (0 EA + 0 SZ + 28 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 8 (0 EA + 0 SZ + 8 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:
esettanulmányok, teammunka, szerepjáték, projektfeladat

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tárgy áttekintést ad a döntéshozatal tágabb elméleti kérdéseiről, és részletesen bemutatja a döntéshozatal elméletének és módszereinek főbb iskoláit. Elsősorban a nemzetközi környezetben történő döntéshozatal sajátosságaival és a kulturális elemek hatásaival foglalkozik. A kurzus áttekintést ad a nemzetközi üzleti környezet elméleti és gyakorlati kérdéseiről, valamint a multinacionális vállalatok működési jellemzőiről. A nemzetközi üzleti stratégiákra, vezetési, szervezési és irányítási megoldásokra összpontosít. Gyakorlati megoldásokat is bemutatunk a kulturális különbségekből fakadó főbb menedzsment kihívásokra. A tantárgy célja, hogy a hallgatókat megismertesse a multinacionális vállalatok világával, a multinacionális/transznacionális vállalatok fogalmaival, elméleti kereteivel, valamint felkészítse őket a vállalati nemzetközivé válás értelmezésére, értékelésére és egy nemzetköziesedett vállalat működésére/funkcióira. A múltban és a jelenben is a vezetők feladata a vállalati stratégia kialakítása és a befektetési döntések meghozatala a részvényesek érdekeit figyelembe véve. A határokon átnyúló működés további korlátokkal, de lehetőségekkel is jár egy vállalat számára. A sikeres menedzserek odafigyelnek arra, ami mind a hazai, mind a külföldi ügyfelek és érintettek számára fontos, és a vállalkozói tevékenységet a műszaki-adminisztratív értelemben vett innovációval finomítják. A kurzus a legfontosabb mozgatórugókra és a nemzetközi

színtéren bekövetkezett változásokra összpontosít, megvitatja a szükséges irányítási és szervezési feladatokat, és a tananyag részeként számos esettanulmányt tartalmaz, amelyek bemutatják, hogyan szolgálhatják a nemzetközi menedzserek egyéni és szervezeti céljaikat most és a jövőben. az elkövetkező évtizedek.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The subject provides an overview of the broad theoretical issues of decision-making and presents the main schools of decision-making theory and methods in detail. He mainly deals with the peculiarities of decision-making in the international environment and the effects of cultural elements. The course provides an overview of the theoretical and practical issues of the international business environment and the operational characteristics of multinational companies. She focuses on international business strategies, leadership, organization and management solutions. Practical solutions to major management challenges stemming from cultural differences are also presented. The aim of the course is to introduce students to the world of multinational companies, to the concepts and theoretical frameworks of multinational / transnational corporations, and to prepare them for the interpretation, evaluation of corporate internationalization and the operation / functions of an internationalized company. In the past and in the present, it is the responsibility of managers to develop a corporate strategy and to make investment decisions taking into account the interests of shareholders. Cross-border work entails additional constraints but also opportunities for a company. Successful managers pay attention to what is important for both domestic and foreign clients and stakeholders, and fine-tune entrepreneurial activity with innovation in a technical-administrative sense. The course focuses on key drivers and changes in the international scene, discusses necessary governance and organizational tasks, and includes a number of case studies as part of the curriculum to be presented to demonstrate how international managers can serve their individual and organizational goals now and in the decades to come.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Tájékozott a főbb civilizáció- és kultúraelméletekben. Ismeri a nemzetközi vállalati irányítás folyamatait, kihívásait, rendszereit

-

Képességei

Képes a kitekintő jellegű munkára, az egyéb a társszakterületek és tudományágak eredményeinek az aktív és hatékony felhasználására. Képes a szakmai feladatok megoldása során az önálló elemzésre, értékelésre és a különböző következtetések szintetizálására. Képes a társadalmi konfliktusok és problémák bonyolult rendszerében eligazodni, szűkebb szakterületén elmélyültebb ismereteire építve aktívan be tud kapcsolódni a konfliktusok feltárásának munkálataiba.

-

Attitűdje

Minden szervezeti, intézményi tevékenysége során felelős módon latba veti tudását és befolyását a minőségi munkavégzés elismertetése mellett.

-

Autonómiája és felelőssége

Önálló és felelős döntéseket hoz munkája során saját tudományos munkásságára, valamint az irányítása alá tartozók munkaprogramjaira vonatkozóan. Felelősségteljesen vesz részt munkaszervezeti egységek létrehozásában és irányításában.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

The main theories of civilisation and culture. Knowing the processes, challenges and systems of international corporate governance

-

Capabilities:

Outward-looking work, using the results of other related professional fields and disciplines actively and efficiently. Independent analysis, evaluation and synthesis of different conclusions while solving professional tasks. Openness and tolerance to the views, mental attitude and lifestyle of social groups he/she contacts with in his/her professional work as a social researcher.

-

Attitude:

Using his/her knowledge and influence responsibly in all his/her organizational and institutional activities in order to have quality work recognised.

-

Autonomy and responsibility:

He/she makes independent and responsible decisions in his/her work with regard to his/her own academic work, and the work programmes of people managed by him/her. He/she participates responsibly in establishing and managing work organizational units.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Nemzetköziesedés – a globalizáció folyamata (Internationalization - the process of globalization);

12.2. Kereskedelmi és gazdaságtani elméletek és a nemzetközi vállalatok menedzselése (Commercial and economic theories and management of multinational companies);

12.3. Vállalati kultúra és kommunikáció nemzetközi környezetben (Corporate culture and communication in an international environment);

12.4. Vállalati funkciók nemzetközi környezetben (Corporate functions in an international environment);

12.5. Nemzetközi vállalatok stratégiai menedzsmentje (Strategic management of multinational companies);

12.6. Szervezeti formák és azok változásai nemzetközi környezetben (Organizational forms and their changes in the international environment);

12.7. Nemzetközi konszernek és holdingok irányítása (Management of an international concern and holding companies);

12.8. Termelés és logisztika a nemzetközi vállalatoknál (Production and logistics for international companies);

12.9. Adózási problémák nemzetközi környezetben (Tax problems in an international environment);

12.10. Nemzetközi erőforrás-menedzsment (International Resource Management);

12.11. Tudásmenedzsment nemzetközi környezetben. (Knowledge management in an international environment.);

12.12. KKV-k menedzselése nemzetközi környezetben (Managing SMEs in an international context);

12.13. Esettanulmány gyakorlatok (Case study exercises);

12.14. Összefoglalás (Summary);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

4. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Aktív órai részvétel, csoportmunka, prezentáció, legalább 10 alkalom.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

Esettanulmány elemzések, csoportmunka, beadandó elemzés.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Aláírás megszerzése: legalább 10 alkalommal részvétel az órán. Esettanulmányelemzések, aktív szemináriumi részvétel, aktív előadás-részvétel.

16.2. Az értékelés:

Beadandó esettanulmányelemzés (8 ezer karakter hosszú) + zárthelyi (A tankönyv 5.-15. fejezetéből (96-320. oldal) írásbeli zárthelyi tesznek a szorgalmi időszakban), továbbá: aktív szemináriumi részvétel, aktív előadás-részvétel.galmi időszak

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyajrolati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Blahó András – Czakó Erzsébet – Poór József: Nemzetközi menedzsment, Akadémiai Kiadó, Budapest 2015.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. 2. Bartek-Lesi Mária – Bartók István – Czakó Erzsébet – Gáspár Judit – Könczöl Erzsébet – Pecze Krisztina: Vállalati stratégia, Alinea Kiadó, Budapest 2007. ISBN: 978-963-9659-09-4;
2. Hofstede, Gert Jan –Hofstede, Geert: Kultúrák és szervezetek – Az elme szoftvere, VHE Kft., Pécs 2018. ISBN: 9630658973;

Budapest, 2024

Dr. Kutasi Gábor, PhD, egyetemi docens

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁEUTTM42

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): EPSO felkészítő

3. A tantárgy megnevezése (angolul): EPSO preparatory course

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 4 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100 % gyakorlat, 0 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi tanulmányok mesterképzési szak / Európa-tanulmányok specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Európa-tanulmányok Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Marján Attila, PhD, egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (0 EA + 0 SZ + 28 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 8 (0 EA + 0 SZ + 8 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

-

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

Az EPSO felkészítő kurzus alapvetően 3 fő modulból és altémákból áll. Áttekintés az uniós állásokról az EU-s intézményekben és azokon kívül. Az előválogató tesztek megismerése. Az értékelő-központ és feladatainak megismerése. A tananyag elkészítéséhez foglalkozáspszichológust / pszichometriai szakértőt is igénybe veszünk, aki, ismerve a EPSO által is használt pszichometriai tesztek módszertanát és logikáját, hozzájárul ahhoz, hogy a tananyag elsajátítása és megfelelő gyakorlás révén minden jelentkező javíthasson a teszteredményén. A módszertan egyik fontos eleme éppen az, hogy részletes instrukciókat és felkészülési tervet is nyújtson a tesztekre és feladatokra való gyakorláshoz.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The course consists of three main modules: an overview of jobs within and outside EU institutions; pre-selection tests, and information on the assessment centre and its tasks.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Ismeri a nemzetközi politikai, gazdasági, jogi és társadalmi intézmények és folyamatok mélyebb összefüggéseit.

-

Képességei

Képes tájékozódni a különféle nemzetközi szervezetek döntéshozatali mechanizmusában, valamint képes megérteni az egyes nagyhatalmak főbb külpolitikai döntéshozatali mechanizmusát.

-

Attitűdje

Felelősségteljesen építi fel szakmai karrierjét, és támogatja az általa irányított munkatársak szakmai életpályájának kibontakoztatását.

-

Autonómiája és felelőssége

Felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):**Knowledge:**

The deeper relations of international political, economic, legal and social institutions and issues.

-

Capabilities:

Understanding the decision-making mechanism of different international organizations, and the main decision-making mechanism of great powers concerning their foreign policy .

-

Attitude:

Building his/her career responsibly, and supporting the professional career development of the colleagues he/she manages.

-

Autonomy and responsibility:

He/she participates responsibly in the operation of his/her work organization, and in the development, discussion and realization of professional concepts.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Mely álláslehetőségek érhetőek el végzős hallgatóknak és frissen diplomázottaknak (Jobs available for graduates);

12.2. Az EU-s intézményeken kívül, de az EU-val foglalkozó munkakörök (EU-related jobs outside the EU institutions);

12.3. Álláslehetőségek és az uniós versenyvizsga (Job opportunities and the EPSO competition);

12.4. A 4 fajta profil, vizsgatípusok, időbeosztás, diploma-követelmények (The 4 profiles, exam types, time-schedule, diploma requirements);

12.5. A vizsga követelményei, fázisai, tippek a sikeres felkészüléshez (Exam requirements, phases, hints for successful applications);

12.6. A szövegértési teszt („verbal reasoning”) jellege és módszertana (Verbal reasoning);

12.7. A számítási teszt („numerical reasoning”) jellege és módszertana (Numerical reasoning);

12.8. Az absztrakciós teszt („abstract reasoning”) jellege és módszertana (Abstract reasoning);

12.9. A szituációs döntéshozatali teszt („situational judgement test”) jellege és módszertana (Situational judgement test);

12.10. Egyéb tesztek speciális profilok esetén („e-tray”, IT-ismeretek) (Other tests for special profiles („e-tray”, IT-skills));

12.11. A vizsga 2. része: az értékelő-központ („assessment centre”) és feladatai - Az EPSO

által kért és mért kompetenciák szerepe és jellege, a 8 kompetencia jelentése és a felkészülés módszertana

(Second part: Assessment centre - Competences required by EPSO, the content of the 8 required competences, preparation methodology);

12.12. A vizsga 2. része: az értékelő-központ („assessment centre”) és feladatai - Az esettanulmány („case study”) jellege és a felkészülés módszertana, a szóbeli előadás („oral presentation”) jellege és szimuláció

(Second part: Assessment centre - Case study, oral presentation and its simulation);

12.13. A vizsga 2. része: az értékelő-központ („assessment centre”) és feladatai - a csoportos feladat („group exercise”) jellege és szimuláció, a strukturált kompetencia-interjú („structured interview”) jellege és szimuláció (Second part: Assessment centre - Group exercise and Structured interview and its simulation);

12.14. A vizsga 2. része: az értékelő-központ („assessment centre”) és feladatai - felkészülési módszertan, tippek és átfogó javaslatok (Second part: Assessment centre - key tasks and general preparatory hints);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

4. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tantárgy elfogadásához a tanórák legalább 75%-án jelen kell lennie a hallgatónak. A távollét igazolását elektronikusan kell megküldeni az oktató számára. A hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Az elfogadható hiányzások mértékének túllépése esetén következményként az aláírás megtagadásra kerül és a hallgató nem bocsátható vizsgára.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

Órai próbatesztek az EPSO honlapjáról, illetve papír alapú EPSO tesztek megoldása a különböző tesztípusokban.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megadásának feltétele 75%-os részvétel az órákon. A távollét igazolását elektronikusan kell megküldeni az oktató számára. A hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Az elfogadható hiányzások mértékének túllépése esetén következményként az aláírás megtagadásra kerül és a hallgató nem bocsátható vizsgára.

16.2. Az értékelés:

A tantárgy specifikus volta miatt az órai tesztmegoldások (online és papíralapú, illetve az assessment centre szimuláción való sikeres részvétel, amit a tanórák keretében oldunk meg) képezik az értékelés alapját. A teszteken való aktív részvétel az értékelés alapja. Az konkrét EPSO tesztek sikeres megoldása nem feltétele a tárgy teljesítésének, mert az EPSO tesztek követelményszintje rendkívül magas. A kurzus a hallgatók felkészülését segíti.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Baneth András: The Ultimate EU test book, Administrators, John Harper Publishing, London 2019.

17.2. Ajánlott irodalom:

Budapest, 2024

Dr. Marján Attila, PhD, egyetemi docens

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁEKMTE04

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): EU joga a gyakorlatban

3. A tantárgy megnevezése (angolul): EU Law in Practice

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 4 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100 % gyakorlat, 0 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi tanulmányok mesterképzési szak / Európa-tanulmányok specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Európai Köz- és Magánjogi Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Orbán Endre, PhD, adjunktus

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (0 EA + 0 SZ + 28 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 8 (0 EA + 0 SZ + 8 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

-

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A hallgatók a különböző jogterületeken megszerzett elméleti uniós jogi ismereteiket gyakorlati ismeretekkel bővíthetik. A kurzus sikeres teljesítésével a hallgatók képesek lesznek arra, hogy megértsék az EU jog működését, elsajátítsák az uniós jogi terminológiát. A kurzus hozzásegíti a hallgatókat ahhoz, hogy felismerjék az egyes jogviszonyokban az uniós jogi kérdéseket, valamint ismerjék és biztosan használják az Európai Unió Bírósága esetjogát.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to familiarize students with the dynamic functioning of the EU law, after recalling already acquired knowledge of the European Union. Students can expand their theoretical knowledge mainly with practical knowledge of EU law in different areas. Upon successful completion of the course, students will be able to understand how the EU works and to master EU legal terminology. The course helps students to recognize EU law issues in each legal relationship and to know and use the case law of the Court of Justice of the European Union.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

A hallgató ismeri az uniós jog működését, arról gyakorlati ismeretekkel is rendelkezik. Az uniós jogot összefüggéseiben látja, mély ismeretei vannak az egyes uniós területek jogforrásairól és jogalkalmazási gyakorlatáról. Átfogóan ismeri a nemzetközi közösség működését.

Ismeri a közpolitikai döntési folyamatokat, a jogalkotás rendjét, továbbá az Európai Unió és a magyar közpolitika és közjog kapcsolatát. A hallgató ismeri az uniós jog működését, arról gyakorlati ismeretekkel is rendelkezik. Az uniós jogot összefüggéseiben látja, mély ismeretei vannak az egyes uniós területek jogforrásairól és jogalkalmazási gyakorlatáról.

Képességei

Képes a szakterületén használt ügyirattípusok elkészítésére. Képes a szakterületéhez kapcsolódó szakmai standardok alkalmazására.

Képes nemzetközi vonatkozású ügyek intézésére, az Európai Unió szerveinél igazgatási feladatok ellátására. Képes önálló munkavégzésre és nagyfokú információfeldolgozásra, problémaelemzésre és problémamegoldásra. A hallgató képes az autonóm uniós jogi fogalmak, az Európai Unió Bírósága által kialakított doktrínák szakszerű használatára. A hallgató képes érvelni jogi szakkérdésekben. A hallgató képes felismerni az egyedi jogviszonyokban uniós jogi elemeket és problémákat.

Attitűdje

Lényeglátás, kreativitás és módszertani tudatosság jellemzi.

Alkalmas az együttműködésre, a csoportmunkában való részvételre és kellő gyakorlat után a vezetői feladatok ellátására. Elkötelezett az egyenlő bánásmód iránt és empátiával viseltetik az egyes ügyfelek irányában. Segítőkészség jellemzi és elkötelezett az esélyegyenlőség biztosítása iránt az állampolgárok jogérvényesítése során. Munkája során nyitott gondolkodás, kreativitás, rugalmasság, jó logikai készség, valamint jó kommunikációs és együttműködési attitűd, vezetői kommunikációs készség jellemzi. Munkáját intuícióval és módszeresen gyakorolja. A hallgató elkötelezett az uniós értékekkel, törekszik az uniós jog hatékony alkalmazására, elfogadja a sajátos uniós jogrendszerből adódó jogértelmezési és jogalkalmazási feladatokat.

Autonómiája és felelőssége

Felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában.

Felelősséget érez a közhatalmi tevékenységgel járó munka és a beosztottak által végzett feladatok minősége és következményei iránt. Felelősséget vállal az általa végzett vezetői munkáért. Megfelelő irányítást lát el. Döntéseket kezdeményez. A hallgató felelősséget vállal az Európai Unió jogának területére eső szakmai munkájáért. A kurzus segít abban, hogy a hallgató kreatívan oldja meg jogi feladatait, autonóm módon, önálló javaslatokat fogalmazzon meg uniós jogi kérdésekben.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

The student is familiar with the functioning of EU law and has practical knowledge of it. He/she sees EU law in context and has a deep knowledge of the sources of law and enforcement practice in each area of the Union. He/she has a comprehensive understanding of the international community.

Decision-making processes in public policy, the legislative process, the relationship between the European Union and Hungarian public policy and public law. The student is familiar with the functioning of EU law and has practical knowledge of it. He/she sees EU law in context and has a deep knowledge of the sources of law and enforcement practice in each area of the Union.

Capabilities:

Preparing the types of documents typical of his/her profession. Applying professional standards related to his/her field.

Handling international matters, performing administrative tasks at bodies of the European Union. Working autonomously, processing great amounts of information, analysing and solving problems. The student will be able to use autonomous EU law concepts and

doctrines developed by the European Court of Justice. The student is able to argue on legal issues. The student will be able to identify EU legal elements and problems in individual legal relationships.

Attitude:

Perceptiveness, creativity and awareness of methodologies.

A willingness to cooperate, participate in team work and performing managerial tasks after having gained sufficient experience. A commitment to equal treatment and empathy towards each client. Desire to help and a commitment to ensure equal opportunities in civil enforcement. An open mind, creativity, flexibility, logical thinking and the use of good communication and cooperation skills and managerial communication skills in his/her work. An intuitive and systematic approach in his/her work. The student is committed to the values of the Union, seeks to apply EU law effectively, and accepts the tasks of interpretation and enforcement arising from the specific EU legal system.

Autonomy and responsibility:

He/she participates responsibly in the operation of his/her work organization, and in the development, discussion and realization of professional concepts.

For exercising public power and for the quality and consequences of tasks performed by employees. For his/her work as a leader, performing appropriate leadership, initiating decisions. The student takes responsibility for his/her professional work in the field of European Union law. The course helps the student to solve his / her legal tasks creatively and formulate autonomous proposals on EU legal issues.

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

- 12.1. Bemutakozás, követelmények ismertetése, bemeneti ismeretek ellenőrzése (Introduction, description of requirements, checking input knowledge);
- 12.2. Az uniós jogrendszer sajátosságai (Characteristics of the EU legal system);
- 12.3. Az uniós jog doktrínái működésben (közvetlen és a közvetett hatály) (Doctrines of EU law in practice I. (direct and indirect effect));
- 12.4. Az uniós jog doktrínái működésben II. (közvetlen alkalmazhatóság, szupremácia, primátus, pre-emption modell) (Doctrines of EU law in practice II. (direct applicability, supremacy, primacy, pre-emption model));
- 12.5. Felelősségtan (Liability theories);
- 12.6. Tanulmányi kirándulás (Study trip);
- 12.7. Hallgatói prezentációk az áruk, személyek, munkavállalók szabad mozgása témaköréből (Oral presentations on free movement of goods, persons, workers);
- 12.8. Hallgatói prezentációk a letelepedés és szolgáltatásnyújtás szabadsága, a tőke szabad mozgása és a versenyjog témaköréből (Oral presentations on freedom of establishment, freedom of services, free movement of capital and competition law);
- 12.9. Az alapjogok védelme az EU-ban (Fundamental rights in the EU);
- 12.10. Fogyasztóvédelmi jog az EU-ban (Consumer protection law in the EU);
- 12.11. Az uniós jog 21. századi kihívásai – jogalkotási és jogalkalmazási feladatok (Challenges of EU law in the 21st century – legislative and judicial challenges);
- 12.12. Komplex gyakorlat előkészítése, módszertani ismertetés (Preparation of the complex training, methodological presentation);
- 12.13. Komplex gyakorlat: kimeneti ismeretek ellenőrzése (Complex training: checking of output knowledge);
- 12.14. A kurzus lezárása, értékelés, visszajelzések (Conclusion of the course, evaluation, feedback);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

4. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A gyakorlati foglalkozások legalább 75 %-án jelen kell lennie a hallgatónak. A távollét igazolását elektronikusan kell megküldeni az oktató számára. A hallgató köteles az elmulasztott óra témaköréből önállóan felkészülni. Az elfogadható hiányzások mértékének túllépése esetén az aláírás megtagadható.

A kedvezményes tanulmányi rendre jogosult hallgatónak az aláírás és a tantárgy teljesítése érdekében komplex írásbeli projektfeladatot kell teljesítenie az oktatóval egyeztetett téma alapján.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

A félév során minden hallgatónak írásbeli, beadandó háttéranyagokat, elemzéseket kell készítenie az esettanulmányokból, a jogesetelemzésekből, illetve szimulációs gyakorlatok témaköreiből.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Részvétel a gyakorlatok legalább 75%-án.

16.2. Az értékelés:

Az írásbeli, beadandó háttéranyagok, elemzések részjegyei és az órai aktivitás alapján kapja a hallgató a kurzus végső értékelését. Az írásbeli, beadandó feladatok teljesítésének hiányában a kurzus nem teljesíthető. A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Bóka János, Gombos Katalin, Nagy Barna Krisztina (szerk.: Papp Tekla): Európai köz- és magánjogi jogesetgyűjtemény, Nemzeti Közszerzői Egyetem Nemzetközi és Európai Tanulmányok Kar, Budapest 2016..
2. Gombos Katalin: Az Európai Unió joga., Patrocínium Kiadó, Budapest 2021.. ISBN: 978-963-413-336-0;
3. Gombos Katalin, Bartha Ildikó, Mohay Ágoston, Papp Nikolett, Horváthy Balázs, Raffai Katalin, Knapp László, Glavanits Judit (szerk.: Glavanits Judit): Az Európai Unió belső piaca – jogesetek az alapszabadságok és a versenyjog köréből, Universitas-Győr Nonprofit Kft., Győr 2022..

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Gombos Katalin: Európai jog – Az Európai Unió jogrendszere., Wolters Kluwer, Budapest 2019.. ISBN: 978 963 295 890 3;
2. Blutman László: Az Európai Unió joga a gyakorlatban – a Brexit után., HVG-ORAC, Budapest 2020. . ISBN: 978 963 258 493;
3. Dienes-Oehm Egon, Erdős István, Gellérné Lukács Éva, Király Miklós, Somssich Réka, Szabados Tamás (szerk.: Király Miklós) : Az Európai Unió gazdasági joga I. Négy szabadság, közös kereskedelempolitika , ELTE Eötvös Kiadó, Budapest 2021.. ISBN: 9789633123348;
4. Gombos Katalin, Dán Judit, Kertészné Váradi Szilvia (szerk.: Gombos Katalin): Az Európai Unió versenyjogának alapjai., Wolters Kluwer, Budapest 2022. . ISBN: 978 963 594 029 5;
5. Koen Lenaerts, José A. Gutiérrez-Fons: Az Európai Unió Bíróságának jogértelmezési módszerei. , HVG-ORAC, Budapest 2022.. ISBN: 978 963 258 552 9;
6. Strihó Krisztina: Elektronikus kereskedelem – A kereskedelem digitalizációjának

alapvetései., Wolters Kluwer, Budapest 2020.. ISBN: 9789632959696;

Budapest, 2024

Dr. Orbán Endre, PhD, adjunktus

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: HHKNBTTMA01

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): EU külkapcsolati rendszere

3. A tantárgy megnevezése (angolul): System of EU's Foreign Relations

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 4 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50 % gyakorlat, 50 % elmélet

4.3. Az értékelés: kollokvium

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi közszolgálati kapcsolatok mesterképzési szak / Európa-tanulmányok szakirány;

5.2. nemzetközi tanulmányok mesterképzési szak / valamennyi specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Prof. Dr. Molnár Anna, PhD, egyetemi tanár, Tanszékvezető

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 56 (28 EA + 0 SZ + 28 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 16 (8 EA + 0 SZ + 8 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 4

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

A szemináriumok során az olvasószeminárium, a csoportmunka, a kiselőadások és a saját elemzés mellett a fordított tanterem és a vita módszerei is alkalmazandók.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy célja, hogy az előadások során a hallgatók általános ismereteket kapjanak és elsajátítsák az Európai Unió külkapcsolati rendszerével összefüggő ismereteket. Az előadások során megismerik a külkapcsolati rendszer fejlődésének történelmi előzményeit (EVK, EPE, KKBP, KBVP), kialakulásának legfontosabb állomásait, területeit (kereskedelempolitika, fejlesztéspolitika és a humanitárius segélyezés, bővítéspolitika, KKBP, KBVP stb.) intézményrendszerét (EB, EKSZ stb.), főbb szereplőit (HR/VP) és eszközeit (átfogó és integrált megközelítés). A tantárgy elsajátítása lehetővé teszi, hogy a hallgatók tanulmányaik, illetve pályájuk során alkalmazni tudják az EU külkapcsolati rendszerének fogalmi kereteit. A szemináriumok célja, hogy a hallgatók esettanulmányokon és a megadott szakirodalom alapján önállóan, illetve a szemináriumi foglalkozások alakalmával közösen feldolgozzák az Európai Unió külkapcsolati rendszerével kapcsolatos alapvető dokumentumokat és szakirodalmat, és elősegítse a feldolgozott témával kapcsolatos ismeretek (elméleti alapok, az EU kapcsolata más nemzetközi szervezetekkel és nagyhatalmakkal, átfogó megközelítés, KKBP, KBVP, HR/VP, EKSZ stb.) elmélyítését és alkalmazását.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The subject of the course is to give general overview on the external relations and policies of the EU. The lecture will start with the presentation of the development of historical aspects: EEC, EPC, CFSP, CSDP). The course will then follow the concrete tools of external relations (trade policy, development and humanitarian policy, enlargement policy, CFSP, CSDP etc.). The course will present institutional structures, decision making processes, the role of the High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy. The aim of the seminars is to provide knowledge on international relations of the EU, with special regards to the theories, bilateral and multilateral relations of the EU, CFSP, CSDP, EEAS, HR/VP.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Rendszerezett ismeretekkel rendelkezik az európai külpolitikai rendszerekről, valamint a kormányzati rendszerek domináns nemzetközi típusairól. A hallgatók átfogó ismeretekkel rendelkeznek az EU külkapcsolati rendszerével, az intézményi rendszerekkel és a döntéshozatali folyamatokkal kapcsolatban.

-

Képességei

Képes a megszerzett ismeretei birtokában a társadalmi folyamatok általa kutató szelében új tudományos eredmények elemzésére, új tények és összefüggések feltárására, tudásának önálló szakmai koncepció formájában történő értékesítésére. Képes a szakmai feladatok megoldása során az önálló elemzésre, értékelésre és a különböző következtetések szintetizálására. Képes az EU külkapcsolati rendszerét elemezni és értékelni.

-

Attitűdje

Nyitott és befogadó szakterületének a legkülönbözőbb nemzetközi kutatási eredményei iránt, és elkötelezett az általa hasznosnak ítélt új tudáselemek hazai megismertetése mellett. Lényeglátás, kreativitás és módszertani tudatosság jellemzik.

-

Autonómiája és felelőssége

Önálló és felelős szereplője szakterülete tudományos életének, képviseli szakmai elveit és kutatási eredményeit minden lehetséges fórumon.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Students are familiar with the European foreign political systems, and of the dominant international types of governmental systems. Students are familiar with the external relations of the EU, with the main institutional structures and decision making processes.

-

Capabilities:

She/he is capable of analyzing new scientific results, finding new facts and relations, and marketing his/her knowledge in the form of an independent professional concept with the acquired knowledge, in the segment of social issues which he/she researches. She/he is capable of independent analysis, evaluation and synthesis of different conclusions while solving professional tasks. She/he is capable of analyzing and assessing the international relations of the EU.

-

Attitude:

His/her personal attitude is characterized by Openness and being receptive to the findings of different international research projects of his/her field, and commitment to publicizing the new findings which he/she finds useful in his/her country. His/her personal attitude is characterized by perceptiveness, creativity and awareness of methodologies.

-

Autonomy and responsibility:

He/she makes independent and responsible decisions in his/her work with regard to his/her own academic work, and the work programmes of people managed by him/her.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

- 12.1. Bevezetés, feladatkiosztás (Introduction, assignment of tasks);
- 12.2. Elméleti háttér (Theoretical background);
- 12.3. Az EK/EU külkapcsolati rendszer fejlődésének történeti háttere, az EK/EU külső képviselője, diplomáciai kapcsolatok (Historical background of the development of the EC / EU external relations and diplomatic relations);
- 12.4. A kereskedelmi kapcsolatok koncentrikus rendszere, a fejlesztéspolitika és a humanitárius segítségnyújtás (Concentric system of trade relations, development policy and humanitarian aid);
- 12.5. Zárthelyi dolgozat (Written test);
- 12.6. Az EPÉ-től a KKBP és a KBVP kialakulásáig (From the EPE to the development of CFSP and CSDP);
- 12.7. Esettanulmány: az EU bővítéspolitikája, illetve az ENP, déli és keleti partnerség (Case Study: the Enlargement Policy, the ENP, the Southern and Eastern Partnership);
- 12.8. A külügyi és biztonságpolitikai főképviselő és az EKSZ (High Representative for Foreign Affairs and Security Policy and the EEAS);
- 12.9. Stratégiai dokumentumok (Globális stratégia, Stratégiai iránytű) (Strategic Documents (Global Strategy, Strategic Compass));
- 12.10. Esettanulmány: az EU-USA és EU-Orosz Föderáció kapcsolata (Case Study: EU-US and EU-Russian Relations);
- 12.11. Esettanulmány: az EU-Japán és EU-Kína kapcsolata (Case Study: EU-Japan and EU-China Relations);
- 12.12. Esettanulmány: az EU és Afrika, illetve az EU és Latin-Amerika kapcsolata (Case study: EU-Africa and EU-Latin America relations);
- 12.13. Zárthelyi dolgozat (Written test);
- 12.14. Zárthelyi dolgozat javító (Written test (I or II));

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

3. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75 %-án részt venni. Az igazolatlan hiányzás nem pótolható. 25% feletti igazolatlan hiányzással az aláírás megtagadásra kerül.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

A kurzusból megajánlott jegy szerezhető. A megajánlott jegy a következő elemekből tevődik össze: zárthelyi dolgozat (50%), kiselőadás (25%), beadandó dolgozat (elemzés) (25%).

A zárthelyi dolgozat (13. foglalkozás, javítás: 14. foglalkozás) esetében az értékelés a hallgató által elért pontok alapján a következő módon történik: 0-50% = elégtelen (1), 51%-62,5% = elégséges (2), 63%-75% = közepes (3), 76%- 87,5% = jó (4), 88%-100 = jeles (5).

prezentáció 20 perc +1 szemináriumi dolgozat (személyenként 2000-2500 szó).

Ha a hallgató megajánlott jegyet nem szerez, vagy azt nem fogadja el, akkor a kurzus a vizsgaidőszakban, vizsgával zárul.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás feltétele az előadásokon történő 75%-os részvétel. Kiselőadás megtartása és a beadandó elkészítése. A feladatok pótlása az oktatóval egyeztetve történik.

16.2. Az értékelés:

Az írásbeli kollokvium esetében az értékelés a hallgató által elért pontok alapján a következő módon történik: 0-50% = elégtelen (1), 51%-62,5% = elégséges (2), 63%-75% = közepes (3), 76%- 87,5%= jó (4), 88%-100 = jeles (5).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Balázs Péter: Az Európai Unió külpolitikája, Az Európai Unió külpolitikája, Budapest Wolters Kluwer Kft.. ISBN: 9789632956428;
2. Molnár Anna: Az EU külkapcsolati rendszere és eszközei, Dialog Campus Kiadó, Budapest 2018. ISBN: 978-615-5877-07-0;
3. Simon Zoltán (szerk.): Az Európai Unió a világban – uniós külkapcsolatok a 21. században., L'Harmattan Kiadó, Budapest 2017. ISBN: 9789634142966;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Anna Molnár – Éva Jakusné Harnos – Mónika Szente-Varga (eds.): Security, Resilience and Sustainability of the European Union, Ludovika Kiadó, Budapest 2024. ISBN: 978-615-6598-04-2;
2. Rehr, Jochen (ed.): Handbook on CSDP, The Common Security and Defence Policy of the European Union, Federal Ministry of Defence and Sports of the Republic of Austria, Wien 2021. ISBN: 9783902275516;
3. Zoltán Gálik – Anna Molnár (eds.): Regional and Bilateral Relations of the European Union, Dialóg Campus, Budapest 2019. ISBN: 978-615-5945-52-6;

Budapest, 2024

Prof. Dr. Molnár Anna, PhD, egyetemi tanár, Tanszékvezető

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁEUTTM40

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Európa narratívák és identitás (ENG)

3. A tantárgy megnevezése (angolul): EU Narratives and Identity

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 5 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 67 % gyakorlat, 33 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi tanulmányok mesterképzési szak / Európa-tanulmányok specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Európa-tanulmányok Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Prof. Dr. Koller Boglárka, PhD, egyetemi tanár, tanszékvezető

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 42 (14 EA + 0 SZ + 28 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 12 (4 EA + 0 SZ + 8 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 3

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

Minden hallgatónak egy választott szakirodalomból vitaindító referátumot kell tartania, amelyben az összefoglaláson túl két kritikai kérdést is megfogalmaz.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

Az új évezredben az Unió – változó sikerrel -, de folyamatosan kísérletezik a saját jövőképeinek megalkotásával politikai, intézményes, jogi, gazdasági és társadalmi szinten is. Az európai polgárok kollektív identitását is számos kihívás éri. A tantárgy keretében a hallgatók megismerkednek a legjelentősebb európai narratívákkal, az Európához, és az európai egységhez kapcsolódó legfontosabb mítoszokkal és ellenmítoszokkal. Az identitáselméletek tárgyalását követően a hallgatók megismerik a nemzeti és a szupranacionális identitás összefüggéseit, és a jelenkor kihívásait. A szemináriumokon európai uniós tagállamok állampolgárai azonosságtudatának komplex elemzését végzik el a hallgatók. Az elemzések elkészítéséhez felhasználják az Eurobarometer és egyéb más nemzeti kutatóintézetek közvéleménykutatási adatait. . A kurzus három fő részből áll: Az I. rész az identitás elméleteket tekinti át, és tárgyalja a legitimitás (input és output), az euroszkeptizmus fogalmakat, valamint kitér a közvélemény szerepére a szakpolitikai folyamatokban. II. rész az állampolgárság változó jellegére összpontosít az Európai Unióban, beleértve a bevándorlók és a kisebbségek kihívásait az EU tagállamaiban. A kurzus III. részében a tagállamok esettanulmányait vitatják meg a hallgatók

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

In the new millennium, the European Union, with varying success, is constantly trying to create its own vision at the political, institutional, legal, economic and social levels. There are numerous challenges to the collective identities of European citizens. The aim of the course is to explore the issues of collective identity formation and the challenges of legitimacy in contemporary EU. In order to do that, students also gain insights into the role of EU citizens in political and policy processes and become familiar with the current trends of public opinion applying a comparative perspective. Accordingly, the course has three main parts: Part I. looks at the major theories of identity and identity-formation and discusses the evolution of European identity. Additionally, the concepts of legitimacy (input and output), Euroscepticism and the role of public opinion on political and policy processes are discussed.) Part II. focuses on the changing character of citizenship in the European Union, including the challenges of immigrants and minorities in EU member states. Part III. is dedicated to case studies of EU member states and includes student presentations and debates. The aim of this course is to introduce the most important European narratives, the myths and countermyths in relations to the EU to students. After discussing identity theories students learn about the relationship between national and supranational identities and the current challenges. For the purposes of the analysis, the results of the the Eurobarometer surveys and other national research institutes will be applied.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Rendszerezett ismeretekkel rendelkezik a magyar, az európai és az Európán kívüli politikai rendszerekről, valamint a kormányzati rendszerek domináns nemzetközi típusairól.

-

Képességei

Képes a megszerzett ismeretei birtokában a társadalmi folyamatok általa kutatott szeletében új tudományos eredmények elemzésére, új tények és összefüggések feltárására, tudásának önálló szakmai koncepció formájában történő értékesítésére.

-

Attitűdje

Nyitott és befogadó szakterületének a legkülönbözőbb nemzetközi kutatási eredményei iránt, és elkötelezett az általa hasznosnak ítélt új tudáselemek hazai megismertetése mellett.

-

Autonómiája és felelőssége

Önálló és felelős szereplője szakterülete tudományos életének, képviseli szakmai elveit és kutatási eredményeit minden lehetséges fórumon.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

The Hungarian and European political systems, and of those outside of Europe, and of the dominant international types of governmental systems.

-

Capabilities:

Analyzing new scientific results, finding new facts and relations, and marketing his/her knowledge in the form of an independent professional concept with the acquired knowledge, in the segment of social issues which he/she researches.

-

Attitude:

Openness and being receptive to the findings of different international research projects of his/her field, and commitment to publicizing the new findings which he/she finds useful in his/her country.

-

Autonomy and responsibility:

He/she is an independent and responsible person in the academic life of his/her professional field, and represents its professional principles and research results in every possible forum.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

- 12.1. Európaiságunk dilemmái – bevezető előadás (Dilemmas of our Europe - Introductory lecture);
- 12.2. Európa-narratívák történeti perspektívában (European narratives from a historical perspective);
- 12.3. Az EU lehetséges új narratívája? (What can be the new EU narrative?);
- 12.4. Ellenmítoszok és euroszkepticizmus (The Myths of European Integration and Euroscepticism);
- 12.5. Tagállami és uniós vezetők Európa-felfogásai I. (Views of Member States' and EU decision-makers I);
- 12.6. Tagállami és uniós vezetők Európa-felfogásai II. (Views of Member States' and EU decision-makers II.);
- 12.7. Nemzet, nacionalizmus az európai történelemben – elméleti megközelítések I. (Nation, Nationalism in European History - Theoretical Approaches I.);
- 12.8. Nemzet, nacionalizmus az európai történelemben – elméleti megközelítések II (Nation, Nationalism in European History - Theoretical Approaches II.);
- 12.9. Identitáselméletek és identitáskonceptiók (Identity theories and identity concepts);
- 12.10. Nemzeti sajátosságok és európai identitás I. - hallgatói prezentációk és vita (National peculiarities and European identity I. - student presentations/debate);
- 12.11. Nemzeti sajátosságok és európai identitás II. - hallgatói prezentációk és vita (National peculiarities and European identity II. - student presentations/debate);
- 12.12. Kisebbségek, bevándorlók, menekültek – a „másság” kategóriái az Unióban – hallgatói prezentációk és vita (Minorities, immigrants, refugees - categories of "otherness" in the EU - student presentations/debate);
- 12.13. Európai dimenzió az identitásban – közvéleménykutatási adatok - hallgatói prezentációk és vita (European dimension in identity – EU Public Opinion - student presentations/debate);
- 12.14. Összegzés (Conclusions);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

3. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tantárgy elfogadásához a tanórák legalább 75%-án jelen kell lennie a hallgatónak. A távollét igazolását elektronikusan kell megküldeni az oktató számára. A hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Az elfogadható igazolatlan hiányzások mértékének túllépése esetén következményként az aláírás megtagadásra kerül és a hallgató nem bocsátható vizsgára.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

Egy vitaindító referátum (50%) és egy 10 oldalas házi dolgozat elkészítése (50%). A hallgatók megajánlott jegyet kapnak, amennyiben nem megfelelő számukra az érdemjegy, úgy lehetőségük van szóbeli vizsgára is.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megadásának feltétele 75%-os részvétel az előadásokon és szemináriumokon, egy vitaindító referátum (50%) és egy 10 oldalas házi dolgozat elkészítése (50%). A távollét igazolását elektronikusan kell megküldeni az oktató számára. A hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Az elfogadható hiányzások mértékének túllépése esetén következményként az aláírás megtagadásra kerül és a hallgató nem bocsátható vizsgára.

16.2. Az értékelés:

A hallgatók a félévvégén megajánlott jegyet kapnak, amennyiben nem megelőszámukra az érdemjegy, úgy lehetőségük van szóbeli vizsgára is.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Koller Boglárka: Nemzet, identitás és politika Európában. , L'Harmattan Kiadó, Budapest 2006. ISBN: 9789634143833;
2. Koller Boglárka in Koltay et al.: Jó kormányzás és büntetőjog. Ünnepi tanulmányok Kis Norbert egyetemi tanár 50. születésnapjára, pp. 365-376.: „Vágyódás az elismerésre” – Az identitás mint a 21. század társadalomtudományi elemzéseinek kulcsfogalma, Ludovika Egyetemi Kiadó, Budapest 2022. ISBN: 9789635317578; https://tudasportal.uni-nke.hu/xmlui/bitstream/handle/20.500.12944/18004/24_Koller.pdf?sequence=1&isAllowed=y;
3. Martonyi János: Nyitás és identitás - Geopolitika, világkereskedelem. , Iurisperitus Kiadó, Szeged 2018.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Anthony D. Smith: Nationalism (2nd Edition), Polity, Cambridge 2017. ISBN: 9780745651279;
2. Checkel, Jeffrey T. – Katzenstein, Peter J.: European Identity, Cambridge University Press, Cambridge 2009. ISBN: 9780511806247;
3. Kántor Zoltán: Nacionalizmuselméletek. Szöveggyűjtemény. , Rejtjel Kiadó , Budapest 2004. ISBN: 96391499427;
4. Trócsányi, László: Az alkotmányozás dilemmái: alkotmányos identitás és európai integráció. , HVG-ORAC, Budapest 2014. ISBN: 9789632582269;

Budapest, 2024

Prof. Dr. Koller Boglárka, PhD, egyetemi tanár,
tanszékvezető

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁEUTTM02

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Európa stratégiai kérdései

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Strategic issues for Europe

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 4 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 67 % gyakorlat, 33 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. kormányzás és vezetés mesterképzési szak;

5.2. nemzetközi tanulmányok mesterképzési szak / Európa-tanulmányok specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Európa-tanulmányok Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Prof. Dr. Koller Boglárka, PhD, egyetemi tanár, tanszékvezető

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 42 (14 EA + 0 SZ + 28 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 16 (8 EA + 0 SZ + 8 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 3

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

A hallgatók egy csoportos vitafeladatban vesznek részt, előre megbeszéltek téma és forgatókönyv alapján. A vitát az órán közösen értékeljük.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

E kurzus célja, hogy a hazai közigazgatás és kormányzás vezetői pozícióira történő felkészülésként, Európa és benne az Európa Unió legfontosabb kérdéseinek és kihívásainak megismerése, oly módon, hogy a hallgatók képessé váljanak az önálló stratégia-alkotásra is. E tantárgy a jelenre és a közelmúltra fókuszál. Az Unió külső környezetében történt változások elemzésével indítva, a kurzus tárgyalja a gazdasági és pénzügyi válság európai következményeit, a gazdasági és monetáris unió megvalósításának irányába tett lépéseket, a politikai és intézményi válságot, a migrációs válságot és a jelenkori identitás-kihívásokat, valamint az Európai Unió legitimitációs válságát. A hallgatók megismerkednek a differenciált integráció elméleti magyarázataival is. A szemináriumokon a hallgatók csoportos viták keretében ütköztetik az EU jövője kapcsán kialakult tagállami és uniós elképzeléseket, értelmezik és értékelik az egyes forgatókönyveket, ütköztetik az álláspontjaikat. A kurzus két fő részből áll. Az elsőben a kontinensen jelentkező egy-egy válságterület értelmezéséhez előadások keretében megismerhetik azokat az elméleti és konceptuális kereteket és módszertant, amellyel az egyes kérdések tudományos igényességgel értelmezhetők. A tantárgy második fele interaktív és gyakorlati jellegű. A hallgatók irányított csoportos viták keretében dolgozzák fel jelen korunk és Európa jövőjének

legfontosabb kihívásait. A tantárgy különös hangsúlyt helyez arra, hogy a közép-európai és hazai megközelítés is megfelelő súllyal szerepeljen a tanórai diskurzusokban.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of this course is to cognize the most important questions and challenges of Europe and the European Union as a preparation for the leadership positions of the domestic public administration and governance, in a way that the students will also become capable of independent strategy-making. This subject focuses on the present and the recent past. Starting with the analysis of the changes that happened in the external environment of the European Union, the course discusses the European consequences of the economic and financial crisis, the steps that were made towards the implementation of the Economic and Monetary Union, the political and institutional crisis, the migration crisis and the identity-challenges of the present, furthermore the crisis of the legitimation of the European Union. The students can get to know the theoretical explanations of the differential integration as well. During the seminars, through group debates the students collide the notions of member states and the European Union, which were established in connection with the future of the EU, interpret and evaluate the scenarios, clash their viewpoints. The course has two main parts. In the first part, for the interpretation of a crisis area that occurs on the continent, during lectures (the students) can get to know the theoretical and conceptual frameworks and methodology, with which the individual questions are scientifically interpretable. The second half of the subject is interactive and practical. The students process the most important challenges of our age and Europe's future through guided discussions. The subject emphasizes, that both the Central European and the domestic approach will be represented with the proper weight during the discourses of the lectures.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

megismeri Európa, az európai régiók és a nemzetközi politika stratégiai kérdéseit, ismereteket szerez a releváns hazai és nemzetközi szakirodalomban, és a tudományos kutatómunkához szükséges módszertani ismeretekre tesz szert.

-

Képességei

rendszerszintű szemlélet, komplex gondolkodás, stratégiai tervezés és elemzés, absztrakciós képesség, átfogó megközelítés, komplex problémakezelés.

-

Attitűdje

nyitott és kritikus gondolkodás, optimizmus, pozitív beállítottság, ambíció és kíváncsiság.

-

Autonómiája és felelőssége

munkáját szolgálatnak tekinti, alázattal, az emberek iránti tisztelettel, őket szolgálva cselekszik, tetteiért felelősséget vállal, beosztottjainak teljesítményéért is vállalja a felelősséget.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

the strategic issues concerning Europe, the European regions and international politics, the relevant national and international professional literature and the methodologies that are necessary for scientific research.

-

Capabilities:

systemic approach and complex thinking, strategic planning and analysis, abstraction, complex approach and problem solving.

-

Attitude:

open-mindedness and critical thinking, optimism, a positive attitude, ambition and curiosity.

-

Autonomy and responsibility:

he/she considers his/her work as service, performs his/her duties with modesty, serving people with respect, he/she takes responsibility for his/her own actions as well as for the performance of his/her subordinates.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Európa és az EU legfontosabb kérdéseinek és kihívásainak megismerése. (Discussing the most important questions and challenges of Europe and the European Union.);

12.2. Önálló hallgatói stratégia-alkotás gyakorlat (Individual strategy-making exercise of students);

12.3. A jelen és a közelmúlt európai történései. (The present and the recent past of Europe.);

12.4. Az EU külső környezeti változásainak elemzése. (Changes in the external environment of the EU.);

12.5. A gazdasági és pénzügyi válság európai következményei. Az eurozóna válsága. (The European consequences of the economic and financial crisis. The eurozone crisis.);

12.6. Politikai, intézményi és legitimációs válság. (Political, institutional and legitimacy crisis.);

12.7. A migrációs válság és a jelenkori identitás-kihívások. (The migration crisis and identity-challenges of the present.);

12.8. COVID19 járvány (COVID19 pandemia);

12.9. Újfajta biztonsági kihívások, háború és energia-válság. (New security threats, war and energy-crisis.);

12.10. Többsebességű, vagy menüválasztásos jövő? A differenciált integráció értelmezése. (Multi-speed or a la Carte Europe? Interpreting differentiated integration.);

12.11. Csoportos vita I. - jelen kor és Európa jövőjének legfontosabb kihívásai. (Group debate I. - the most important challenges of our age and Europe's future.);

12.12. Csoportos vita II. - Kontinensen jelentkező egy válságterület értelmezése. (Group debate II. - The interpretation of a crisis area in Europe.);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

1. félév/ősz; 3. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Követelmény a tanórákon történő részvétel. A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75%-án részt venni. Az elfogadható hiányzások mértéke 25%, az e feletti távolmaradás esetén a tantárgy oktatója által meghatározott feladatot szükséges teljesíteni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

A foglalkozások során órai munka és csapatmunka, valamint felkészülés a csoportos vitára.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:**16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:**

A gyakorlati jegy megszerzéséhez szükséges a gyakorlatvezető által a foglalkozásokon megjelölt szakirodalom, szemelvények feldolgozása, megismerése, valamint a webinárium keretében hozzáférhető előadások anyagának ismerete.

16.2. Az értékelés:

Az értékelés rendje: a csoportos vita-feladatban való részvétel (50%) és egy 5-8 oldalas érvelő esszé elkészítése (50%) azonos súllyal szerepel.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Koller Boglárka: Politikai unió vagy nemzetek Európája? : A millió dolláros kérdés margójára , Európai Tükör 24. évf 3. szám, pp. 5-32.
<https://folyoirat.ludovika.hu/index.php/eumirror/article/view/6089>, Budapest 2021. ISBN: 1416-6151, doi: 10.32559/et.2021.3.1;
2. Koller Boglárka - Arató Krisztina: Válságok és tanulságok (2008-2009) In Arató Krisztina - Koller Boglárka: Európa utazása. Integrációtörténet, pp. 263-228., Gondolat Kiadó, Budapest 2023. ISBN: 978 963 556 276 3;
3. Martonyi János: Differenciáció vagy dezintegráció. Megújítva megőrizni, Európai Tükör 21. Évf. 1. szám, Európai Tükör 2018. ISBN: <https://folyoirat.ludovika.hu/index.php/eumirror/article/view/1256>;
4. Simon Zoltán: Az uniós külkapcsolatok elhúzódó dilemmái, Európai Tükör 24. Évf. 4. szám, Budapest 2021. ISBN: <https://folyoirat.ludovika.hu/index.php/eumirror/article/view/6040>;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. European Commission: Strategic Foresight Report(s), 2023, Brussels 2023. ISBN: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/strategic-planning/strategic-foresight/2023-strategic-foresight-report_en;
2. Gyurgyák János: Európa Alkonya?, Osiris Kiadó, Budapest 2018. ISBN: 9789632762999;

Budapest, 2024

Prof. Dr. Koller Boglárka, PhD, egyetemi tanár,
tanszékvezető

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁEUTTM41

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Európai eszme- és politikatörténet (ENG)

3. A tantárgy megnevezése (angolul): History of European Thought and Politics

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 4 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50 % gyakorlat, 50 % elmélet

4.3. Az értékelés: kollokvium

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi tanulmányok mesterképzési szak / valamennyi specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Európa-tanulmányok Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Prof. Dr. Koller Boglárka, PhD, egyetemi tanár, tanszékvezető

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (14 EA + 0 SZ + 14 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 8 (4 EA + 0 SZ + 4 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

Európa jövőképeinek és vízióinak tárgyalásakor a hallgatók megfogalmazzák a saját jövőképüket is, melyet a csoportnak is prezentálnak.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy az európai egység gondolat bemutatásával indítva az európai eszme-, és politikatörténet átfogó áttekintését nyújtja. A jelenkori európai integráció politika- és intézményrendszeréből visszatekintve a kurzus tárgyalja az európai egységhez kötődő legfontosabb antik és középkori gyökereket, újkori koncepciókat és a jelenkori terveket, víziókat is. A kurzus második felében az európai integrációtörténet legfontosabb mérföldköveinek áttekintésére, beleértve a gazdasági integráció egyes fokozatainak a tárgyalását, kerül sor szintén az egyes korszakok legjelentősebb Európa-tervezeteinek bemutatásával. A kurzus végén sor kerül az Európa Unió jelenkori kihívásainak is a rövid bemutatására.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to introduce students the history of European thought and the milestones of integration history in post-1945 Europe, including the main pillars of integration. Students also get acquainted with the theories of integration and gain insights into the complex, dynamic relationship of EU's institutional and political system and the member states. The course discusses the process of enlargement with special focus on the Western Balkan, the exit of United Kingdom and the effects of the multiple crisis in the Union. Current issues in EU Politics are also covered.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Tudása: Rendszerezett ismeretekkel rendelkezik a magyar, az európai és az Európán kívüli politikai rendszerekről, valamint a kormányzati rendszerek domináns nemzetközi típusairól.

-

Képességei

Képességei: Képes a megszerzett ismeretei birtokában a társadalmi folyamatok általa kutató szejében új tudományos eredmények elemzésére, új tények és összefüggések feltárására, tudásának önálló szakmai koncepció formájában történő értékesítésére.

-

Attitűdje

Attitűdje: Nyitott és befogadó szakterületének a legkülönbébb nemzetközi kutatási eredményei iránt, és elkötelezett az általa hasznosnak ítélt új tudáselemek hazai megismertetése mellett.

-

Autonómiája és felelőssége

Autonómiája és felelőssége: Önálló és felelős szereplője szakterülete tudományos életének, képviseli szakmai elveit és kutatási eredményeit minden lehetséges fórumon.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Knowledge: The Hungarian and European political systems, and of those outside of Europe, and of the dominant international types of governmental systems.

-

Capabilities:

Capabilities: Analyzing new scientific results, finding new facts and relations, and marketing his/her knowledge in the form of an independent professional concept with the acquired knowledge, in the segment of social issues which he/she researches.

-

Attitude:

Attitude: Openness and being receptive to the findings of different international research projects of his/her field, and commitment to publicizing the new findings which he/she finds useful in his/her country.

-

Autonomy and responsibility:

Autonomy and responsibility: He/she is an independent and responsible person in the academic life of his/her professional field, and represents its professional principles and research results in every possible forum.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Mit jelent az, hogy Európa? Hol húzódnak Európa határai? – bevezetés, követelmények (How to interpret Europe's boundaries? - introduction);

12.2. Egység gondolat és Európa önértelmezése a 14. századtól a 18. századig (Europe's self-understanding from the 14th century to the 18th century);

12.3. Nemzeti eszme és nacionalizmus a 18. és 19. századi Európában. Európa-gondolat Közép-Európában (National idea and nationalism in 18th and 19th century Europe. The idea of common Europe in Central Europe);

12.4. Az európai integráció közvetlen előzményei a 20. században. (The direct antecedents of European integration in the 20th century.);

12.5. A II. világháború utáni világpolitikai helyzet és annak hatása az európai egységesülési folyamatra. A nyugat-európai integráció indulásának körülményei és az

1950-es évek. (The Post-World War II political situation and its impact on the European unification process. The pre-conditions for the launch of Western European integration and the 1950s.);

12.6. Integrációelméletek és a gazdasági integráció fokozatai. (Theories of integration and the stages of economic integration.);

12.7. A hatvanas évek európai integrációtörténetének sikerei és kudarcai. Útkeresés a hetvenes évek Európájában (Successes and failures in the history of European integration in the 1960s. 12.2.8. European integration in the 1970s);

12.8. A megtorpanó, majd új lendületre kapó integráció a nyolcvanas években. Az Európai Unió születése a kilencvenes években. (The stagnation and the new impetus in the 1980s. The birth of the European Union in the 1990s.);

12.9. Inklúzió és bővítés - különös tekintettel a keleti bővítésre (Inclusion and enlargement - with particular emphasis CEE countries);

12.10. Válságok Európája - integráció az új évezredben (Europe of Crises - Integration in the New Millennium);

12.11. Differenciált integráció a huszonhetek Európájában (Differentiated integration in the Europe of twenty-eight);

12.12. Jövőképek és víziók a jelenkori Európában I. (Current issues and visions for the future of Europe I.);

12.13. Jövőképek és víziók a jelenkori Európában II. (Current issues and visions for the future of Europe II.);

12.14. Jövőképek és víziók a jelenkori Európában III. (Current issues and visions for the future of Europe III.);

12.15. Összegzés (Konklúziók);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

1. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tantárgy elfogadásához a tanórák legalább 75%-án jelen kell lennie a hallgatónak. A távollét igazolását elektronikusan kell megküldeni az oktató számára. A hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Az elfogadható igazolatlan hiányzások mértékének túllépése esetén következményként az aláírás megtagadásra kerül.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

A kiadott szakirodalom és az órán adott aktuális anyagok alapján otthoni készülés, és a félévben egyszer egy irodalomból, témából egyéni, vagy páros beszámoló tartása (az érdemjegy 50%), valamint 5-8 oldalas Európa jövőkép megfogalmazása (az érdemjegy 50%), és prezentálása az erre kijelölt időpontokban. A hallgató megajánlott jegyet kap Amennyiben ezt nem fogadja el, úgy szóbeli vizsgát lehet tenni.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A tantárgy elfogadásához a tanórák legalább 75%-án jelen kell lennie a hallgatónak. A távollét igazolását elektronikusan kell megküldeni az oktató számára. A hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Az elfogadható igazolatlan hiányzások mértékének túllépése esetén következményként az aláírás megtagadásra kerül.

16.2. Az értékelés:

A kiadott szakirodalom és az órán adott aktuális anyagok alapján otthoni készülés, és a félévben egyszer egy irodalomból, témából egyéni, vagy páros beszámoló tartása (az érdemjegy 50%), valamint 5-8 oldalas Európa jövőkép megfogalmazása (az érdemjegy 50%), és prezentálása az erre kijelölt időpontokban. A hallgató megajánlott jegyet kap Amennyiben ezt nem fogadja el, úgy szóbeli vizsgát lehet tenni.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Arató Krisztina - Koller Boglárka: Európa utazása. Integrációtörténet, Gondolat Kiadó, Budapest 2023. ISBN: 9789635562763;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Bóka Éva: Az európai integráció. Elméletek történelmi perspektívában. , Corvina Kiadó, Budapest 2008. ISBN: 9789631357196;
2. Gyurgyák János: Európa Alkonya?, Osiris Kiadó, Budapest 2018. ISBN: 9789632762999;
3. Jánosi Rita - Túrke András (szerk.): Gondolatok Európa Egységéről Szöveggyűjtemény, Európa Varietas Intézet, Budapest 2008. ISBN: 9789634639497;
4. Szénási Éva: Elméletek az európai egységről I-II. Szöveggyűjtemény, L'Harmattan Kiadó, Budapest 2002. ISBN: 9639457904;

Budapest, 2024

Prof. Dr. Koller Boglárka, PhD, egyetemi tanár,
tanszékvezető

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁEUTTM25

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Európai uniós tárgyalástechnika és szimulációs gyakorlat

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Negotiation technics and modelling of the European Union

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 4 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 67 % gyakorlat, 33 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi tanulmányok mesterképzési szak / Európa-tanulmányok specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Európa-tanulmányok Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Varga András, PhD, adjunktus, oktató

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 42 (14 EA + 0 SZ + 28 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 12 (4 EA + 0 SZ + 8 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 3

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

-

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A képzés célja a gyakorlatba is átültetni az Európai Unió intézményeiben alkalmazott tárgyalási stratégiákat és tárgyalási taktikákat. A kurzus során a hallgatók alkalmazzák az európai uniós döntéshozatali mechanizmusokról és a szakpolitikákról szerzett ismereteiket, ugyanakkor fejlesztik tárgyalástechnikai képességeiket is. A gyakorlati órákon sor kerül a tárgyalási szituációk szimulációjára is. Ezáltal a hallgatóknak nemcsak lexikális, szakmai ismeretei bővülnek, hanem konkrét tapasztalatot szereznek tárgyalástechnikából, szóbeli és írásbeli készségeiket fejlesztik és megtanulnak jobban együttműködni, csoportos munkában részt venni, kompromisszumot keresni.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the training is to implement the negotiation strategies and tactics employed in the institutions of the European Union into practice. Throughout the course, students apply their knowledge of EU decision-making mechanisms and policies, while also enhancing their negotiation skills. Practical sessions include simulations of negotiation scenarios. As a result, students not only expand their lexical and professional knowledge but also gain hands-on experience in negotiation techniques. They develop both oral and written

communication skills, learn to collaborate effectively, participate in group work, and seek compromises.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Ismeri a nemzetközi politikai, gazdasági, jogi és társadalmi intézmények és folyamatok mélyebb összefüggéseit. Ismeri a világ gazdaság főbb tendenciáit és a világ egyes régióinak gazdasági folyamatait, különös tekintettel az Európai Unió gazdasági helyzetére vonatkozóan.

-

Képességei

Képes tájékozódni a különféle nemzetközi szervezetek döntéshozatali mechanizmusában, valamint képes megérteni az egyes nagyhatalmak főbb külpolitikai döntéshozatali mechanizmusát. Képes definiálni a nemzetközi rendszer egyes szereplőinek gazdasági és politikai érdekeit, illetve azok összefüggésrendszerét. Képes a társadalmi konfliktusok és problémák bonyolult rendszerében eligazodni, szűkebb szakterületén elmélyültebb ismereteire építve aktívan be tud kapcsolódni a konfliktusok feltárásának munkálataiba.

-

Attitűdje

Minden szervezeti, intézményi tevékenysége során felelős módon látja el tudását és befolyását a minőségi munkavégzés elismertetése mellett. Munkavégzési és társadalmi konfliktushelyzetekben önállóan és felelősen hozza meg döntéseit, következetesen képviselve a rábízottak érdekeit.

-

Autonómiája és felelőssége

Önálló és felelős szerepeket vállal a szakmai szervezetek hazai és nemzetközi működésében, valamint az érdekérvényesítő fórumok munkájában.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

The individual is familiar with the deeper interconnections of international political, economic, legal, and social institutions and processes. They have knowledge of the major trends in the world economy and the economic processes of specific regions, with particular attention to the economic situation of the European Union.

-

Capabilities:

The individual is capable of navigating the decision-making mechanisms of various international organizations and understanding the key foreign policy decision-making processes of major powers. They can define the economic and political interests of certain actors in the international system and grasp their interconnectedness. They have the ability to navigate the complex system of social conflicts and problems, actively engaging in the exploration of conflicts based on their in-depth knowledge in their specific field.

-

Attitude:

In all organizational and institutional endeavors, they responsibly leverage their knowledge and influence, seeking to garner recognition for quality work. During work and social conflict situations, they independently and responsibly make decisions, consistently representing the interests entrusted to them, all while promoting quality performance.

-

Autonomy and responsibility:

They take on independent and responsible roles in the domestic and international operations of professional organizations, as well as in the work of advocacy forums.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

- 12.1. Európai uniós intézmények és funkcióik – bevezető előadás (EU institutions and their functions - introductory lesson);
- 12.2. Döntéshozatal az Európai Unióban (Decision-making in the EU);
- 12.3. Uniós tárgyalási szituációk csoportosítása (Types of the negotiation situations in the European framework);
- 12.4. Az Európai Unió Tanácsa – munkacsoportok, Állandó Képviselők Bizottsága (Coreper I. és II.), tanácsi formációk (Council of the EU - working groups, Committee of the Permanent Representatives (COREPER I, II), formations);
- 12.5. Szavazási rend a Tanácsban, a Tanács soros elnöksége (Voting methods in the Council, the Presidency);
- 12.6. Az Európai Parlament: képviselői profil (The European Parliament: MEP profiles);
- 12.7. Tárgyalási stratégia és taktika. Kommunikációs készségfejlesztés és önismeret (Negotiation strategies and tactics. Improvement of communication skills and self-image);
- 12.8. Legyőzés vagy meggyőzés? - hatékony tárgyalási módszerek (Need to rule or to convince? - efficient negotiation tactics);
- 12.9. Tagállami sajátosságok és interkulturális kihívások az uniós tárgyalásokban (National specialities and intercultural challenges in European negotiations);
- 12.10. Tárgyalási szimulációs gyakorlat (Modelling negotiation situations);
- 12.11. Tárgyalási szimulációs gyakorlat (Modelling negotiation situations);
- 12.12. Tárgyalási szimulációs gyakorlat (Modelling negotiation situation);
- 12.13. Tárgyalási szimulációs gyakorlat (Modelling negotiation situations);
- 12.14. Vizsga (Exam);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

4. félév/tavasz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az elméleti órák 75%-án, míg a gyakorlati órák 80%-án kötelező részt venni, ahhoz, hogy a hallgató érvényes gyakorlati jegyet szerezzon. Ezen felüli hiányzás orvosi igazolás ellenében elfogadható. Eseti mérlegelés alapján, ilyenkor többletfeladat elvégzése előírható.

Kedvezményes tanulmányi rend esetén:

- amennyiben a hallgató részt tud venni a vizsgafeladaton, azáltal a gyakorlati jegyet megkapja,
- amennyiben a hallgató nem tud részt venni a vizsgafeladaton, további egyeztetés szükséges.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

A félév során a következő feladatokat kell a hallgatóknak elvégezniük: házi feladatok elkészítése (4 alkalommal; a 6-9. órákat követően); tárgyalási pozíció feldolgozása (1 alkalommal; a 11. órára); tárgyalási stratégia kidolgozása (1 alkalommal; a 12. órára); tárgyalási szimuláción való részvétel (1 alkalommal a 12. vagy a 13. órán).

Kedvezményes tanulmányi rend esetén:

- a tárgyalási stratégiát ki kell dolgozni és fel kell tölteni a moodle-be.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Órai jelenlét; évközi feladatok elvégzése; a 14. és a 15. pontok szerint.

16.2. Az értékelés:

Házifeladat (10%), tárgyalási stratégia (40%), szimuláció (50%); bármelyik feladattípus 0% teljesítése esetén a hallgató sikertelenül teljesítette a kurzust.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:**17.1. Kötelező irodalom:**

1. Nemányiné Gyimesi Ilona: Hogyan kommunikáljunk tárgyalás közben, Akadémia Kiadó, Budapest 2006. ISBN: 9789630583473 ;
2. Simon Zoltán: Döntéshozatal és jogalkotás az Európai Unióban. Elmélet és gyakorlat, L'Harmattan Kiadó, Budapest 2013. ISBN: 9789637343247 ;
3. Szlankó Bálint: Az elnök, a képviselő és a diplomata, Atheneum, Budapest 2007. ISBN: 9789639797048;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Boros László: Az EU intézményi és döntéshozatali rendszere, Eötvös Kiadó, Budapest 2012. ISBN: 9789633121405;
2. Edward Best: Understanding EU decision-making, Springer, 2016. ISBN: 978-92-9203-019-3;
3. Karras Chester L.: A tárgyalási játszma, Bagolyvár Könyvkiadó, Budapest 1999. ISBN: 9639197443;
4. Kende Tamás –Szűcs Tamás: : Bevezetés az Európai Unió politikáiba, Wolters Kluwer , Budapest 2015. ISBN: 9789632954615;

Budapest, 2024

Dr. Varga András, PhD, adjunktus, oktató

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁKNGTM35

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Fejlődésgazdaságtan

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Development Economics

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 6 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50 % gyakorlat, 50 % elmélet

4.3. Az értékelés: kollokvium

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi tanulmányok mesterképzési szak / nemzetközi gazdasági kapcsolatok specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Közgazdaságtani és Nemzetközi Gazdaságtani Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Pásztor Szabolcs, PhD, habil, egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 56 (28 EA + 0 SZ + 28 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 16 (8 EA + 0 SZ + 8 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 4

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:
Vendégelőadók hívása, modern oktatástechnikai eszközök és módszerek.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

Miközben mi relatív jólétben élünk, a világon 1,4 milliárd ember kevesebb, mint napi egy dollárból igyekszik létszükségeit kielégíteni. A tantárgy ezen ellentmondás okaira és megoldási lehetőségeire világít rá. A fejlődésgazdaságtan elméleti és módszertani alapismereteinek és történetének oktatásán túl napjaink gazdaságpolitikai eszköztárát is elemezzük, különös figyelmet fordítunk az egyenlőtlenségek mérésére, összehasonlíthatóságára, a gazdasági növekedés mutatószámaira és értékelésükre. A kurzus elméleti és gyakorlati szempontból is tárgyalja a fejlődő országokra napjainkban jellemző gazdasági kérdéseket: az állami szerepvállalás mértékét a gazdaság fejlesztésében, a nyersanyagban gazdag fejlődő országok dilemmáit, sikeres és sikertelen fejlődési utakat és a strukturális átalakulás kérdéseit.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

While we live in relative wealth, there are more than 1.4 billion people worldwide living on less than 1USD/day. The course will try to enlighten the reasons and potential solutions to these inequalities. Apart from the theoretical and methodological basics of development economics and its history, we also study the economic policy challenges of our days and the measurability, relativity of inequalities and economic growth. The course will detail

developing countries' dilemmas from theoretical and practical aspects, the difficulties of structural transformation and resource-based development.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Ismeri a világgazdaság főbb tendenciáit és a világ egyes régióinak gazdasági folyamatait, különös tekintettel az Európai Unió gazdasági helyzetére vonatkozóan.

Megérti és ismeri a gazdasági fejlődés folyamatát, képes kontextusba helyezni mindazt.

Képességei

Képes definiálni a nemzetközi rendszer egyes szereplőinek gazdasági és politikai érdekeit, illetve azok összefüggésrendszerét.

Megérti a fejlődés előmozdító és hátráltató tényezőket.

Attitűdje

Lényeglátás, kreativitás és módszertani tudatosság jellemzik.

Jobban megérti a globális és a nemzeti szintű problémákat és megoldásokat tud azokra kínálni.

Autonómiája és felelőssége

Felelős módon örökdió szakmai munkájában a társadalomtudományi kutatások és elemzések szigorú etikai szabályainak a betartása felett, vállalja új etikai kérdések felvetését és megválaszolását.

Képes értékelni a vonatkozó elméleti keretet és kritikusan fogadja azok pontjait.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

The student is familiar with the main trends of world economics and the economic trends of individual regions of the world, with special regard to the economic situation of the European Union.

None.

Capabilities:

The student is capable of defining the economic and political interests of individual players of the international system, and their system of relations.

None.

Attitude:

Perceptiveness, creativity and awareness of methodologies.

None.

Autonomy and responsibility:

In his/her professional work, he/she protects responsibly the adherence to the strict ethical rules of researches and analyses in social sciences, and he/she undertakes to raise and answer new ethical issues.

None.

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezető gondolatok – Mivel foglalkozik a fejlődésgazdaságtan? Elmélettörténeti háttér bemutatása (Introductory thoughts – The scope of development economics - Theoretical background);

12.2. Hogyan mérjük az országok és egyének gazdasági helyzetét? Melyek az egymérőszámok előnyei, hátrányai, összehasonlíthatóságuk (How do we measure countries' and individuals' economic status and development? What advantages and disadvantages do certain coefficients have, how are they comparable?);

- 12.3. Klasszikus fejlődélméletek (Classical development theories);
- 12.4. A strukturális átalakulás – A mezőgazdaság átalakulása, Iparosodás és kereskedelem szerepe a fejlesztésben (Structural transformation - The transformation of agriculture, The role of industry and trade in development);
- 12.5. A külső tényezők általi meghatározottság, dependencia-elméletek (External determinism, dependency theories);
- 12.6. Munkaerőpiaci és demográfiai kérdések – a demográfiai osztalék fogalma és lehetőségei, az oktatásba befektetett erőforrások megtérülése, a fejlődő országok munkaerőpiaca (Labour market and demographic questions - the definition of demographic dividend and its challenges, the return on equity of educational investments, the labour market of developing countries);
- 12.7. A korrupció politikai gazdaságtana, intézményi háttere, szerepe a fejlődő országokban (The political economy of corruption, institutional background and its role in developing countries);
- 12.8. Jövedelem-egyenlőtlenségek szerepe a fejlődésben, hosszútávú jövedelem-eloszlás és növekedés (The role of income inequalities in development, long-term income distribution and development);
- 12.9. Állami szerepvállalás és korlátai a fejlődő országokban (The role of state and its limits in developing countries);
- 12.10. Külföldi tőkebefektetések a fejlődés szolgálatában (Foreign direct investments' role in development);
- 12.11. Import helyettesítés, exportorientáció, a kis- és nagyméretű országok lehetőségei közötti különbségek (Import substitution, export orientation, the differences between small and sizable economies);
- 12.12. A nyersanyagokban gazdag országok lehetőségei és dilemmái (Challenges and opportunities of resource rich economies);
- 12.13. A nyersanyagokban gazdag országok lehetőségei és dilemmái (Challenges and opportunities of resource rich economies);
- 12.14. A járadék vadász rezsim kialakulásának háttere (The background of rent-seeking regimes);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

3. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az elméleti előadásokon és szemináriumokon való részvétel kötelező. A félév során kettő elméleti előadás és kettő szeminárium mulasztható.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

Írásbeli Kollokvium (K).

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A kollokviumi pontszámok minimum 60%-ának megszerzése (100 pont/60 pont).

16.2. Az értékelés:

Részvétel az elméleti órákon, aktív részvétel a cikkek feldolgozásában a szemináriumokon (a végső érdemjegy 20%-a a kiadott cikkekből tartott előadás).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Szentés Tamás: Fejlődésgazdaságtan, Akadémiai Kiadó, Budapest 2011. ISBN: 9789630589819;
2. Todaro Michael P. – Smith Stephen C: Economic Development, Pearson Education Limited, London 2020. ISBN: 9781292291154;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Scheiring Gábor – Boda Zsolt: Globalizáció és fejlődés, Új Mandátum Könyvkiadó, Budapest 2011. ISBN: 9789632870250;

Budapest, 2024

Dr. Pásztor Szabolcs, PhD, habil, egyetemi docens

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁKNGTM46

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Feltörekvő piacok és globális értékláncok

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Emerging markets and global value chains

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 6 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50 % gyakorlat, 50 % elmélet

4.3. Az értékelés: kollokvium

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi tanulmányok mesterképzési szak / nemzetközi gazdasági kapcsolatok specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Közgazdaságtani és Nemzetközi Gazdaságtani Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Pásztor Szabolcs, PhD, habil, egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 56 (28 EA + 0 SZ + 28 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 16 (8 EA + 0 SZ + 8 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 4

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:
Meghívott vendégelőadók, interaktív oktatói megközelítések

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy elsődleges küldetése, hogy áttekintést nyújtson Latin-Amerika, Afrika és Ázsia feltörekvő piacairól, illetve a gazdasági kihívásokról. Ma már a világgazdaság szerves része ez a térség, amely leginkább a gyártás és a feldolgozás kapcsán kötődik a már fejlett országok csoportjához. A tantárgy további célja, hogy azonosítja a kapcsolódási pontokat és rávilágítson a fejlődő országok csoportjának függő helyzetére és a gazdasági növekedés lehetséges forgatókönyveire. A hallgatók a klasszikus ismeretek mellett gyakorlati tudnivalókat is megismerhetnek a távoli földrészek piacainak üzleti gyakorlatát, történelmi múltját és kulturális hátterét illetően.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The primary mission of the course is to provide an overview of the emerging markets and economic challenges in Latin America, Africa and Asia. This region is now an integral part of the world economy, linked mainly to the group of already developed countries in terms of manufacturing and processing. Also, it aims to identify the interconnections and highlight the current situation of the group of emerging countries and possible scenarios for economic growth. In addition to classical knowledge, students will also learn practical knowledge about the business practices, history and cultural background of the markets in distant continents.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Ismeri a világgazdaság és a fejlődő országok főbb tendenciáit külön tekintettel a már fejlett és a feltörekvő országok kapcsolatára.

Azonosítani tudja a fejlődő és a már fejlett országok gazdasági fejlettségének sajátosságait, ismeri a különböző üzleti környezeteket.

Képességei

Képes definiálni a feltörekvő országok gazdasági és politikai érdekeit, illetve azok összefüggésrendszerét. Képes rámutatni a fejlett és a még fejlődő országok sajátos függő viszonyára.

Belátja és megérti, hogy miért konzerválódik és konzerválódott a feltörekvő országok függő viszonya a világgazdaságban.

Attitűdje

Lényeglátás, kreativitás és módszertani tudatosság jellemzi a kurzust elvégző hallgatót.

Azonosítani tudja az egyes országok közötti különbségeket és blokkokon belül és azok között is ismeri az üzleti környezet sajátosságait.

Autonómiája és felelőssége

Felelős módon örökdi munkájában a társadalomtudományi kutatások és elemzések szigorú etikai szabályainak a betartása felett, vállalja új etikai kérdések felvetését és megválaszolását.

Képes a fejlődő országokat úgy megérteni, hogy ahhoz releváns és hiteles szakirodalmakat és az adatbázisokat használ.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Knowledge of the main trends in the world economy and emerging markets, with particular attention paid to the relationship between developed and emerging countries.

The student is able to detect the development features of the advanced and emerging countries and knows the different business environments.

Capabilities:

Ability to define the economic and political interests of emerging countries and their interrelationships. Ability to point out the specific interdependence between developed and still developing countries.

The student is able to understand why the dependencies have been solidified in the world economy.

Attitude:

The course is characterised by insight, creativity and methodological awareness students who complete the course.

The student is able to observe the differences between the countries within and outside the regional blocks and knows the specificities of the business environment.

Autonomy and responsibility:

Responsibly upholds strict ethical standards in social science research and analysis, and takes responsibility for raising and answering new ethical questions.

The student is able to understand the emerging markets in the light of using relevant and authentic databases and literature.

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

- 12.1. Fejlett, feltörekvő és fejlődő országok a világgazdaságban (Advanced, emerging and developing countries in the world economy);
- 12.2. Feltörekvő piacok jellemző sajátosságai (The main features of emerging markets);
- 12.3. Feltörekvő piacok - Elméleti és gazdaságtörténeti vonatkozások (Emerging markets - Theoretical and historical considerations);
- 12.4. A latin-amerikai térség jellemzői és kapcsolódása a világgazdasághoz I (The Latin American region and its linkages to the world economy I);
- 12.5. Az afrikai kontinens és kapcsolódás a világgazdasághoz I (The African continent and its linkages to the world economy);
- 12.6. A poszt-szovjet térség és a kapcsolódása a világgazdasághoz (The post-soviet regions and its linkages to the world economy);
- 12.7. Az ázsiai kontinens és kapcsolódása a világgazdasághoz I (The Asian continent and its linkages to the world economy I);
- 12.8. A karib-térség, az afrikai-térség és a csendes-óceániai térség kis szigetországainak kapcsolódása a világgazdasághoz (The linkage of the small island countries of the Caribbean, the African and Pacific regions);
- 12.9. A globális értékláncok múltja, jelene és jövője (The past, present, and future of the global value chains);
- 12.10. A latin-amerikai térség jellemzői és kapcsolódása a világgazdasághoz II (The Latin American regions and its linkages to the world economy);
- 12.11. Az afrikai kontinens és kapcsolódás a világgazdasághoz II (The African continent and its linkages to the world economy II);
- 12.12. Az ázsiai kontinens és kapcsolódása a világgazdasághoz II (The Asian continent and its linkage to the world economy);
- 12.13. A feltörekvő országok növekedési lehetőségei az interdependens világgazdaságban (Growth potentials of the emerging markets in the interdependent world economy);
- 12.14. A kurzus összefoglalása és következtetések levonása (Summary of the course and drawing conclusions);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

4. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az elméleti előadásokon és szemináriumokon való részvétel kötelező. A félév során három elméleti előadás és kettő szeminárium mulasztható.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

Írásbeli Kollokvium (K).

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A kollokviumi pontszámok minimum 60%-ának megszerzése (100 pont/60 pont).

16.2. Az értékelés:

Részvétel az elméleti órákon, aktív részvétel a cikkek feldolgozásában a szemináriumokon (a végső érdemjegy 20%-a a kiadott cikkekből tartott előadás).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. George Magnus: Uprising: Will Emerging Markets Shape or Shake the World Economy?, John Wiley & Sons, London 2010. ISBN: 9780470975336;
2. George Magnus: Uprising: Will Emerging Markets Shape or Shake the World Economy?, John Wiley & Sons, London 2010. ISBN: 9780470975336;
3. S Tamer Cavusgil, Pervez N Ghauri, Leigh Anne Liu - J. : Doing Business in Emerging Markets, SAGE, London 2021. ISBN: 9781526494566;
4. van Marrewijk, C., Brakman, S., & Swart, J.: The Economics of Developing and Emerging Markets, Cambridge University Press, Cambridge 2022. ISBN: 9781107618589;

17.2. Ajánlott irodalom:

Budapest, 2024

Dr. Pásztor Szabolcs, PhD, habil, egyetemi docens

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁNKDM33

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Geopolitikai tanulmányok - történeti áttekintés és napjaink kérdései

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Geopolitical Studies - Historical Overview and Contemporary Issues

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 4 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 66.7 % gyakorlat, 33.3 % elmélet

4.3. Az értékelés: évközi értékelés

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi tanulmányok mesterképzési szak / valamennyi specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Zachar Péter Krisztián, PhD, egyetemi docens, tanszékvezető

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 42 (14 EA + 0 SZ + 28 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 12 (4 EA + 0 SZ + 8 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 3

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

A gyakorlat keretében a hallgatókkal vezetett diskurzusra kerül sor a feldolgozott szakirodalmak kapcsán, továbbá elemzési gyakorlatokra kerül sor nyílt forrású gyűjtés (OSINT) alapján, valamint a félév során hadijáték szimulációval kerülnek feldolgozásra a várható geopolitikai fordulatok.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A kurzus három részből tevődik össze. A félév első óráiban a modern kor diplomáciatörténetének legfontosabb stációinak áttekintésére kerül sor. Ezt követően egy második elméleti blokk keretében a geopolitika fogalomköre, történeti fejlődése, meghatározó iskolái kerülnek bemutatásra. A kurzus célja átfogó ismereteket adni a geopolitika eszmétörténeti alakulásáról, kezdve a stratégiai gondolkodás klasszikus mérföldköveitől, a 19-20. sz. fordulójának nagyhatalmi viszonyai között született klasszikus geopolitikai elméleteken át a hidegháború és az azt követő korszakok legfontosabb geopolitikai gondolkodóinak művein keresztül. A kurzus harmadik része, a gyakorlati foglalkozások keretében a geopolitika és geostratégiai tanulmányok és művek ismeretének segítségével a nagyhatalmi dinamika nemzetközi kapcsolatok tudományos elméleteire gyakorolt hatása, valamint a kortárs politikai tanácsadói és tudományos paradigmák geopolitikai és világrendi elméleti keretrendszerére is bemutatásra kerül.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The course consists of three parts. In the first lectures of the semester, the most important stages in the history of modern diplomacy will be reviewed. This is followed by a second theoretical block on the conceptual scope, historical development and defining schools of geopolitics. The course aims to provide a comprehensive overview of the ideological development of geopolitics, from the classical milestones of strategic thinking, through the classic geopolitical theories of the great powers of the 19th and 20th centuries, to the works of the most important geopolitical thinkers of the Cold War and the subsequent period. In the third part of the course, the practical sessions will also introduce the impact of great power dynamics on academic theories of international relations, as well as the geopolitical and world order theoretical framework of contemporary political consulting and academic paradigms, through the knowledge of geopolitical and geostrategic studies and works.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Ismeri a külső és belső biztonság legfontosabb összefüggéseit, elméleteit és az ezeket felépítő fogalomrendszert.

Ismeri a geopolitikai gondolkodással és a nemzetközi viszonyok elméletével kapcsolatos legfontosabb paradigmákat, tájékozott az egyes elméleti irányzatok közötti vitákkal kapcsolatban. Átfogó tudással rendelkezik mind a geopolitika klasszikus elméletei, hidegháborús és posztmodern irányzatai, valamint a kritikai geopolitika és a nagyhatalmi kérdések nemzetközi kapcsolatok elméleteire gyakorolt hatásával kapcsolatban.

Képességei

Képes hatékonyan értelmezni és értékelni az Európára és Magyarországra ható globális eseményeket és világfolyamatokat, valamint hatékonyan feldolgozza a kapcsolódó információkat, adatokat.

A hallgató képes a megszerzett interdiszciplináris ismeretek birtokában egy adott világpolitikai konfliktus és válság elemzésére. Képes definiálni a nemzetközi rendszer egyes szereplőinek geostratégiai, politikai és gazdasági érdekeit, illetve azok összefüggésrendszerét.

Attitűdje

Elkötelezett az ország jövője és sikerei iránt, nyitott az új ismeretekre és kihívásokra, amelyek Magyarország helyét és lehetőségeit érintik a 21. században.

Nyitott és befogadó a szakterület legkülönbözőbb nemzetközi kutatási eredményei iránt, ezeket munkája során alkalmazza és előmozdítja az ország lehetőségeit.

Autonómiája és felelőssége

Szabadon és felelős módon viszonyul az Európa és Magyarország jövőjével kapcsolatos kihívásokhoz, valamint az egyéni és közösségi felelősségvállalás lehetőségeihez.

Felelősségteljesen vesz részt geopolitkával kapcsolatos szakmai koncepciók megvitatásában.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Students know the key interrelationships and theories of external and internal security and the concepts that underpin them.

Students have solid knowledge of geopolitical thinking and the theory of international relations. They are familiar with the most important paradigms of the theory of international relations, and with the debates between certain theoretical trends. They have comprehensive knowledge of the literature on classical theories of geopolitics, Cold War and postmodernism, and critical geopolitics and superpowers issues in international relations theories.

Capabilities:

Ability to effectively interpret and assess global events and developments affecting Europe and Hungary, and to effectively process related information and data.

With the acquired interdisciplinary knowledge, students can conduct analyses of a given world political conflict and crisis. They are able to define the geostrategic, political and economic interests of the actors of the international system, and their system of relations.

Attitude:

Committed to the future and success of the country, open to new knowledge and challenges affecting Hungary's place and opportunities in the 21st century.

Openness and being receptive to the findings of different international research projects in related fields for the future success of Hungary.

Autonomy and responsibility:

Students have a free and responsible approach to the challenges of the future of Europe and Hungary and to the opportunities for individual and collective responsibility.

Students participate in the discussion of geopolitical thinking in a responsible way.

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Az I. világháború politika- és diplomáciatörténeti előzménye; a Nagy Háború és a birodalmak összeomlása; Párizsi békekonferenciák (The political and diplomatic history of World War I; the Great War and the collapse of empires; the Paris Peace Conferences);

12.2. Angol-francia küzdelem a kontinentális hegemoniáért; francia szövetségi rendszer és dominancia kudarca; totalitárius rendszerek létrejötte (Anglo-French struggle for continental hegemony; failure of French alliance and dominance; rise of totalitarian regimes);

12.3. A náci Németország expanziója; Molotov-Ribbentrop paktum; II. világháború, Teherán, Jalta, Potsdam (Expansion of Nazi Germany; Molotov-Ribbentrop Pact; World War II, Tehran, Yalta, Potsdam);

12.4. Az ENSZ: az új európai és világrend; Európa és Németország megosztása; a szovjet szövetségi rendszer és a NATO (The UN: the new European and world order; the division of Europe and Germany; the Soviet alliance and NATO);

12.5. Hidegháború: periféria/proxi-háborúk és válságok (Korea; Suez) (Cold War: periphery/proxy wars and crises (Korea; Suez));

12.6. 1956-os magyar forradalom, a szovjet tömb eróziója; Kína és a szovjet szakítás; De Gaulle Franciaországa (The 1956 Hungarian Revolution, erosion of the Soviet bloc; China and the Soviet break; De Gaulle's France);

12.7. A gyarmatbirodalmak bomlása; 1968 Csehszlovákiától az enyhülésen át a berlini fal leomlásáig (The disintegration of colonial empires; 1968 from Czechoslovakia through détente to the fall of the Berlin Wall);

12.8. A geopolitika, mint elméleti keretrendszer kialakulása - Klasszikus geopolitikai elméletek: Ratzel, Kjellén, Haushoffer, Mackinder, Spykman (The emergence of geopolitics as a theoretical framework - Classical geopolitical theories: Ratzel, Kjellén, Haushoffer, Mackinder, Spykman);

12.9. Neo-klasszikus geopolitika: Cohen, Gray, Kennedy, Kissinger, Brzezinski, Friedman, Kagan (Neo-classical geopolitics: Cohen, Gray, Kennedy, Kissinger, Brzezinski, Friedman, Kagan);

12.10. A poszt-bipoláris fordulat geopolitikai elméletei: Fukuyama, Huntington, Lutwak (Geopolitical theories of the post-bipolar turn: Fukuyama, Huntington, Lutwak);

12.11. A stratégiaelmélet változásai a 20. században I. – Tengeri uralom Mahan, Corbett, Légi uralom, aszimmetrikus hadviselés, nagystratégia, nukleáris stratégia (Changes in strategic theory in the 20th century I - Maritime domination Mahan, Corbett, Air domination, asymmetric warfare, grand strategy, nuclear strategy);

12.12. A stratégiaelmélet változásai a 20. században II. –Légi uralom, aszimmetrikus hadviselés, nagystratégia, nukleáris stratégia (Changes in strategic theory in the 20th century II - Air dominance, asymmetric warfare, grand strategy, nuclear strategy);

12.13. Geopolitika a társadalomtudományokban: kritikai geopolitika, ágensek/struktúrák elemzése (Geopolitics in the social sciences: critical geopolitics, agent/structure analysis);

12.14. Geopolitika az ötdimenziós térben: Astropolitik, RMA, kiberhadviselés, soft power

(Geopolitics in five-dimensional space: astropolitics, RMA, cyber warfare, soft power);
12.15. Gyakorlat I. Az orosz geopolitika: Eurázsianizmus, Alexander Dugin, Ukrajnai háború (3 óra) (Exercise I. Russian geopolitics: Eurasianism, Alexander Dugin, Ukrainian war (3 hours));
12.16. Gyakorlat II. Kínai geopolitika: „szürke zónás” hadviselés, Tajvan, Dél- és Kelet-kínai tenger (2 óra) (Exercise II Chinese geopolitics: grey zone warfare, Taiwan, South and East China Sea (2 hours));
12.17. Gyakorlat III. Hatalommetria és nemzetközi érdekérvényesítés empirikus elemzése (2 óra) (Exercise III: Empirical analysis of power metrics and international advocacy (2 hours));
12.18. Gyakorlat IV. Geopolitika, biztonságpolitikai döntéstámogató elemzés módszertan (5 óra) (Exercise IV Geopolitics, Security Policy Decision Support Analysis Methodology (5 hours));
12.19. Gyakorlat V. Hadijáték szimuláció I. – RAND Corp. Hegemony játékkal, következő 5-6 éves időszak modellezése (8 óra) (Exercise V. Wargame Simulation I. - RAND Corp. Hegemony game, modelling the next 5-6 years (8 hours));
12.20. Gyakorlat VI. Hadijáték szimuláció II. – Hadműveleti wargame (MCOTS rendszerrel), GMT Next War: Poland 2nd ed. játékkal (Exercise VI Wargame Simulation II - Operational wargame (with MCOTS), GMT Next War: Poland 2nd ed,);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

1. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75 %-án részt venni. Az elfogadható mennyiségű hiányzás túllépése esetén a hiányzás nem pótolható, az aláírás megtagadásra kerül.

Kedvezményes tanulmányi rend:

A kedvezményes tanulmányi rendben részesülő hallgató a következő három feladatot teljesíti:

1) Egyéni felkészülés az elméleti szakaszból a Moodle felületen rendelkezésre bocsátott segédanyagok (olvasmány és videó) alapján.

2) Egyéni felkészülés az elemzés módszertani ismeretekből a Phearson & Heuer szerzők módszertani tankönyvcsaládjára alapján - igény esetén konzultáció.

3) Önálló elemzés elkészítése. Mivel az egyéni tanrendes hallgató nem tud részt venni a szimulációs alkalmon ezért két (2) elemzést kell elkészíteniük a választható témák alapján, kompenzálva ezzel a fizikai jelenléttel járó feladatok kimaradását. Mindkét elemzés terjedelme 10 A4 oldal, amelyet a tantárgy moodle oldalára kell feltöltenie a szorgalmi időszak utolsó hetében. Az elemzésben a kurzus során megismert módszertanok közül legalább kettőt kell alkalmaznia.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

Elméleti blokk I. – Feleletválasztós teszt (20 pont)

Elméleti blokk II. – Feleletválasztós teszt (20 pont)

Gyakorlati blokk I. – Részvétel a hadijáték szimulációkon, a játékalkalmakat összefoglaló jelentés elkészítése (minta: Jopp, Heinz Dieter. "Mark F. Cancian/Matthew Cancian/Eric Heginbotham: The First Battle of the Next War. Wargaming a Chinese Invasion of Taiwan. Washington, DC: Center for Strategic and International Studies (CSIS), Januar 2023." (2023): 427-428.)

Gyakorlati blokk II. – Önálló elemzés elkészítése egy aktuális geopolitikai problémára vonatkozóan, a kurzus során megismert módszertanok közül legalább kettő alkalmazásával. Terjedelem: 10 A4 oldal.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A 14. és 15. pontban meghatározottak teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Az órákon való előírt részvétel (10%), a két elméleti blokkot lezáró teszt (20-20%) és a két gyakorlati blokkot lezáró feladatok teljesítése (25-25%).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és az elégséges évközi értékelés.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Flint, Colin: Introduction to geopolitics, Routledge, 2021. ISBN: 9780367686758;
2. Kissinger, Henry: Diplomácia, Panem, Budapest 2014. ISBN: 9789635451999;
3. Molnár Gusztáv – Csizmadia Sándor – Pataki Gábor Zsolt (szerk.): Geopolitikai szöveggyűjtemény., Stratégiai és Védelmi Kutatóintézet, Budapest 1999. ISBN: 963-8117-68-0;
4. Pherson, Randolph H. - Richards J. Heuer Jr. : Structured analytic techniques for intelligence analysis. , Cq Press - SAGE, Thousand Oaks 2020. ISBN: 9781506368931;
5. Toal, Gerard: The geopolitics reader., Routledge, 1998. ISBN: 978-0415162715;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Everett C. Dolman: Astropolitik: classical geopolitics in the space age. , Routledge, 2022. ISBN: 9780714681979;
2. Nicholas J. Spykman: America's Strategy in World Politics, Spykman, Nicholas John (1942). America's Strategy in World Politics. Philosophy and Phenomenological Research 3 (2):236-241., <https://www.jstor.org/stable/2102779> 1942.
3. Brands, Hal: The New Makers of Modern Strategy: From the Ancient World to the Digital Age., Princeton University Press, Princeton 2023. ISBN: 9780691204383;
4. Edward N. Luttwak: From Geopolitics to Geo-Economics: Logic of Conflict, Grammar of Commerce., The National Interest, No. 20 (Summer 1990), pp. 17-23, <https://www.jstor.org/stable/42894676> 1990.
5. Francis Fukuyama: A történelem vége és az utolsó ember, Európa, Budapest 2022. ISBN: 9789635045709;
6. H. J. Mackinder: The Geographical Pivot of History, The Geographical Journal, Vol. 23, No. 4 (Apr., 1904), pp. 421-437, <https://www.jstor.org/stable/1775498> 1904.
7. Mahan, Alfred Thayer: The Influence of Sea Power Upon History, 1660-1783, Dover Publications, 1987. ISBN: 978-0486255095;
8. Mark F. Cancian - Matthew Cancian - Eric Heginbotham: The First Battle of the Next War. Wargaming a Chinese Invasion of Taiwan., CSIS, <https://www.csis.org/analysis/first-battle-next-war-wargaming-chinese-invasion-taiwan> 2023.
9. Paul Kennedy: A nagyhatalmak tündöklése és bukása, Akadémiai, Budapest 1992. ISBN: 9630560763;
10. RAND Corporation, Santa Monica, Calif.: HEDGEMONY: A Game of Strategic Choices, Rulebook., RAND Corporation, <https://www.rand.org/pubs/tools/TL301.html> 2020.
11. Thomas C. Schelling: The Strategy of Conflict Prospectus for a Reorientation of Game Theory, The Journal of Conflict Resolution, Vol. 2, No. 3 (Sep., 1958), pp. 203-264, <https://www.jstor.org/stable/172793> 1958.
12. Warden, John A.: The enemy as a system., Airpower journal 9.1 (1995): 40-55., <http://www.ciar.org/~ttk/mbt/strategy.Warden.enemy-as-a-system.html> 1995.
13. Zbigniew Brzezinski: Strategic vision: America and the crisis of global power. , Basic Books, 2012. ISBN: 978-0465061815;

Budapest, 2024.

Dr. Zachar Péter Krisztián, PhD, egyetemi docens,
tanszékvezető

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁEUTTM36

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Kelet- és Közép-Európa

3. A tantárgy megnevezése (angolul): East and Central Europe

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 5 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 33 % gyakorlat, 67 % elmélet

4.3. Az értékelés: kollokvium

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi tanulmányok mesterképzési szak / regionális és civilizációs tanulmányok specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Európa-tanulmányok Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Ördögh Tibor, PhD, egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 42 (28 EA + 0 SZ + 14 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 12 (8 EA + 0 SZ + 4 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 3

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

-

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék a kelet-közép-európai térség államainak politikai, gazdasági, társadalmi és biztonságpolitikai folyamatait meghatározó történeti tényezőket. A kurzus során a hallgatók megismerik a térség legfontosabb történeti sajátosságait elsősorban a modern nemzetállamiság kialakulásának és formálódásának időszakában. Ezt követően az egyes tanórák a régió azon belső társadalmi, gazdaság és politikai fejlődésének sajátosságaival foglalkoznak, amelyek napjainkban is meghatározzák a térség fejlődését.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to familiarize with historical factors influencing political, economic, social and security policy processes of the Central and Eastern European region. Throughout the course, students will learn the most important historical features of the region, with a special focus on the emergence and development of modern nation-states. Besides, the course will introduce those social, economic and political characteristics of Central and Eastern Europe that are shaping the development of the region.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Tájékozott a kelet-közép-európai régió főbb gazdasági, politikai és társadalmi tendenciáit illetően.

-

Képességei

Képes a hazai és külföldi társadalomtudományi források feltárására, feldolgozására és szakmai munkája során a leszűrt következtetések gyakorlati alkalmazására.

-

Attitűdje

Lényeglátás, kreativitás és módszertani tudatosság jellemzik.

-

Autonómiája és felelőssége

-

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Examining and analyzing domestic and foreign sources in social sciences, and of the practical application of the conclusions drawn during his/her professional work.

-

Capabilities:

His/her personal attitude is characterized by perceptiveness, creativity and awareness of methodologies.

-

Attitude:

Perceptiveness, creativity and awareness of methodologies.

-

Autonomy and responsibility:

-

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

- 12.1. Bevezetés (Introduction);
- 12.2. Bevezetés a kelet- és közép-európai térség tanulmányozásához (Introduction to the study of the Central and Eastern European region);
- 12.3. Alkotmányozás, politikai hatalommegosztás intézményei (Constitution, institutions of political power sharing.);
- 12.4. Politikai törésvonalak, pártok, pártrendszerek és választási rendszerek (Political divisions, parties, party systems and electoral systems);
- 12.5. Parlamentek és parlamenti pártok (Parliaments and parliamentary parties);
- 12.6. Kormányok és kormányzás (Governments and Governance);
- 12.7. Államfői hatalom (President of the State);
- 12.8. Demokrácia helyzete és jogállamiság (Situation of democracy and the rule of law);
- 12.9. Gazdasági fejlettség (Economic development);
- 12.10. Nagyhatalmi érdekek (USA, Oroszország, Kína, arab országok, stb.) (Power interests (USA, Russia, China, Arab countries, etc.));
- 12.11. Biztonságpolitikai kihívások (Security Policy Challenges);
- 12.12. Kisebbségek helyzete (Situation of minorities);
- 12.13. Választói bizalom (Electoral confidence);
- 12.14. Regionális együttműködési formák és lehetőségek (Forms and opportunities of regional cooperation);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

3. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tantárgy elfogadásához a tanórák legalább 75%-án jelen kell lennie a hallgatónak. A távollét igazolását elektronikusan kell megküldeni az oktató számára. A hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Az elfogadható hiányzások mértékének túllépése esetén következményként az aláírás megtagadásra kerül és a hallgató nem bocsátható vizsgára.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

Minden hallgató választ egy kelet-közép-európai államot, mellyel kapcsolatban a tematikában meghatározott szempontrendszer szerint minden előadáson beszámol kutatásáról. A hallgatók előre meghatározott időpontig az adott államra vonatkozó félévi ismereteiket egy 10 oldalas dolgozatban összegzik és elküldik az oktatónak a Moodle felületén.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon.

16.2. Az értékelés:

A hallgatók megajánlott jegyet kapnak a fél során teljesített feladatok alapján. Az órai részvétel és heti beszámolás az érdemjegy 50%-át teszi ki. Az általuk elkészített országjellemzőket tartalmazó dolgozat az érdemjegy további 50%-át jelenti, melynek terjedelme a tíz oldalt el kell érnie és legalább öt darab különböző forrást kell tartalmaznia. A hivatkozási rendet a hallgatók megkapják az oktatótól. Amennyiben a hallgató nem fogadja el a megajánlott osztályzatot szóbeli kollokviummal teljesítheti a tárgyat, melynek anyagát a foglalkozásokon elhangzottak jelentik.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges osztályzat elérése. Szóbeli kollokvium.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Koller Boglárka - Ördögh Tibor (szerk.): Délkelet-Európa politikai rendszerei (1990-2017), Dialóg Campus Kiadó, Budapest 2019. ISBN: 9786155945779;
2. Romsics Ignác: Közép- és/vagy Kelet-Európa? Egy definíciós vita és ami mögötte van., Korunk, 2016/7., 2016.
3. Romsics Ignác: Közép- és/vagy Kelet-Európa? Egy terminológiai vita nyomában, Rubicon, 2014/1., 2014.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Ördögh Tibor: Szerbia, Horvátország és Szlovénia politikai rendszerének összehasonlítása 1990 és 2016 között, Dialóg Campus Kiadó, Budapest 2018. ISBN: 9786155889714;
2. Romsics Ignác: Nemzet, nemzetiség és állam K-K- és DK-Európában a 19. és a 20.sz-ban - Kelet-Közép- és Délkelet Európában a 19. és 20. században, Napvilág Kiadó, Budapest 2004. ISBN: 978963935039;
3. Stefano Bottoni: A várva várt Nyugat. Kelet-Európa története 1944-től napjainkig, MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont, Budapest 2014. ISBN: 9789639627796;

Budapest, 2024

Dr. Ördögh Tibor, PhD, egyetemi docens

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁKTTM05

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Kína-tanulmányok

3. A tantárgy megnevezése (angolul): China Studies

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 5 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 33 % gyakorlat, 67 % elmélet

4.3. Az értékelés: kollokvium

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi tanulmányok mesterképzési szak / regionális és civilizációs tanulmányok specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Kína-tanulmányok Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. P. Szabó Sándor

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 42 (28 EA + 0 SZ + 14 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 12 (8 EA + 0 SZ + 4 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 3

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

- kiscsoportos és individuális témafeldolgozás (elemzői csoportok / elemzői feladatok)
- órai hallgatói prezentációk egy-egy előre definiált témakörben (a felkészülést megalapozó szakirodalom, források oktatói kiadásával)
- gyakorlati, valós szituációk bemutatása
- vita szimuláció
- esetenként vendégelőadó bevonása
- vizuális anyagok megvitatása

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy célja, hogy átfogó képet adjon a Kínai Népköztársaság gazdasági, társadalmi helyzetéről, közigazgatásáról, bel- és külpolitikájáról, biztonság- és védelempolitikájáról, stratégiai céljairól és stratégiai eszközeiről, annak érdekében, hogy a hallgatók széles körű Kína-ismeretnek jussanak birtokába, és megismerjék, hogy a globális nagyhatalommá vált Kína milyen stratégiák mentén igyekszik formálni a világrendet.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to give a comprehensive overview of the economic and social situation, public administration, internal and foreign policy, security and defence policy, strategic goals and strategic tools of the People's Republic of China, in order to provide students with a wide range of knowledge of China and to help them to understand the strategies China is pursuing to shape the world order as a global power.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

- Tájékozott a főbb civilizáció- és kultúraelméletekben, valamint ismeri az egyes régiók főbb gazdasági, politikai és társadalmi tendenciáit.
- Ismeri a világ főbb civilizációinak, kultúrkörének és a nagy világvallásoknak a sajátosságait.

- Tájékozott a főbb civilizáció- és kultúraelméletekben, valamint ismeri az egyes régiók főbb gazdasági, politikai és társadalmi tendenciáit.
- Ismeri a világ főbb civilizációinak, kultúrkörének és a nagy világvallásoknak a sajátosságait.

Képességei

- Képes definiálni a nemzetközi rendszer egyes szereplőinek gazdasági és politikai érdekeit, illetve azok összefüggésrendszerét.
- Képes a szakmai feladatok megoldása során az önálló elemzésre, értékelésre és a különböző következtetések szintetizálására.
- Képes a társadalmi konfliktusok és problémák bonyolult rendszerében eligazodni, szűkebb szakterületén elmélyültebb ismereteire építve aktívan be tud kapcsolódni a konfliktusok feltárásának munkálataiba.

- Képes definiálni a nemzetközi rendszer egyes szereplőinek gazdasági és politikai érdekeit, illetve azok összefüggésrendszerét.
- Képes a szakmai feladatok megoldása során az önálló elemzésre, értékelésre és a különböző következtetések szintetizálására.
- Képes a társadalmi konfliktusok és problémák bonyolult rendszerében eligazodni, szűkebb szakterületén elmélyültebb ismereteire építve aktívan be tud kapcsolódni a konfliktusok feltárásának munkálataiba.

Attitűdje

- Nyitott és toleráns azoknak a társadalmi csoportoknak a nézeteivel, gondolkodási formáival és életmódjával szemben, amelyekkel társadalomkutatóként szakmai munkája során kapcsolatba kerül.
- Minden szervezeti, intézményi tevékenysége során felelős módon látja tudását és befolyását a minőségi munkavégzés elismertetése mellett.

- Nyitott és toleráns azoknak a társadalmi csoportoknak a nézeteivel, gondolkodási formáival és életmódjával szemben, amelyekkel társadalomkutatóként szakmai munkája során kapcsolatba kerül.
- Minden szervezeti, intézményi tevékenysége során felelős módon látja tudását és befolyását a minőségi munkavégzés elismertetése mellett.

Autonómiája és felelőssége

- Önálló és felelős döntéseket hoz munkája során saját tudományos munkásságára, valamint az irányítása alá tartozók munkaprogramjaira vonatkozóan.
- Felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában.
- Önálló és felelős szerepeket vállal a szakmai szervezetek hazai és nemzetközi működésében, valamint az érdekérvényesítő fórumok munkájában.

- Önálló és felelős döntéseket hoz munkája során saját tudományos munkásságára, valamint az irányítása alá tartozók munkaprogramjaira vonatkozóan.
- Felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában.
- Önálló és felelős szerepeket vállal a szakmai szervezetek hazai és nemzetközi működésében, valamint az érdekérvényesítő fórumok munkájában.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

- He / she is well acquainted with the main theories of civilisation and culture, and he / she knows the main economic, political and social trends of the different regions of the world.
- He / she knows the characteristics of the world's main civilisations, cultures and the great world religions.

- He / she is well acquainted with the main theories of civilisation and culture, and he / she knows the main economic, political and social trends of the different regions of the world.
- He / she knows the characteristics of the world's main civilisations, cultures and the great world religions.

Capabilities:

- He / she is able to define the economic and political interests of individual players of the international system, and their system of relations.
- He / she is able to independently analyse, evaluate and synthesise different conclusions while solving professional tasks.
- He / she is able to understand the complicated system of social conflicts and problems, and to actively participate in the examination of conflicts within his / her professional field, using his / her deeper knowledge.

- He / she is able to define the economic and political interests of individual players of the international system, and their system of relations.
- He / she is able to independently analyse, evaluate and synthesise different conclusions while solving professional tasks.
- He / she is able to understand the complicated system of social conflicts and problems, and to actively participate in the examination of conflicts within his / her professional field, using his / her deeper knowledge.

Attitude:

- He / she is open and tolerant to the views, ways of thinking and lifestyles of the social groups with which he / she comes into contact in his / her professional work as a social researcher.
- He / she uses his / her knowledge and influence responsibly in all his / her organizational and institutional activities in order to have quality work recognised.

- He / she is open and tolerant to the views, ways of thinking and lifestyles of the social groups with which he / she comes into contact in his / her professional work as a social researcher.
- He / she uses his / her knowledge and influence responsibly in all his / her organizational and institutional activities in order to have quality work recognised.

Autonomy and responsibility:

- He / she makes autonomous and responsible decisions in his / her work with regard to his / her own academic work, and the work programmes of people managed by him / her.
- He / she participates responsibly in the management of his / her work organisation, in the development, discussion and implementation of professional concepts.
- He / she undertakes independent and responsible roles in the domestic and international operation of professional organizations, and the work of advocacy forums.

- He / she makes autonomous and responsible decisions in his / her work with regard to his / her own academic work, and the work programmes of people managed by him / her.
- He / she participates responsibly in the management of his / her work organisation, in the development, discussion and implementation of professional concepts.

- He / she undertakes independent and responsible roles in the domestic and international operation of professional organizations, and the work of advocacy forums.

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A Kínai Népköztársaság helye és szerepe a globális térben (Gazdasági, politikai és katonai nagyhatalmисág) – Bevezető előadás és elemzői szeminárium vitával (The position and role of the People's Republic of China in the global world (Economic, political and military great power status) – Lecture and seminar with discussion);

12.2. A kínai haderő legfontosabb jellemzői és fejlesztésének legfontosabb irányai – Bevezető előadás és elemzői szeminárium vitával (Main features of the Chinese armed forces and key directions of their development – Lecture and seminar with discussion);

12.3. A Kínai Népköztársaság legfontosabb stratégiai célkitűzései és stratégiai eszközrendszerei 1. – Bevezető előadás és elemzői szeminárium vitával (Key strategic goals and tools of the People's Republic of China 1 – Lecture and seminar with discussion);

12.4. A Kínai Népköztársaság legfontosabb stratégiai célkitűzései és stratégiai eszközrendszerei 2. – Bevezető előadás és elemzői szeminárium vitával (Key strategic goals and tools of the People's Republic of China 2 – Lecture and seminar with discussion);

12.5. A kínai társadalmi, politikai, gazdasági átalakulás legfontosabb jellemzői – Bevezető előadás és elemzői szeminárium vitával (Main features of China's social, political and economic transformation – Lecture and seminar with discussion);

12.6. A kínai pártrendszer és választási rendszer – Bevezető előadás és elemzői szeminárium vitával (China's party system and electoral system – Lecture and seminar with discussion);

12.7. A kínai állam- és közigazgatás felépítése és működése – Bevezető előadás és elemzői szeminárium vitával (The structure and the operation of China's state and public administration – Lecture and seminar with discussion);

12.8. A kínai gazdaság jelenlegi helyzete – Bevezető előadás és elemzői szeminárium vitával (Current situation of the Chinese economy – Lecture and seminar with discussion);

12.9. A kínai politikai gondolkodás – Bevezető előadás és elemzői szeminárium vitával (Chinese political thought – Lecture and seminar with discussion);

12.10. A mai kínai külpolitika alapelvei – Bevezető előadás és elemzői szeminárium vitával (The principles of the contemporary Chinese foreign policy – Lecture and seminar with discussion);

12.11. Kína és Oroszország kapcsolatai – Bevezető előadás és elemzői szeminárium vitával (The Sino – Russian Relations – Lecture and seminar with discussion);

12.12. Kína és az Amerikai Egyesült Államok kapcsolatai – Bevezető előadás és elemzői szeminárium vitával (The Sino – US relations – Lecture and seminar with discussion);

12.13. Kína és az ázsiai – csendes-óceáni térség – Bevezető előadás és elemzői szeminárium vitával (China and the Asia-Pacific Region – Lecture and seminar with discussion);

12.14. Kína és az Európai Unió kapcsolatai – Bevezető előadás és elemzői szeminárium vitával (The EU – China Relations – Lecture and seminar with discussion);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

3. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az aláírás megadásának feltétele az órai jelenlét (az órák legalább 70 százalékának látogatása). A távolmaradás pótlásának módja: beadandó dolgozat.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

A kurzusból megajánlott jegy szerezhető. A megajánlott jegy a következő elemekből tevődik össze: ismeretellenőrző dolgozatok (50%), órai munka (50%). Ha a hallgató megajánlott jegyet nem szerez, vagy azt nem fogadja el, akkor a kurzus a vizsgaidőszakban, vizsgával zárul.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megadásának feltétele az órai jelenlét (az órák legalább 70 százalékának látogatása). A távolmaradás pótlásának módja: beadandó dolgozat.

16.2. Az értékelés:

Vizsga eredménye alapján ötfokozatú rendszerben, a vizsga típusa kollokvium.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. P. Szabó Sándor – Horváthné Varga Polyák Csilla (szerk.): Lehetőségek és kihívások a magyar-kínai kapcsolatok területén – I. kötet. Politikai kapcsolatok, Dialóg Campus, Budapest 2020. ISBN: 9789635312016;
2. P. Szabó Sándor (szerk.): A Sárkány közbelép – Kína nemzetközi kapcsolatai, gazdasága és közigazgatási rendszere a 21. században, Nemzeti Közzolgálati Egyetem, Budapest 2012. ISBN: 9789635034840;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Jordán Gyula: Kína története, Aula Kiadó, Budapest 1999. ISBN: 9789639215191;
2. Jordán Gyula – Tóth Barna: Kína a modernizáció útján a XIX-XX. században, Napvilág Kiadó, Budapest 2005. ISBN: 9789639350502;
3. P. Szabó Sándor: A "pekingi konszenzus" – közigazgatás és gazdaságirányítás a Kínai Népköztársaságban, Pro Publico Bono, Budapest 2011/2. 149-162.. ISBN: ISSN: 2063-9058;
4. P. Szabó Sándor: A kínai erkölcs és a szülők tisztelete, Kossuth Kiadó, Budapest 2003. ISBN: 9630944987;
5. Polonyi Péter: Kína története (Második, átdolgozott, bővített kiadás.), Maecenas Kiadó, Budapest 1994. ISBN: 9638469048;

Budapest, 2024

Dr. P. Szabó Sándor

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁKKT24

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Kormányzati rendszerek összehasonlító elemzése

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Comparative Analysis of Government Systems

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 4 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 30 % gyakorlat, 70 % elmélet

4.3. Az értékelés: kollokvium

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi tanulmányok mesterképzési szak / valamennyi specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Alkotmányjogi és Összehasonlító Közjogi Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Fejes Zsuzsanna, PhD, habil, egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 SZ + 0 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 SZ + 0 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

A kurzus végén projekt munka, amely a megszerzett ismeretek gyakorlati alkalmazását és a vitakultúra fejlesztését segíti. Minimum 3 emberből álló munkacsoport végzi el a feladatokat. Kölcsönös függési és együttműködési dinamizmusok jönnek létre, amelyek elősegítik a csapatmunkát.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy a politikatudomány és a közjog alapkérdéseit ismerteti az összehasonlító módszer segítségével. Bemutatja más államok, illetve társadalmak politikai életét, a politikai alternatívák széles körére hívva fel ezzel a hallgatók figyelmét. A kurzus először tematikusan (politikai kultúra, politikai szocializáció, érdekcsoportok, pártok, kormányzati rendszerek) hasonlítja össze az egyes politikai rendszereket, majd országcsoportokra bontott esettanulmányok alapján mutatja be az egyes kormányzati rendszerek sajátosságait. A hallgatók strukturált ismereteket szereznek az angolszász világ (az Amerikai Egyesült Államok, az Egyesült Királyság), a meghatározó nyugati demokráciák (Németország, Franciaország), a Mediterráneum államai (Olaszország, Spanyolország, Portugália), a közép- és kelet-európai régió államai, valamint Oroszország politikai berendezkedéséről, azok rendszerszintű jellegzetességeiről.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The course describes the basic topics of political science and public law by comparative method. It presents the political systems and their contexts of numerous countries and explains a wide range of political alternatives to the students. At the first part of the

semester, we compare the different political systems regarding their forms of government, political parties, stakeholders, political socialization and culture then we analyse the principle characteristics presented at the single government structures based on the case studies by country groups. Students who frequent this course will gain structured knowledge on the political systems and systemic features of the Anglo-Saxon countries (Great Britain, United States of America), the determinant Western-European democracies such as, Germany and France, the Mediterranean countries (Italy, Spain, Portugal) on Central and Eastern European countries and at last but not least on the and Russia.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

A hallgató elmélyült ismeretekkel rendelkezik az állam gazdasági, politikai és társadalmi összefüggéseit, nemzetközi és regionális mozgásterét illetően. Tisztában van az államot érő behatásokkal és az állam hatékony működésével szemben támasztott követelményekkel. Összefüggéseiben is képes értelmezni az államokra ható folyamatokat, és felismeri azok hatásaiban mutatkozó különbségek okait.

-

Képességei

A hallgató az elméleti ismereteit gyakorlati problémák felismerése és összehasonlító elemzése érdekében alkalmazza. Magabiztosan kezeli az összehasonlító módszertan dinamikáját, elemzi a kormányzati rendszerek különböző modelljeit, értékeli a kialakított alternatívák megvalósíthatóságát és feltárja a lehetséges hatásait. Képes arra, hogy a kellő szakmai elhivatottság birtokában és a közszolgálati életpályán elvárt szakmai és emberi standardok szerint szolgálja a közjót és a köz érdekét. Képes a különböző problémák interdiszciplináris kezelésére és az államtudományi felfogást jellemző szintézis megteremtésére.

-

Attitűdje

Átfogó társadalomtudományi gondolkodás- és szemléletmódot képvisel. Nyitott, fogékony és érdeklődő a XXI. század államára ható komplex globális és regionális hatások társadalmi, politikai és gazdasági szempontú elemzése és kezelése iránt. Kritikus a századunkat alakító folyamatokkal szemben. Hitelesen képviseli az állam működtetéséhez szükséges és az egész államrezonra ható, valamint a közérdeket kifejező szemléletmódot.

-

Autonómiája és felelőssége

Felelősséget érez a közhatalmi tevékenységgel járó munka következményei iránt. Kialakított szakmai véleményét, álláspontját előre ismert döntési helyzetekben önállóan képviseli.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Students will have an in-depth knowledge of the economic, political and social context of states, their international and regional scope. They will be aware of the pressures on states and the requirements regarding their effective functioning. They will understand the processes influencing states in their context and able to identify the causes of differences in the impacts.

-

Capabilities:

Students apply their theoretical knowledge to identify and comparatively analyse practical problems. They are confident in dealing with the dynamics of comparative methodology, analysing different models of governance systems, evaluating the feasibility of the alternatives developed and exploring their potential impacts. Students are able to serve the public good and the public interest with professional commitment and to the professional and human standards expected from a public servant. They are able to deal with a variety of problems in an interdisciplinary manner and to synthesise a public service approach.

-

Attitude:

Students' personal attitude is characterized by a comprehensive approach based on social, legal, economic and political science; an open-minded, sensitive and inquiring attitude to the social, political and economic analysis and management of complex global and regional impacts influencing the 21st century state; critical thinking about the processes influencing our century; an authentic representation of the attitude influencing state and public interest essential to the functioning of the state.

-

Autonomy and responsibility:

Students feel responsible for the outcomes of public activities; he/she can support his/her professional opinion and viewpoint independently in familiar decision-making scenarios.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

- 12.1. Bevezetés. Az összehasonlító politológia és kormányzástan kérdései, perspektívái, sajátosságai. A politikai rendszerek összehasonlítása, módszertana: a komparatív metodológia története, tradíciói, sajátosságai, erősségei és korlátai a társadalomtudományban (Introduction. Queries, perspectives and peculiarities of comparative politics. Comparison of political systems, methodology: comparison as a scientific method; traditions, peculiarities, strengths and limits of comparative methodology; place of comparative politics);
- 12.2. Politikai és kormányzati rendszerek tipológiája (Demokratikus és autoriter rendszerek). Államszervezet (alkotmányok és a hatalommegosztás intézményei, az államszervezet területi tagozódása) (Typology of political and governmental systems (democratic and authoritarian systems). Organisation of the state (constitutions and institutions of separation of powers, territorial organisation of the state.);
- 12.3. Politikai kultúra és politikai részvétel. Politikai érdekképviselés: politikai pártok és civil szervezetek. (Political culture and political participation. Political parties and civil organizations.);
- 12.4. Kormányzati rendszer és döntéshozatal. (Governmental system and decision-making.);
- 12.5. Az elnöki rendszer: Amerikai Egyesült Államok. (The presidential governmental system: the USA.);
- 12.6. A parlamentáris kormányforma két meghatározó példája: Nagy-Britannia és Németország. (The two key models of the parliamentary governmental system: Great Britain and Germany.);
- 12.7. A fél-elnöki kormányforma, mint stabilizációs eszköz: Franciaország. Félprezidenciális modell hatása más európai államokra (The semi-presidential governmental system as an instrument for stabilization: France. Influence of semi-presidential system on other European countries.);
- 12.8. A Mediterráneum kormányzati rendszerei: Olaszország, Spanyolország, Portugália. (The governmental systems of the Mediterranean countries: Italy, Spain, Portugal.);
- 12.9. A kormányzati rendszerek Közép- és Kelet-Európában I. (A visegrádi térség államai) (Governmental systems of Central and Eastern Europe I. States of Visegrád area.);
- 12.10. A kormányzati rendszerek Közép- és Kelet-Európában II. (Dél-Kelet-Európa) (Governmental systems of Central and Eastern Europe II. South-Eastern Europe);
- 12.11. Oroszország és a posztsovjeti térség. (Russia and Post-Soviet area.);
- 12.12. Projektmunka bemutatása, vitakör. (Presentation of project work, discussion groups.);
- 12.13. Projektmunka bemutatása, vitakör. (Presentation of project work, discussion groups.);
- 12.14. Projektmunkák értékelése, összefoglalás. (Evaluation of project works, Summary.);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

2. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A foglalkozások legalább 75%-án való részvétel. Minden ezen felüli hiányzás a tantárgyfelelős által meghatározott témában íródó, max. három oldalas beadandó dolgozattal váltható ki. A megengedett mértéket túllépő, nem pótolta hiányzás az aláírás megtagadását vonja maga után.

A kedvezményes tanulmányi rend feltétele a tantárgyfelelős által meghatározott témában íródó, max. három oldalas beadandó dolgozat és egy önálló írásbeli projekt munka elkészítése és benyújtása.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

A tanulmányi munka alapja az előadások rendszeres látogatása, illetve a megengedett hiányzáson túli mulasztásoknak a 14. pontban részletezett kiváltása.

Félévközi feladat a félév során a kurzusvezető által meghatározott országtanulmányhoz kapcsolódó problémaközpontú, összehasonlító elemzésen alapuló projekt munka elkészítése, amely csoportmunka keretében (minimum 3 - maximum 5 fő) szóbeli prezentáció keretében kerül bemutatásra. A félévközi feladat javítása/pótlása a projekt munka szóbeli prezentációjának min.5. oldalas elemzését tartalmazó írásbeli dolgozat benyújtásával történik, amelynek határideje a mindenkor utolsó előadás napja.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás feltétele az előadások legalább 75%-án történő részvétel, az esetleges pótlás feltételeinek teljesítése, illetve a félévközi feladatok legalább elégséges teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Az értékelés írásbeli vizsga keretében, előre megadott témakörök alapján történik. Az egyes témakörök az előadások anyagaiból és a megadott kötelező irodalom részeiből épülnek fel. A vizsga értékelése során a lexikális tudás érvényesülése mellett (70%) szerepet játszik az adott témakört érintő problémák, dilemmák bemutatása és megvitatása is (30%). A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a írásbeli kollokvium (K) keretében megszerzett legalább elégséges osztályzat.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Bende Zsófia-Halász Iván szerk.: Összehasonlító alkotmányjog, NKE, Budapest 2014. ISBN: ISBN 978-615-5344-51-0;
2. Halász Iván: Összehasonlító kormányzástan, Nemzeti Közszerzői Egyetem, Vezető és Továbbképzési Intézet, Budapest 2016.
3. Rod Hague – Martin Harrop – John McCormick: Összehasonlító kormányzástan és politikatudomány. , Ludovika Egyetemi Kiadó, Budapest 2021. ISBN: 9789635315291;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Chronowski Nóra – Drinóczi Tímea (szerk.): Európai kormányformák rendszertana, HVG ORAC, Budapest 2007. ISBN: 9789632580043;
2. Gabriel A. Almond – Russel J. Dalton – G. Bingham Powell – Kaare Strom (szerk.): Összehasonlító politológia, Osiris, Budapest 2006. ISBN: 9789633897173;

3. Giovanni Sartori: Összehasonlító Alkotmányművészet, Akadémiai Kiadó, Budapest
2003. ISBN: 9789630580298;

Budapest, 2024

Dr. Fejes Zsuzsanna, PhD, habil, egyetemi docens

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁNKDM41

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Közel-Kelet és mediterrán tanulmányok

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Middle Eastern and Mediterranean Studies

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 5 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 33 % gyakorlat, 67 % elmélet

4.3. Az értékelés: kollokvium

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi tanulmányok mesterképzési szak / regionális és civilizációs tanulmányok specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Prof. Dr. Nagyné Rózsa Erzsébet, DSc, egyetemi tanár

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 42 (28 EA + 0 SZ + 14 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 12 (8 EA + 0 SZ + 4 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 3

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

-

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy megismerteti a hallgatókat a szélesebb értelemben vett közel-keleti térség geográfiai, etnikai, vallási viszonyaival, politikai rendszereinek sajátosságaival, stratégiai jelentőségével, a terület feletti befolyásért folyó hatalmi vetélkedés korszakaival. Bemutatja a régió államaiban lezajló modernizáció jellegzetességeit, a folyamat társadalmi-politikai kihatásait. Sorra veszi a térség konfliktusforrásait, a migrációnak, a menekültkérdésnek, a kisebbségpolitikának a regionális és nemzetközi biztonságra gyakorolt kihatásait. Körüljárja az „arab tavasz” okait, meghatározó eseményeit, az Iszlám Állam által támasztott kihívást, valamint a Perzsa-öbölben kialakult „hidegháborút”, valamint az euromediterrán együttműködést.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The course introduces the students to the wider Middle East - geographical, ethnic and religious dimensions, political systems, strategic importance and the competition for power. It presents the modernization in the region and its political and social implications. It enlists the potential sources of conflicts, migration, refugee and minority politics, and their implications on regional and global security. It analyzes the root causes of the "Arab Spring", the challenge by the Islamic State, and the Cold War in the Persian Gulf. Finally it presents the Euro-Mediterranean cooperation/partnership.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Ismeri más kulturális és politikai régiók karakterét, az ott található országokról alapvető tudással, továbbá interkulturális ismeretekkel bír.

-

Képességei

Képes nemzetközi és európai uniós, valamint kormányzati, ágazati és szervezeti szintű stratégiák értelmezésére és végrehajtói szintű érvényesítésére.

-

Attitűdje

Nemzetközi szervezetben való munkavégzés esetén elkötelezett az adott szervezett céljai és érdekei mellett.

-

Autonómiája és felelőssége

Szervezeti struktúrában elfoglalt helyétől függően konstruktív és erős érdekérvényesítő az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban, minden esetben Magyarország vagy alkalmazásától függően az adott nemzetközi szervezet céljainak és érdekeinek elsőbbséget biztosítva.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Is familiar with The characteristics of other cultural and political regions, basic knowledge of their countries as well as intercultural knowledge

-

Capabilities:

Is capable of Interpreting and executing strategies at international, European Union related, governmental, sectoral and organisational levels.

-

Attitude:

His/her attitude is characterized by a commitment to the goals and interests of the international organisation he/she works for.

-

Autonomy and responsibility:

To constructively and confidently enforce interests within and outside the organisation, depending on his/her position in the organisation; giving priority to the goals and interests of Hungary or the given international organisation.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés, a térség definiálása (Introduction - the definition of the region);;

12.2. Általános jellemzők: a társadalom (demográfia, oktatás, stb) (General characteristics: the society (demography, education, etc));

12.3. Általános jellemzők: víz- és környezet (General characteristics: water and environment);

12.4. Általános jellemzők: kisebbségek – a kurdkérdés (General characteristics: the minorities - the Kurdish issue);

12.5. A térség átalakulása: az arab tavasz és az Iszlám Állam (The transformation of the region: the Arab Spring and the Islamic State);

12.6. Az arab-izraeli konfliktus I (The Arab-Israeli conflict I);

12.7. Az arab-izraeli konfliktus II (The Arab-Israeli conflict II);

12.8. Irán I (Iran I);

12.9. Irán II (Iran II);

- 12.10. Irak (Iraq);
- 12.11. Egyiptom (Egypt);
- 12.12. Törökország (Turkey);
- 12.13. Az euro-mediterrán együttműködés (The Euro-Mediterranean cooperation);
- 12.14. Kis előadások (Presentations);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

2. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

3 hiányzás elfogadott.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

órai aktív részvétel, kis előadások

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Részvétel az órákon és a kötelező szakirodalom ismerete a gyakorlati órákon + egy db.5 oldalas beadandó + egy kis előadás

16.2. Az értékelés:

írásbeli vizsga

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K)

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Arany Anett – N. Rózsa Erzsébet – Szalai Máté: Az Iszlám Állam kalifátusa. Az átalakuló Közel-Kelet, Osiris Kiadó-KKI, Budapest 2016.
2. Csiki Tamás, Háda Béla, Hettyey András, Koller Boglárka, Kozma Tamás, Matura Tamás, N Rózsa, Póti László, Rada Péter, Tóth Péter : Regionális tanulmányok, NKE Szolgáltató Nonprofit Kft., Budapest 2016. ISBN: 978-615-5527-87-6;
3. N. Rózsa Erzsébet: Nemzeti identitás és külpolitika a Közel-Keleten és Kelet-Ázsiában, Teleki László Alapítvány, Budapest 2005. ISBN: 9637081046;
4. N. Rózsa Erzsébet: Az arab tavasz. A Közel-Kelet átalakulása, Osiris Kiadó-KKI, Budapest 2015.
5. Nagyné Rózsa Erzsébet IN: Háda Béla, N Rózsa Erzsébet (szerk.): Regionális tanulmányok: Közel-Kelet, Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Budapest 2016.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. • Montgomery Watt: Az iszlám rövid története, Akkord Kiadó, Budapest 2002.
2. Jany János: Iszlámizmus. Eszmetörténet és geopolitika, Typotex, 2016 Budapest. ISBN: 978- 963-2799-09-4;
3. Maróth Miklós (szerk.): Az iszlám politikaelmélete, Avicenna Közel-Kelet Kutatások Központja, Piliscsaba 2009. ISBN: 9789630593649;

Budapest, 2024

Prof. Dr. Nagyné Rózsa Erzsébet, DSc, egyetemi tanár

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁNKDM36

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Magyar kül- és biztonságpolitika a posztbipoláris korban

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Hungarian foreign and security policy after the Cold War

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 4 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0 % gyakorlat, 100 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi tanulmányok mesterképzési szak / valamennyi specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Prof. Dr. Gazdag Ferenc

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (0 EA + 0 SZ + 28 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 8 (0 EA + 0 SZ + 8 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

-

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

Magyar kül és biztonságpolitika a rendszerváltástól napjainkig.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

Hungarian foreign and security policy between 1989 and 2022.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Tájékozott a magyar külpolitika főbb aktuális kérdéseiben és dilemmáiban.

-

Képességei

Szakterületének egyes résztémáiról önálló, szaktudományos formájú összefoglalókat, elemzéseket készít.

-

Attitűdje

Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli a szakmai érdekeket.

-

Autonómiája és felelőssége

Önálló és felelős szereplője szakterülete tudományos életének, képviseli szakmai elveit és kutatási eredményeit minden lehetséges fórumon.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):**Knowledge:**

The most important current issues and dilemmas of Hungarian foreign policy.

-

Capabilities:

Preparing independent, professional summaries and analyses about certain topics in his/her field.

-

Attitude:

Serving and representing professional interests to the best of his/her abilities, and with committment.

-

Autonomy and responsibility:

He/she is an independent and responsible person in the academic life of his/her professional field, and represents its professional principles and research results in every possible forum.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A rendszerváltozás nemzetközi környezete. A függetlenség visszanyerése. Szovjet csapatkivonás. (International background and collapse of communism. Withdrawal of Soviet troops. Independence);

12.2. A kisállami szerepek. Külpolitikai opciók. A hármas prioritás stratégiája. (Small states in the international politics. Options of Hungarian Foreign Policy. Threefold priorities);

12.3. Öt szomszédból hét. Alapszerződések. Jugoszláv belháború. Regionális kezdeményezés: Visegrád. (From 5 neighbours to 7. Basic treaties with neighbouring countries. Yugoslav war. Visegrad.);

12.4. Biztonság mindenképp előtt. NATO csatlakozás. Békeműveleti részvétel. Fejlesztések (Road from Warsaw Pact to NATO. Role in international peace operations.);

12.5. Az EU integráció a kereskedelmi egyezménytől a teljes jogú tagságig. (EU integration. From the association to the full fledged membership.);

12.6. EU tagállami működés mérlege. Elnökség 2011, 2024. Jogállamiság viták. (Balance sheet of EU membership. EU presidency 2011, 2024. Debates on democracy and);

12.7. Nemzetpolitika. A határon túli magyarság. Intézményrendszer. Támogatások (Hungarian national minorities. Strategies. Institutions);

12.8. Teszt/1. (Test/1.);

12.9. 2010. A második Orbán kormány szuverenista, unortodox fordulata. Közjogi átalakítás. (2010. Second Orbán government. Legal changes and international debates. New constitution.);

- 12.10. Külpolitika és külgazdaság egy helyen. A külpolitika átgazdaságosodása. (Foreign policy and economy together.);
- 12.11. Válságok (migráció, Covid, energia, ukrán-orosz háború) és a magyar külpolitika-I. (Crises one after the other (migration, COVID, energy, Ukrain-Russia war)-I);
- 12.12. Válságok (migráció, Covid, energia, ukrán-orosz háború) és a magyar külpolitika – II. (Crises one after the other (migration, Covid, energy, Ukrain-Russia war)–II.);
- 12.13. A konnektivitás-stratégia. A közigazgatási szakvizsga ágazati fejezetének áttekintése (Strategy of connectivity);
- 12.14. Teszt/2. (Test/2.);
- 12.15. Értékelés (Consultation);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

1. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az előadások 100%-án való részvétel. Igazolást az oktatónak kell bemutatni

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

Két teszt.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadások 100%-án való részvétel. Igazolást az oktatónak kell bemutatni.

16.2. Az értékelés:

Két sikeres teszt átlaga a megszerezhető érdemjegy.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás és a két sikeres teszt.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Gazdag Ferenc: Magyar kül-, biztonság- és védelempolitikai dokumentumok 1990-2012. , NKE, Budapest 2013. . ISBN: 9786155305504;
2. Gazdag Ferenc: Három évtized magyar külpolitikája 1988-2018, Ludovika, Budapest 2021.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Magyar külpolitika az uniós elnökség után, KÜM. , Budapest 2011. .
2. Bába Iván; Martonyi János; Marinovich Endre: Új diplomáciai lexikon. A nemzetközi kapcsolatok kézikönyve. I-II., Kairosz, Budapest 2021. ISBN: 9789639862142;
3. Bárdi Nándor: Tény és való. A budapesti kormányzatok és a határon túli magyarság kapcsolattörténete. , Kalligram, Pozsony 2004.. ISBN: 8071495891;
4. Csaba László; Jeszenszky Géza; Martonyi János: Helyünk a világban. A magyar külpolitika útja a 21. században. , Éghajlat, Budapest 2009.. ISBN: 9789639862159;
5. Gazdag Ferenc: Magyar kül-, biztonság- és védelempolitikai dokumentumok 1990-2012. , NKE, Budapest 2013. . ISBN: 9786155305504;
6. Gazdag Ferenc: Magyar kül-, biztonság- és védelempolitikai dokumentumok 1990-2012. , NKE, Budapest 2013. . ISBN: 9786155305504;
7. Gazdag Ferenc: Három évtized magyar külpolitikája 1988-2018, Ludovika, Budapest 2021.
8. Gazdag Ferenc: Három évtized magyar külpolitikája 1988-2018, Ludovika, Budapest 2021.
9. Marján Attila (szerk.): Magyarország első évtizede az Unióban , Nemzeti

- Köszölgélati Egyetem, Budapest 2014. ISBN: 9786155305429 ;
10. Pesti Sándor: Magyarország külpolitikája, Gondolat, Budapest 2021..
11. Sárközi Tamás: Illiberális kormányzás a liberális Európában, Park, Budapest 2019.
12. Szenes Zoltán; Siposné Kecskeméthy Klára: NATO 4.0 és Magyarország, Zrínyi, Budapest 2019.
13. Szentiványi István: Quo vadis Hungaria? , Kalligram, Pozsony 2018..

Budapest, 2024

Prof. Dr. Gazdag Ferenc

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁKNGTM45

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Nemzetközi és európai pénzügyek

3. A tantárgy megnevezése (angolul): International and European Finances

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 5 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 25 % gyakorlat, 75 % elmélet

4.3. Az értékelés: kollokvium

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi tanulmányok mesterképzési szak / valamennyi specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Közgazdaságtani és Nemzetközi Gazdaságtani Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Pásztor Szabolcs, PhD, habil, egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 56 (14 EA + 0 SZ + 42 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 16 (4 EA + 0 SZ + 12 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 4

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

Vendégoktató bevonása, modern oktatási eszközök és módszerek alkalmazása.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy megismerteti a hallgatót a nemzetközi ügyletek, azok pénzügyek pénzügyi vonatkozásai alapvető összefüggéseivel és aktuális kérdéseivel, ezek közül kiemelten a kockázatok, és a kockázatkezelés, a nemzetközi hitelpiacok és befektetések sajátosságaival. Áttekinti az Európai Unió pénzügyi rendszerét, abban a közös fizetőeszköz létrejöttének okait, legfontosabb jellemzőit, aktuális kérdéseit, további leetséges fejlődési útját. A tantárgy keretében a megértéshez szükséges alapvető elméleti tudnivalók bemutatására alapozva aktuális gyakorlati ismeretek átadására, az összefüggések logikájának megértésére helyezük a hangsúlyt.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The course introduces the student to the basic context and current issues of international transactions and their financial aspects, in particular the risks and risk management, the specificities of international credit markets and investments. It reviews the financial system of the European Union, including the reasons for the creation of the single currency, its main features, current issues and the way forward. The emphasis will be on providing practical, up-to-date knowledge and an understanding of the logic of the interrelationships, based on the presentation of the basic theoretical knowledge necessary for understanding.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

A kurzus elvégzése után a hallgató képes a nemzetközi pénzügyi folyamatok lényegének, s azok összefüggéseinek felismerésére. A tantárgy anyagának elsajátítása során megszerzett tudást képes szakpolitikai munkája, döntései során önállóan alkalmazva, az aktuális probléma megoldásához adaptálva felhasználni, valamint gyakorlati munkája tapasztalatai alapján folyamatosan időszerűsíteni és elmélyíteni.

-

Képességei

Képes eligazodni a nemzetközi és az európai pénzügyi rendszerben.

-

Attitűdje

Analitikusan szemléli a gazdasági és pénzügyi folyamatokat, és kritikai meglátásokkal él.

-

Autonómiája és felelőssége

A világgazdaságban zajó pénzügyi és gazdasági folyamatokat felelősségteljesen szemléli és adja át azok értelmezését másoknak.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Upon completion of the course, students will be able to understand the essence of international financial processes and their interrelationships. The knowledge acquired during the course can be applied independently in policy work and decision-making, adapted to the solution of the current problem, and continuously updated and deepened on the basis of practical work experience.

-

Capabilities:

Ability to navigate the international and in European financial system.

-

Attitude:

He/She takes an analytical and critical view of economic and financial processes.

-

Autonomy and responsibility:

View financial and economic processes in the global economy responsibly and communicate their interpretation to others.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés, alapfogalmi rendszer: devizapiac, árfolyam, piaci szereplők, külkereskedelmi ügyletek, nemzetközi pénzügyek

(Introduction, basic concepts: foreign exchange market, exchange rate, market participants, foreign trade transactions, international finance);

12.2. Határidős ügyletek, devizaopciók, nemzetközi pénzügyi kockázatok, árfolyam-, kamatkockázat, nemzetközi hitelpiacok, országgockázatok

(Forward transactions, currency options, international financial risk exchange rate, interest rate risk, International credit markets, country risks);

12.3. Nemzetközi tőkeáramlások, közvetlen működőtőke beruházások, nemzetközi beruházási és finanszírozási döntések

(International capital flows, FDI, international investment and financing decisions);

12.4. Árfolyamrendszerek, a magyar devizapiac és árfolyamrendszer

(Exchange rate systems, the Hungarian foreign exchange market and exchange rate

system);

12.5. EU-s pénzügyek: költségvetés és euró (EU finances: budget and the euro);

12.6. Az euró bevezetésének története, jelene és kihívásai (The history, present and challenges of the euro);

12.7. Az euró bevezetésének kérdései Magyarországon (Issues related to the introduction of the euro in Hungary);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

2. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az előadásokon a részvétel nem kötelező, de - a tananyag megfelelő megértése érdekében - ajánlott. A gyakorlatokon egyéni/csoportos félévközi feladatokra kerül sor. Ezek elfogadása, valamint a megfelelő mértékű jelenlét (legfeljebb két hiányzás) az aláírás feltétele. A gyakorlatokon a részvétel kötelező; kettőnél (levelező tagozaton egynél) több hiányzás esetén az oktatóval egyeztetett plusz feladattal lehet kiváltani a jelenlétet.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

A gyakorlatokon egyéni/csoportos félévközi feladatokra kerül sor. Ezek elfogadása, valamint a megfelelő mértékű jelenlét az aláírás feltétele. A gyakorlatokon a részvétel kötelező; kettőnél (levelező tagozaton egynél) több hiányzás esetén az oktatóval egyeztetett plusz feladattal lehet kiváltani a jelenlétet.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A gyakorlatokon egyéni/csoportos félévközi feladatokra kerül sor. Ezek elfogadása, valamint a megfelelő mértékű jelenlét az aláírás feltétele. A gyakorlatokon a részvétel kötelező; kettőnél (levelező tagozaton egynél) több hiányzás esetén az oktatóval egyeztetett plusz feladattal lehet kiváltani a jelenlétet

16.2. Az értékelés:

A gyakorlati órákon végzett munkával (feladat: max. 30 pont, órai aktivitás: max. 20 pont), valamint (az aláírás megszerzése esetén) a vizsgaidőszakban tett max. 50 pontos írásbeli vizsgával összesen max. 100 pont szerezhető. Ponthatárok és érdemjegyek: 0-50: elégtelen, 51-59: elégséges, 60-74: közepes, 75-87: jó, 88-100: jeles. A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K)

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K)

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Benczes I. – Kutasi G.: Költségvetési pénzügyek, Akadémiai Kiadó, Budapest 2010.
2. Csűrös Gabriella: Uniós pénzügyek - Az európai integráció fejlődésének pénzügyi jogi vizsgálata, HVG ORAC, 2015.
3. Paul Krugman, Maurice Obstfeld, Marc Melitz: International Economics: Theory and Policy, Addison - Wesley, 2011. ISBN: 9780132146654 ;
4. Paul R. Krugman, Maurice Obstfeld: Nemzetközi gazdaságtan, PANEM, Budapest 2003. ISBN: 9635453396;

17.2. Ajánlott irodalom:

Budapest, 2024

Dr. Pásztor Szabolcs, PhD, habil, egyetemi docens

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁNJTM01

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Nemzetközi jogi esettanulmányok

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Case Studies in International Law

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100 % gyakorlat, 0 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi tanulmányok mesterképzési szak / valamennyi specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Nemzetközi Jogi Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Hárs András, PhD, adjunktus

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (0 EA + 0 SZ + 28 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 8 (0 EA + 0 SZ + 8 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

-

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy oktatásának célja a modern nemzetközi közjog alapfogalmainak elsajátítása, alapintézményeinek megismerése. A tananyag keretében a hallgatók mélyreható ismereteket szereznek a nemzetközi jogrendszer sajátosságairól, működéséről, a Nemzetközi Bíróság joggyakorlatáról, illetve a nemzetközi választottbíróóságok és további állandó nemzetközi bíróságok esetjogáról.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to overview the fundamental concepts, system, institutions and most important sources of the modern public international law. Students shall be familiar with the characteristics of the international legal system, its operation, the jurisprudence of the International Court of Justice, as well as the judgements and decisions of other permanent international courts and arbitral tribunals.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Ismeri az emberi jogi és kisebbségi jogi rezsimeket, valamint azok regionális rendszerét. Ismeri az ENSZ döntéshozatali mechanizmusát, ennek működését, illetve a reformjára vonatkozó elképzeléseket. Ismeri a nemzetközi politikai, gazdasági, jogi és társadalmi intézmények és folyamatok mélyebb összefüggéseit.

-

Képességei

Képes tájékozódni a különféle nemzetközi szervezetek döntéshozatali mechanizmusában, valamint képes megérteni az egyes nagyhatalmak főbb külpolitikai döntéshozatali mechanizmusát. Képes a megszerzett interdiszciplináris ismeretek birtokában egy adott világpolitikai konfliktus és válság külpolitikai elemzésére.

-

Attitűdje

Nyitott és toleráns azoknak a társadalmi csoportoknak a nézeteivel, gondolkodási formáival és életmódjával szemben, amelyekkel társadalomkutatóként szakmai munkája során kapcsolatba kerül. Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli a szakmai érdekeket.

-

Autonómiája és felelőssége

Önálló és felelős szereplője szakterülete tudományos életének, képviseli szakmai elveit és kutatási eredményeit minden lehetséges fórumon. Önálló és felelős döntéseket hoz munkája során saját tudományos munkásságára, valamint az irányítása alá tartozók munkaprogramjaira vonatkozóan.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

The human rights and minority legal regimes, and their regional system. The decision-making mechanism of the UN, its operation and the plans related to its reform. The deeper relations of international political, economic, legal and social institutions and issues.

-

Capabilities:

Understanding the decision-making mechanism of different international organizations, and the main decision-making mechanism of great powers concerning their foreign policy. With the acquired interdisciplinary knowledge, foreign policy analysis of a given world political conflict and crisis.

-

Attitude:

Openness and tolerance to the views, mental attitude and lifestyle of social groups he/she contacts with in his/her professional work as a social researcher. Serving and representing professional interests to the best of his/her abilities, and with commitment.

-

Autonomy and responsibility:

He/she is an independent and responsible person in the academic life of his/her professional field, and represents its professional principles and research results in every possible forum. He/she makes independent and responsible decisions in his/her work with regard to his/her own academic work, and the work programmes of people managed by him/her.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A nemzetközi jog jellegzetességei és sajátosságai. A szankció kérdése a nemzetközi jogban. (Nature and characteristics of international law. Sanctions in international law.);

12.2. Az ENSZ fő szervei: fókuszban a Biztonsági Tanács és a Közgyűlés tevékenysége. (Main organs of the UN: practice of the Security Council and the General Assembly in focus.);

12.3. A Nemzetközi Bíróság felépítése, működése, eljárásai. (International Court of Justice: composition, jurisdiction, functioning, jurisprudence.);

12.4. Az állam mint a nemzetközi jog alanya; az államutódlás; az államelismerés a

Nemzetközi Bíróság jogeseteinek fényében. (Recognition of states and governments; succession of states: in light of the jurisprudence of the International Court of Justice.);
12.5. A népek önrendelkezésének értelmezése az ENSZ Közgyűlés, a BT és a Nemzetközi Bíróság gyakorlatában. (Right of peoples to self-determination: through the lens of the UN General Assembly, the Security Council and the International Court of Justice.);
12.6. Az államterület és a területi felség alatt nem álló térségek – jogesetek. (State territory, res communis omnium usus – cases.);
12.7. Az államok nemzetközi felelőssége – jogesetek. (State responsibility in international law – cases.);
12.8. A nemzetközi szerződések joga. Az államok szerződéses kötelezettségeinek értelmezése – jogesetek példáján. (Law of international treaties – cases.);
12.9. A fegyveres erőszak alkalmazásának kérdése az ENSZ BT gyakorlatában és a Nemzetközi Bíróság előtt. (The Security Council and the Use of force. The International Court of Justice and the Use of force.);
12.10. Az államok közötti diplomáciai kapcsolatok – jogesetek. (Diplomatic relations between states – cases.);
12.11. A Nemzetközi Büntetőbíróság működése, joggyakorlata (International Criminal Court: how the court works, jurisprudence.);
12.12. A választott bírászkodás a nemzetközi jogban. (International arbitral bodies and the judicial settlement of international disputes.);
12.13. Az emberi jogok nemzetközi védelme univerzális szinten – jogesetek. (International protection of human rights at universal level – case-law.);
12.14. Az Európa Tanács és az Emberi Jogok Európai Bírósága. (The Council of Europe and the European Court of Human Rights.);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

1. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az órák 75 %-án kötelező a részvétel. A hiányzási kvóta túllépése az aláírás megtagadását vonja maga után. Ha a hallgató igazolt hiányzásai (pl. betegség, tanulmányi versenyen való részvétel, Erasmus-ösztöndíj, stb. okán) meghaladnák a 25 %-ot, a hallgató az oktató által meghatározott plusz feladatot köteles teljesíteni (pl. prezentációt tartani vagy beadandót készíteni).

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

Évközi zárthelyi dolgozatok sikeres teljesítése (min. 50%+1 pont). Ha a hallgató önhibáján kívül nem tudja megírni a zárthelyi dolgozatot (pl. betegség, baleset, tanulmányi verseny, stb. miatt), konzultálnia kell a pótlásról az oktatóval.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Részvétel az előadások 75 %-án (lásd a "Foglalkozásokon való részvétel feltételei" rubrikában kifejtettek), valamint az évközi zárthelyi dolgozatok sikeres teljesítése (min. 50%+1 pont).

16.2. Az értékelés:

Az érdemjegyet az órai jelenlét határozza meg (az előadások minimum 75%-ának látogatása kötelező), az aktív órai munka, valamint a zárthelyi dolgozatok eredménye (elégéses: 50% + 1 ponttól).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Kardos Gábor, Lattmann Tamás (szerk.): Nemzetközi jog, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest 2013. ISBN: 9789633120224;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Bruhács János: Nemzetközi jog I. Általános rész, Dialóg Campus, Budapest-Pécs 2011. ISBN: 9789637296826;

2. Bruhács János: Nemzetközi jog II. Különös rész, Dialóg Campus, Budapest-Pécs 2011. ISBN: 9789639950252;

3. Kende Tamás, Nagy Boldizsár, Sonnevend Pál, Valki László (szerk.): Nemzetközi jog, WoltersKluwer, Budapest 2018. ISBN: 9789632957388;

4. Kovács Péter: Nemzetközi közjog, Osiris Kiadó, Budapest 2016. ISBN: 9789632762753;

5. Malcolm Shaw: Nemzetközi jog, Osiris Kiadó, Budapest 2005. ISBN: 9633798957;

Budapest, 2024

Dr. Hárs András, PhD, adjunktus

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁNKDM44

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Nemzetközi kapcsolatok a posztbipoláris korban

3. A tantárgy megnevezése (angolul): International Relations in the Post-Bipolar World

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 5 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 33.3 % gyakorlat, 66.7 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi tanulmányok mesterképzési szak / valamennyi specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Zachar Péter Krisztián, PhD, egyetemi docens, tanszékvezető

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 42 (28 EA + 0 SZ + 14 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 12 (8 EA + 0 SZ + 4 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 3

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

A kreatív tanuláshoz kapcsolódóan a hallgatók a gyakorlati óra keretében a félév során munkacsoportokban dolgoznak, a hidegháborús korszakot követő világpolitika és a vizsgált témakörökhöz kapcsolódó kutatási hipotézist állítanak fel és az ennek vizsgálatához szükséges forrásokat tárják fel kooperatív módon, valamint vitatják meg kutatómunkájuk eredményeit.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy célja általános áttekintést adni a hallgatóknak az 1990 utáni nemzetközi rendszer változásairól, súlypontjairól és trendjeiről. A kurzus a hidegháború végétől indít, és először bemutatja azokat az okokat, amelyek az 1988-92 közötti változásokat előidézték. Második lépésben a kurzus az új nemzetközi rendszerről, annak lényeges trendjeiről (unipolarizmus, globalizáció és gazdaság, demokrácia terjedése stb.) ad áttekintést. A harmadik súlypont az 1990 utáni meghatározó biztonságpolitikai konfliktusok bemutatása. A kurzus zárásaként a nemzetközi rendszer új formáiról (NGOk, média, web2.0) lesz szó. Ezen túl a kurzus az 1990 utáni nemzetközi rendszert esettanulmányokon, a legfontosabb államok külpolitikáján keresztül mutatja be.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The general goal of the course is to give an overview on the main structure, trends and changes of the international system since 1990. The course starts at the end of the Cold War and presents the reasons of the changes which occurred in 1988-1992. In the second

part, the course gives an overview of the new international system and its main trends (unipolarism, globalization, spread of democracy). The third focus is on the most important security conflicts. At the end of the course, the new actors of the international system (NGOs, media etc.) are discussed. Based on that the international system since 1990 is presented through the case studies of various important countries.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Ismeretekkel rendelkezik Magyarország történelmével, társadalmi, környezeti jellemzőivel, kulturális örökségével és geopolitikai helyzetével kapcsolatban, valamint a 21. századi világ stratégiai dimenzióiról, az aktuális globális és lokális problémákról és ezek összefüggéseiről.

A hallgató ismeri a világpolitikai folyamatokat meghatározó főbb nagyhatalmak külpolitikáját, illetve a világ gazdaságban elfoglalt helyzetét. Ismeri a nemzetközi kapcsolatok elméletének legfontosabb paradigmáit, és tájékozott az egyes elméleti irányzatok közötti vitákkal kapcsolatban. Ismeri a nemzetközi politikai, gazdasági, jogi és társadalmi intézmények és folyamatok mélyebb összefüggéseit.

Képességei

Képes hatékonyan értelmezni és értékelni az Európára és Magyarországra ható globális eseményeket és világfolyamatokat, valamint hatékonyan feldolgozza a kapcsolódó információkat, adatokat.

A hallgató képes a megszerzett interdiszciplináris ismeretek birtokában egy adott világpolitikai konfliktus és válság külpolitikai elemzésére. Képes definiálni a nemzetközi rendszer egyes szereplőinek gazdasági és politikai érdekeit, illetve azok összefüggésrendszerét. Képes a szakmai feladatok megoldása során az önálló elemzésre, értékelésre és a különböző következtetések szintetizálására.

Attitűdje

Elkötelezett az ország jövője és sikerei iránt, nyitott az új ismeretekre és kihívásokra, amelyek Magyarország helyzetét és lehetőségeit érintik a 21. században. Nyitottan, valamint feladat- és megoldás-központúan viszonyul a szakterületén tapasztalt kihívásokhoz. Megfelelő kezdeményező képességgel rendelkezik a problémafelismerés és -kezelés területén. Kritikusan gondolkodik.

Nyitott és befogadó szakterületének a legkülönfélébb nemzetközi kutatási eredményei iránt, és elkötelezett az általa hasznosnak ítélt új tudáselemek hazai megismertetése mellett. Minden szervezeti, intézményi tevékenysége során felelős módon látja veti tudását és befolyását a minőségi munkavégzés elismertetése mellett. Lényeglátás, kreativitás és módszertani tudatosság jellemzik.

Autonómiája és felelőssége

Szabadon és felelős módon viszonyul az Európa és Magyarország jövőjével kapcsolatos kihívásokhoz, valamint az egyéni és közösségi felelősségvállalás lehetőségeihez.

Önálló és felelős szereplője szakterülete tudományos életének, képviseli szakmai elveit és kutatási eredményeit minden lehetséges fórumon. Felelős módon őrökdi szakmai munkájában a társadalomtudományi kutatások és elemzések szigorú etikai szabályainak a betartása felett, vállalja új etikai kérdések felvetését és megválaszolását.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

The student will have knowledge of Hungary's history, social, environmental, cultural heritage and geopolitical situation, as well as the strategic dimensions of the 21st century world, current global and local issues and their interrelationships.

The student is familiar with the foreign policy of the main great powers which determine the trends of world politics, and their position in world economics. The student knows the most important paradigms of the theory of international relations, and is familiar with the debates between certain theoretical trends. Is familiar with the deeper relations of international political, economic, legal and social institutions and issues.

Capabilities:

The ability to effectively interpret and evaluate global events and world processes affecting Europe and Hungary and to effectively process related information and data.

The student is capable, with the acquired interdisciplinary knowledge, of the foreign policy analysis of a given world political conflict and crisis. The student is capable of defining the economic and political interests of individual players of the international system, and their system of relations. Is capable of independent analysis, evaluation and synthesis of different conclusions while solving professional tasks.

Attitude:

Committed to the future and success of the country, open to new knowledge and challenges affecting Hungary's place and opportunities in the 21st century. He/she is open-minded and task and solution oriented towards the challenges encountered in his/her field. Possess a high level of initiative in problem identification and management. Critical thinking skills.

His/her personal attitude is characterized by openness and being receptive to the findings of different international research projects of his/her field, and commitment to publicizing the new findings which he/she finds useful in his/her country. His/her personal attitude is characterized by using his/her knowledge and influence responsibly in all his/her organizational and institutional activities in order to have quality work recognised. Is characterized by perceptiveness, creativity and awareness of methodologies.

Autonomy and responsibility:

Has a free and responsible approach to the challenges facing the future of Europe and Hungary and to the opportunities for individual and collective responsibility.

The student is an independent and responsible person in the academic life of his/her professional field, and represents its professional principles and research results in every possible forum. In his/her professional work, he/she protects responsibly the adherence to the strict ethical rules of researches and analyses in social sciences, and he/she undertakes to raise and answer new ethical issues.

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A hidegháború vége (a Szovjetunió összeomlása és az USA „győzelme”, a kelet-európai transzformáció és német egység) (The end of the Cold War (the collapse of the SU and the "victory" of the US, the transformation of Eastern Europe and German unity));

12.2. Az új világrend I.: Amerika és az unipoláris pillanat (The New World Order I.: America and the Unipolar Moment);

12.3. Az új világrend II.: A harmadik világ: a demokrácia harmadik és negyedik hulláma (The New World Order II.: The Third World: The Third and Fourth Waves of Democracy);

12.4. Az új világrend III.: Világgazdasági változások és nemzetközi jogi rezsimek az 1990 utáni nemzetközi kapcsolatokban (The New World Order III.: Changes in the World Economy and International Legal Regimes in International Relations after 1990);

12.5. Forrpontok I.: A délszláv háború és Koszovó (Melting points I.: The Yugoslav war and Kosovo);

12.6. Forrpontok II.: A közel-keleti konfliktus 1990 óta (Melting point II.: The Middle East conflict since 1990);

12.7. Forrpontok III.: Az afganisztáni és iraki háború (Melting points III.: The war in Afghanistan and Iraq);

12.8. Forrpontok IV.: Szíria és az Iszlám Állam (Melting points IV.: Syria and the Islamic State);

12.9. Forrpontok V.: A dél-kínai-tengeri vita (Melting points VI.: The South China Sea debate);

12.10. A nemzetközi kapcsolatok új formái: NGOk és lobbicsoportok, média és web 2.0 (New forms of international relations: NGOs and lobby groups, media and web 2.0);

12.11. Egyes kiemelt államok külpolitikája 1991-2015 (USA, Oroszország, Kína,

- Németország, Franciaország, Nagy-Britannia, Lengyelország) (The foreign policies of certain key powers 1991-2015 (USA, Russia, China, Germany, France, UK, Poland));
- 12.12. India, Afrika és Dél-Amerika a nemzetközi rendszerben (India, Africa and South America in the international system);
- 12.13. Elemző szeminárium. Új világregend születőben? (Analytical seminar. A new world order in the making?);
- 12.14. Számonkérés, zárthelyi dolgozat (Evaluation, written test);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

2. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75 %-án részt venni. Az elfogadható mennyiségű hiányzás túllépése esetén a hiányzás nem pótolható, az aláírás megtagadásra kerül.

Kedvezményes tanulmányi rend:

A kurzus félév végén szóbeli vizsgával zárul. A vizsga kérdései és részletes tematikája a moodle oldalon található.

A kedvezményes tanulmányi rendben részesülő hallgatóknak egy szakirodalom elemzést kell leadniuk, mivel a gyakorlati feladatokon nem vehetnek részt.

Kérjük, írjon egy legalább 10-12 oldalas recenziót/absztraktot az alábbi szakirodalmi forrásokból. A könyvek elérhetőek a kurzus moodle oldalán. Az elemzést a félév utolsó hetéig kell feltölteni a moodle rendszerbe. Az utolsó három olvasmány esetében kérjük, vizsgálja meg különösen, hogy egyetért-e vagy nem a szerzőkkel a polaritás vitájával és a globális kormányzás helyzetével kapcsolatban, és miért.

- G. John Ikenberry, The liberal sources of American unipolarity, in International Relations Theory and Consequences of Unipolarity, Cambridge University Press, 2011, pp. 220-251
- Stephen Brooks - William Wohlforth: The Myth of Multipolarity. Foreign Affairs, 2023 vol 12.
- The Long Unipolar Moment? Foreign Affairs 2023 November/December
- Stewart Patrick: Rules of Order: Assessing the State of Global Governance. 2023.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

A gyakorlati órákon bemutatott hipotézisek és kutatási feladatok, valamint a félév végi szóbeli vizsga alapján szerzhető meg az évvégi jegy. A vizsga szóbeli vizsga lesz, a vizsga részletes tematikája a tanegység moodle oldalán található. Értékelési skála: 60% alatt elégtelen, 60-69%: elégséges, 70-79%: közepes, 80-89% jó és 90%-100% jeles. A jegy a gyakorlati feladatból (40%) és a szóbeli vizsga eredményéből (60%) áll össze.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A 14. és 15. pontban meghatározottak teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Az órákon való előírt részvétel, a szemináriumi munka értékelése, egy kiselőadás tartása, a tematika tárgyköreiben, valamint az írásbeli vizsga zárthelyi dolgozat a félév utolsó óráján. Az évközi osztályzatban az órarendi részvétel és aktivitás 20%-ban, a kiselőadás 20%-ban, a záró zárthelyi dolgozat 60%-ban számít bele.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és az elégséges évközi értékelés.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. John Lewis Gaddis : Most már tudjuk. A hidegháború történetének újraértékelése., Európa, Budapest 2001. ISBN: 9630769360;
2. Kiss J. László: Globalizálódás és külpolitika. Nemzetközi rendszer és elmélet az ezredfordulón. , TLA, Budapest 2003. ISBN: 9638629169;
3. Rada Péter (szerk.): Új világrend? Nemzetközi kapcsolatok a hidegháború utáni világban. , Corvinus Külügyi és Kulturális Egyesület – Ifjú Közgazdászok Közhasznú Egyesülete, Budapest 2007. ISBN: 9789630626378;
4. Samuel P. Huntington: A civilizációk összecsapása és az új világrend. , Európa, Budapest 2008. ISBN: 9630795722;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Brooks, Stephen G. – Wohlforth, William C.: World Out of Balance: International Relations Theory and the Challenge of American Primacy. , Princeton University Press, Princeton 2008. ISBN: 9780691137841 ;
2. Hortay Olivér, Fűrész Gábor: Egy új hidegháború küszöbén - Három mítosz, amelyet megdöntött az orosz-ukrán konfliktus, Századvég Közéleti Tudásközpont, Budapest 2023. ISBN: 9786156436283;
3. Ikenberry, G. John: After Victory, Princeton University Press, Princeton 2000. ISBN: 9781400823963;
4. Lundestad, Geir (ed.): International Relations since the End of the Cold War. , Oxford University Press, Oxford 2013. ISBN: 9780199666430;

Budapest, 2024

Dr. Zachar Péter Krisztián, PhD, egyetemi docens,
tanszékvezető

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁKNGTM36

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Statisztikai elemzés és előrejelzés

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Statistical Analysis and Economic Forecasting

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 5 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 33.33 % gyakorlat, 66.67 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi tanulmányok mesterképzési szak / nemzetközi gazdasági kapcsolatok specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Közgazdaságtani és Nemzetközi Gazdaságtani Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Marton Ádám, PhD, adjunktus

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 42 (28 EA + 0 SZ + 14 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 12 (8 EA + 0 SZ + 4 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 3

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

-

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék a statisztikai elemzés és előrejelzés technikáinak alapjait. A tárgy során a hallgatók elsajátíthatják a kvantitatív kutatási módszerek alapvető elméleti és gyakorlati összefüggéseit. A kurzus foglalkozik a leíró statisztikák alapmutatóival, a statisztikai mintavétellel és becsléssel, a paraméteres és nem paraméteres próbákkal, a kapcsolat-, és összefüggésvizsgálatok különböző mérési skálán történő alkalmazhatóságával, az idősor-elemzés alapjaival, illetve kapcsolódóan az előrejelzés módszereivel. Az egyes módszerek statisztikai programok bevonásával gyakorlatban is alkalmazásra kerülnek.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is for students to introduce the basics of statistical analysis and forecasting techniques. During the course, students can get to know the basic theoretical and empirical relationships of quantitative research methods. The course includes the basic indicators of descriptive statistics, the statistical sampling and the methods of estimation, the parametric and non-parametric tests, the applicability of relationship analyses on different measurement scales, the basics of time series analysis, and related forecasting

methods. The different methods are applied in practice with the involvement of statistical programs.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Magas szinten ismeri és a magabiztos gyakorlati használhatóság követelményeinek megfelelően érti és értelmezi a legfontosabb statisztikai elemzési módszereket és azok alkalmazási lehetőségeit.

-

Képességei

Képes a megszerzett interdiszciplináris ismeretek birtokában egy adott gazdasági, politikai és társadalmi történés, folyamat és annak hatásának elemzésére.

-

Attitűdje

Lényeglátás, kreativitás és módszertani tudatosság jellemzi.

-

Autonómiája és felelőssége

Önálló és felelős szereplője szakterülete tudományos életének, képviseli szakmai elveit és kutatási eredményeit minden lehetséges fórumon.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Understands and interprets the most important tools used in statistics and statistical analysis, with confident practical use of the acquired knowledge.

-

Capabilities:

With the acquired interdisciplinary knowledge, the students are capable of analysing economic, political and social issues.

-

Attitude:

Perceptiveness, creativity and awareness of methodologies.

-

Autonomy and responsibility:

She/he undertakes independent and responsible roles in the domestic and international operation of professional organizations, and the work of negotiation forums.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés a hivatalos statisztikai tevékenység alapjaiba, a statisztikai adatok nemzetközi harmonizációja. (Introduction to the fundamentals of official statistical activity, international harmonization of statistical data.);

12.2. Leíró statisztikák mutatói. (Indicators of descriptive statistics.);

12.3. Statisztikai mintavétel, a minta kiválasztása, a kiválasztás módszerei. Statisztikai becslés alapjai. (Statistical sampling, selection of samples, selection methods. Basics of statistical estimation.);

12.4. Hipotézisvizsgálat alapjai. (Basics of hypothesis test.);

12.5. Paraméteres és nem paraméteres próbák. (Parametric and non-parametric tests.);

12.6. Kapcsolatvizsgálat alapjai. (The basics of relationship between variables.);

12.7. Keresztábra-elemzés, variancia-elemzés. (Cross-tabulation analysis, analysis of variance.);

12.8. Lineáris regressziószámítás alapjai. (Basics of linear regression.);

12.9. Többváltozós lineáris regressziószámítás alapjai. (Basics of multivariate linear regression.);

- 12.10. Ok-okozati kapcsolatok vizsgálata. (Examination of causal relationships.);
- 12.11. Idősorok elemzésének alapjai. (Basics of time series analysis.);
- 12.12. Az idősoros adatbázisok kezelésének kihívásai – autokorreláció, stacionaritás, kointegráció. (Challenges of managing time series databases - autocorrelation, stationarity, cointegration.);
- 12.13. Előrejelzés módszerei. (Forecasting methods.);
- 12.14. A nemzetközi gazdasági és társadalmi vizsgálatok alapjai. (Basics of international economic and social analyses.);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

3. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az aláírás megszerzéséhez az elvárt részvétel legalább 8 szemináriumi és legalább 8 előadás alkalmon. Kedvezményes tanulmányi rend esetében az óralátogatás alól külön beadandó dolgozat készítésével lehet mentesülni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

Egy darab félévközi feladatsor megírása a félév 7-ik hetében a korábban elhangzott témakörökből.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás feltétele az előadásokon történő aktív részvétel a maximális hiányzások figyelembevételével és a félévközi teszt megírásával.

16.2. Az értékelés:

Írásbeli. A félév közben és végén írásbeli dolgozat, a megszervezett pontok alapján ötfokozatú érdemjeggyel. Elégséges (2) 51 százaléktól szerezhető. 51-62 elégséges (2), 63-74 közepes (3), 75-86 jó (4), 87-100 jeles (5).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Kerékgyártó Gy-né – Mundruczó Gy. – Sugár A.: Statisztikai módszerek és alkalmazásuk a gazdasági, üzleti elemzésekben, Aula Kiadó, Budapest 2007. ISBN: 9789639698369;
2. Kovács, E.: Többváltozós adatelemzés, Typotex Kiadó, Budapesti Corvinus Egyetem 2014. ISBN: 978 963 279 243 9;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Angrist, J. D., and Pischke, J.: Mastering 'Metrics: The Path from Cause to Effect, Princeton, NJ: Princeton University Press, 2014. ISBN: 970691152844;
2. Gravetter, F. J. & Wallnau, L.B.: Statistics for the Behavioral Sciences, Wadsworth, 2009. ISBN: 9780534762698;
3. Kerékgyártó Gy-né – Balogh, I. – Sugár, A. – Szarvas, B.: Statisztikai módszerek és alkalmazásuk a gazdasági és társadalmi elemzésekben, Aula Kiadó, Budapest 2008. ISBN: 9789639698369;
4. Weiers, R. M.: Introduction to Business Statistics, South-Western Cengage Learning, 2008. ISBN: 978-0538452199;

Budapest, 2024

Dr. Marton Ádám, PhD, adjunktus

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁISZLM201

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Szaknyelvi ismeretek I. - Hatékony előadás és tárgyalás technika

3. A tantárgy megnevezése (angolul): LSP I. - Effective presentation and negotiation skills

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 2 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100 % gyakorlat, 0 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. fejlesztéspolitikai programmenedzsment mesterképzési szak;

5.2. International Public Service Relations mesterképzési szak;

5.3. kiberbiztonsági mesterképzési szak;

5.4. kommunikáció- és médiatudomány mesterképzési szak / valamennyi specializáció;

5.5. kormányzás és vezetés mesterképzési szak;

5.6. közgazdálkodás és közpolitika mesterképzési szak;

5.7. közigazgatási mesterképzési szak;

5.8. nemzetközi közszolgálati kapcsolatok mesterképzési szak / valamennyi szakirány;

5.9. nemzetközi tanulmányok mesterképzési szak / valamennyi specializáció;

5.10. nemzetközi tanulmányok mesterképzési szak (angol nyelven) / valamennyi specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Idegennyelvi és Szaknyelvi Lektorátus

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Miklósy Hajnalka

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (0 EA + 0 SZ + 28 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 8 (0 EA + 0 SZ + 8 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

Interaktív online oktatási platformok használata a hallgatók és az oktató által az élményalapú oktatás biztosítása és a hallgatói autonómia fejlesztésének érdekében, pl. Kahoot, Quizlet, Mentimeter. A hallgatók quizeket, szókinccsgyűjteményeket és kérdőíveket készítenek önmaguk és egymás számára. Az oktató ezeket ellenőrzi és kiegészíti és integrálja az oktatási folyamatba.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

Az ismeretanyag a hatékony szóbeli kommunikáció és prezentáció nyelvi/szaknyelvi eszközeit öleli fel. Az ismeretanyag kiterjed az előadástartás módszertanának idegennyelven történő megismerésére, elemzésére, angol nyelven tartott előadások, megbeszélések, tárgyalások és írásbeli kommunikáció nyelvének elsajátítására. A kurzus

teljesítésével jártasságot szereznek az alapvető kommunikációs készségek használatában és képesek lesznek ezeket megfelelően alkalmazva a fent említett témákban írásban és szóban egyaránt megnyilvánulni.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The course aims to provide students with the relevant vocabulary of effective communication within the organization, such as presentation. Students study the theoretical and practical background of presentation, meetings, negotiations and written communication. By completing the course, students will become acquainted basic communication skills and will be able to exchange ideas about them both in written and oral forms.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Rendelkezik a szakmai feladatellátásához szükséges idegennyelv tudással legalább egy idegen nyelven.

Rendelkezik a közigazgatási területre jellemző szaknyelvi ismeretekkel.

Alapvetően érti a társadalmi problémákat.

Részletesen ismeri a hatékony szóbeli és írásbeli hivatalos kommunikáció eszköztárát.

Összefüggéseiben látja és csoportosítani tudja a különböző társadalmi problémák lehetséges megoldásait.

Képességei

Szakmai feladatellátása során megfelelően alkalmaz legalább egy idegennyelvet.

Rendelkezik a közigazgatási szakterületre jellemző szaknyelvi kommunikációs készségekkel.

Szakszerűen és komplex módon használja a szóbeli és írásbeli kommunikációs eszközöket.

Munkahelyi feladatokat végez nemzetközi, multikulturális közegben.

Képes idegen nyelven munkahelyi környezetben szakmai témákban hatékonyan kommunikálni szóban és írásban.

Prezentációkat és összefoglalókat készít.

Attitűdje

-

Törekszik a megszerzett átfogó ismeretek rendszerszintű alkalmazására, idegen nyelvű környezetben is.

Nyitottá válik a szakmai diskurzusokra idegen nyelven is.

Kritikusan gondolkodik saját szakterületén idegen nyelven is.

Törekszik a nyelvi pontosságra, igényességre.

Autonómiája és felelőssége

-

Önállóan előadást készít és tart idegen nyelven.

Másokkal együttműködve kifejti álláspontját, reagál más résztvevő véleményére és döntéseket hoz idegen nyelven.

Segítséggel idegen nyelvű összefoglalókat készít.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

The student has the necessary foreign language skills in at least one foreign language to fulfil his/her professional duties.

He/she is familiar with the technical language specific to the administrative area.

He/She fundamentally understands social problems.

He/She has a variety of tools how to communicate in formal writing and speaking.

He/She understands the complexity of different solutions to social problems and is able to group them.

Capabilities:

During the performance of his/her professional duties, the student is able to apply at least one foreign language properly.

He/she is capable of using his/her professional language communication skills typical of the public administration field.

He/She uses written and oral tools of communication accurately and professionally.
He/She works in an international and multicultural environment.
He/She communicates efficiently about professional topics at his/her workplace both in oral and written forms in foreign languages.
He/She makes and gives presentations.

Attitude:

-

He/She intends to apply the comprehensive knowledge acquired systematically in a foreign environment.

He/She becomes open to professional discourses in a foreign language as well.

He/She thinks critically on his/her own professional field in a foreign language as well.

He/She intends to become critical and accurate regarding his/her language skills.

Autonomy and responsibility:

-

He/She prepares and holds presentations on his/her own in a foreign language.

He/She expresses his/her opinion, reacts to others' opinion and makes decisions by collaborating with others in a foreign language.

He/She prepares summaries with help.

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés (Introduction);

12.2. Látogatók fogadása, az együttműködés megfelelő kereteinek kialakítása (Welcoming visitors, setting the tone);

12.3. Ajánlatok, meghívások, felkérések elfogadása, udvarias visszautasítása. Email írás (Accepting and rejecting offers and invitations appropriately. Writing emails.);

12.4. Hatékony kérdésfeltevés, megfelelő reagálás. (Effective questioning, appropriate reactions.);

12.5. Együttműködő magatartásformák kialakítása, a beszélgetés menetének fenntartása. (Cooperation, keeping the discussion going.);

12.6. Búcsúzás, a kapcsolatok megerősítése. (Farewell, strengthening connections.);

12.7. Zárthelyi dolgozat. Téma 1-6. (Test I. Unit 1-6.);

12.8. A hatékony értekezlet legfontosabb ismérvei. (Effective meetings.);

12.9. Értekezlet megnyitása: célkitűzések, eljárás menete, tisztségviselők, résztvevők. (Opening a meeting: goals, process, participants.);

12.10. Értekezlet napirendjének, struktúrájának folyamatos kontrollja. (Setting and keeping to the agenda.);

12.11. Érveléstechnika, problémamegoldás. (Argumentation and problem-solving.);

12.12. Közbeszólások, eltérés a tárgytól; udvarias visszautasítási formulák. (Interruptions, digressions, polite rejections.);

12.13. Felhívás ötletbörzére – új ötletek ösztönzése, visszajelzések. Notórius közbeszólókkal, domináns felszólalókkal való megfelelő bánásmód. (Brainstorming - encouraging ideas, feedback. Dealing with problematic people.);

12.14. Zárthelyi dolgozat. Téma 8-13. (Test II. Unit 8-13.);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

bármely félévben;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások min. 75%-án részt venni, rövid/tartós távolmaradás indokolt esetben (orvosi, szolgálati) pótolható, amely pótlás egyéni megbeszélés szerint

történik. Egyéb esetből fakadó több mint 25%-os hiányzás esetén, a félév teljesítése nem írható alá.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

Két zárthelyi dolgozat /időpontja a tantárgyi tematikában látszik/

Egy nyelvi portfólió létrehozása a félév folyamán, melynek elemei:

- egy prezentáció tartása (szinttől függően 5-10 perces idegen nyelvű prezentáció tartása, melyet az oktatóval a félév elején egyeztetnek a hallgatók. Témája: a tantárgyi tematika egyik témájának altémája, a tematika által meghatározott héten.)

- egy cikk összefoglalása 6-8 mondatban;

legalább kettő interaktív feladat készítése (kahoot, quizlet gyűjtemény);

Osztályzat ötfokozatú skálán / 50% elégséges, 60% közepes, 75% jó, 90%-tól jeles/

Dolgozatok pótlása a dolgozat utáni legelső alkalommal.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Részvétel a tanórák minimum 75%-án. Két zárthelyi dolgozat megírása. Nyelvi portfólió elemeinek elkészítése.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy(GYJ). Osztályzat ötfokozatú skálán / 50% elégséges, 60% közepes, 75% jó, 90%-tól jeles/. Zárthelyi dolgozatok 20-20%-ot, míg a nyelvi portfólió 60%-át teszi ki a gyakorlati jegynek.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Adrian Wallwork: Business Options, Oxford University Press, 2000. ISBN: 0-19-457234-X;
2. Frances Eales - Steve Oakes: Speakout, Pearson, Harlow 2012.. ISBN: ISBN13: 9781408276099 ;
3. Jeremy Comfort: Effective Presentations, Oxford University Press, 1996. ISBN: 13 9780194570657;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Oxford Advanced Learner's Dictionary, Oxford University Press, 2010. ISBN: 9780194799027;
2. Berridge, Geoff R. – Lloyd, Lorna: The Palgrave Macmillan Dictionary of Diplomacy, Palgrave Macmillan, New York 2012.. ISBN: 9780230302983 ;

Budapest, 2024

Miklósy Hajnalka

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁISZLM202

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Szaknyelvi ismeretek II. - Európai Uniók szakpolitikák

3. A tantárgy megnevezése (angolul): LSP II. - EU policies

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 2 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100 % gyakorlat, 0 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. fejlesztéspolitikai programmenedzsment mesterképzési szak;

5.2. International Public Service Relations mesterképzési szak;

5.3. kiberbiztonsági mesterképzési szak;

5.4. kommunikáció- és médiatudomány mesterképzési szak / valamennyi specializáció;

5.5. kormányzás és vezetés mesterképzési szak;

5.6. közgazdálkodás és közpolitika mesterképzési szak;

5.7. közigazgatási mesterképzési szak;

5.8. nemzetközi közszolgálati kapcsolatok mesterképzési szak / valamennyi szakirány;

5.9. nemzetközi tanulmányok mesterképzési szak / valamennyi specializáció;

5.10. nemzetközi tanulmányok mesterképzési szak (angol nyelven) / valamennyi specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Idegennyelvi és Szaknyelvi Lektorátus

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Nagy Zsuzsanna

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (0 EA + 0 SZ + 28 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 28 (0 EA + 0 SZ + 28 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: Interaktív online oktatási platformok használata a hallgatók és az oktató által az élményalapú oktatás biztosítása és a hallgatói autonómia fejlesztésének érdekében, pl. Kahoot, Quizlet, Mentimeter. A hallgatók quizeket, szókinccsgyűjteményeket és kérdőíveket készítenek önmaguk és egymás számára. Az oktató ezeket ellenőrzi és kiegészíti és integrálja az oktatási folyamatba.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

Az ismeretanyag az EU történetén, intézményin, politikáin keresztül megismereteti a hallgatókat az EU speciális szókinccsével. A szókinccsfejlesztésen túl különös hangsúlyt kap

az olvasás-, írás-, beszéd-készség és a beszédértés fejlesztése. A kurzus teljesítésével jártasságot szereznek az EU alapvető fogalmainak körében és képesek lesznek ezeket megfelelően alkalmazva a fent említett témákban írásban és szóban egyaránt megnyilvánulni.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The course covers the special vocabulary of the European Union through the topics of EU history, institutions and different policies. Besides expanding their vocabulary, students improve their reading, writing, speaking and listening skills. By completing the course, students will become acquainted with the concepts and notions of the EU and will be able to exchange ideas about them both in written and oral forms.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Rendelkezik a szakmai feladatellátásához szükséges idegennyelv tudással legalább egy idegen nyelven.

Rendelkezik a közigazgatási területre jellemző szaknyelvi ismeretekkel.

Alapvetően érti az történetét és intézményrendszerét.

Részletesen ismeri az EU döntéshozatali mechanizmusát és törvényhozását.

Összefüggéseiben látja és csoportosítani tudja az EU különböző szakpolitikáit.

Képességei

Szakmai feladatellátása során megfelelően alkalmaz legalább egy idegennyelvet.

Rendelkezik a közigazgatási szakterületre jellemző szaknyelvi kommunikációs készségekkel.

Szakszerűen és komplex módon használja a az EU szókincsét.

Munkahelyi feladatokat végez nemzetközi, multikulturális közegben.

Képes idegen nyelven munkahelyi környezetben szakmai témákban hatékonyan kommunikálni szóban és írásban.

Prezentációkat és összefoglalókat készít.

Attitűdje

-

Törekszik a megszerzett átfogó ismeretek rendszerszintű alkalmazására, idegen nyelvű környezetben is.

Nyitottá válik a szakmai diskurzusokra idegen nyelven is.

Kritikusan gondolkodik saját szakterületén idegen nyelven is.

Törekszik a nyelvi pontosságra, igényességre.

Autonómiája és felelőssége

-

Önállóan előadást készít és tart idegen nyelven.

Másokkal együttműködve kifejti álláspontját, reagál más résztvevő véleményére és döntéseket hoz idegen nyelven.

Segítséggel idegen nyelvű összefoglalókat készít.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

The student has the necessary foreign language skills in at least one foreign language to fulfil his/her professional duties.

He/she is familiar with the technical language specific to the administrative area.

He/She fundamentally understands the history and the institutions of the EU.

He/She has detailed information about decision-making and legislation in the EU.

He/She understands the complexity of different electoral systems and is able to group them.

Capabilities:

During the performance of his/her professional duties, the student is able to apply at least one foreign language properly.

He/she is capable of using his/her professional language communication skills typical of the public administration field.

He/She uses EU terminology professionally.
He/She works in an international and multicultural environment.
He/She communicates efficiently about professional topics at his/her workplace both in oral and written forms in foreign languages.
He/She makes and gives presentations.

Attitude:

-

He/She intends to apply the comprehensive knowledge acquired systematically in a foreign environment.

He/She becomes open to professional discourses in a foreign language as well.

He/She thinks critically on his/her own professional field in a foreign language as well.

He/She intends to become critical and accurate regarding his/her language skills.

Autonomy and responsibility:

-

He/She prepares and holds presentations on his/her own in a foreign language.

He/She expresses his/her opinion, reacts to others' opinion and makes decisions by collaborating with others in a foreign language.

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

- 12.1. Bevezetés (Introduction);
- 12.2. Munkavállalás az EU-ban (Working in the EU);
- 12.3. EPSO (EPSO);
- 12.4. Döntéshozatal az EU-ban (Decision-making in the EU);
- 12.5. Törvényhozás az EU-ban (Legislation in the EU);
- 12.6. Főigazgatóságok (Directorate Generals);
- 12.7. Külügyi és biztonságpolitikai főképviselő (High Representative for Foreign Affairs and Security Policy);
- 12.8. Zárthelyi dolgozat I. (Test I.);
- 12.9. Az EU tanácsadó szervei (Advisory bodies of the EU);
- 12.10. Kohéziós politika (Cohesion policy);
- 12.11. Agrárpolitika (CAP);
- 12.12. Szociálpolitika (Social policy);
- 12.13. Biztonság és rendvédelem az EU-ban (Security and Law enforcement in the EU);
- 12.14. Zárthelyi dolgozat II. (Test II.);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

bármely félévben;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások min. 75%-án részt venni. Rövid/tartós távolmaradás indokolt esetben (orvosi, szolgálati) pótolható, amely pótlás egyéni megbeszélés szerint történik. Egyéb esetből fakadó több mint 25%-os hiányzás esetén, a félév teljesítése nem írható alá.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

Két zárthelyi dolgozat /időpontja a tantárgyi tematikában látszik/.

Egy nyelvi portfólió létrehozása a félév folyamán, melynek elemei:

- egy prezentáció tartása (szinttől függően 5-10 perces idegen nyelvű prezentáció tartása, melyet az oktatóval a félév elején egyeztetnek a hallgatók. Témája: a tantárgyi tematika egyik témájának altémája, a tematika által meghatározott héten.)
- egy cikk összefoglalása 6-8 mondatban;

- legalább kettő interaktív feladat készítése (kahoot, quizlet gyűjtemény);
Osztályzat ötfokozatú skálán / 50% elégséges, 60% közepes, 75% jó, 90% jeles/.
Dolgozatok pótlása a dolgozat utáni legelső alkalommal.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Részvétel a tanórák minimum 75%-án. Két zárthelyi dolgozat megírása. Nyelvi portfólió elemeinek elkészítése.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy(GYJ). Osztályzat ötfokozatú skálán / 50% elégséges, 60% közepes, 75% jó, 90%-tól jeles/. Zárthelyi dolgozatok 20-20%-ot, míg a nyelvi portfólió 60%-át teszi ki a gyakorlati jegynek.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Colm Downes: A Practical Guide to the European Union, British Council, 2011.
2. Pascal Fontaine: Europe in 12 lessons, European Commission , 2017. ISBN: 978-92-79-53577-2;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Adrian Wallwork: Business Options, Oxford University Press, 2000. ISBN: 0-19-457234-X;

Budapest, 2024

Nagy Zsuzsanna

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁISZLM203

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Szaknyelvi ismeretek III. - Gazdasági szaknyelv

3. A tantárgy megnevezése (angolul): LSP III. - Business English

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 2 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100 % gyakorlat, 0 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. fejlesztéspolitikai programmenedzsment mesterképzési szak;

5.2. International Public Service Relations mesterképzési szak;

5.3. kiberbiztonsági mesterképzési szak;

5.4. kommunikáció- és médiatudomány mesterképzési szak / valamennyi specializáció;

5.5. kormányzás és vezetés mesterképzési szak;

5.6. közigazgatás és közpolitika mesterképzési szak;

5.7. közigazgatási mesterképzési szak;

5.8. nemzetközi közszolgálati kapcsolatok mesterképzési szak / valamennyi szakirány;

5.9. nemzetközi tanulmányok mesterképzési szak / valamennyi specializáció;

5.10. nemzetközi tanulmányok mesterképzési szak (angol nyelven) / valamennyi specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Idegennyelvi és Szaknyelvi Lektorátus

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Szekrényesné Dr. Rádi Éva Ágota, PHD, adjunktus

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (0 EA + 0 SZ + 28 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 8 (0 EA + 0 SZ + 8 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

Interaktív online oktatási platformok használata a hallgatók és az oktató által az élményalapú oktatás biztosítása és a hallgatói autonómia fejlesztésének érdekében, pl. Kahoot, Quizlet, Mentimeter. A hallgatók quizeket, szókinccsgyűjteményeket és kérdőíveket készítenek önmaguk és egymás számára. Az oktató ezeket ellenőrzi és kiegészíti és integrálja az oktatási folyamatba.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A diákok a kurzus során elsajátítják a gazdasági élet alapjait, alapszókinccsét idegen nyelven. A kurzus teljesítésével jártasságot szereznek az alapvető gazdasági fogalmak körében és képesek lesznek ezeket megfelelően alkalmazva a fent említett témákban írásban és szóban egyaránt megnyilvánulni.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

Students become familiar with the basics and the terminology of the economy. By completing the course, students will become acquainted with the concepts and notions of governance systems and will be able to exchange ideas about them both in written and oral forms.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Rendelkezik a szakmai feladatellátásához szükséges idegennyelv tudással legalább egy idegen nyelven.

Rendelkezik a közigazgatási területre jellemző szaknyelvi ismeretekkel.

Alapvetően érti a gazdasági mechanizmusokat.

Részletesen ismeri a hatékony szóbeli és írásbeli hivatalos kommunikáció eszköztárát.

Összefüggéseiben látja és csoportosítani tudja a különböző gazdasági események lehetséges hatásait.

Képességei

Szakmai feladatellátása során megfelelően alkalmaz legalább egy idegennyelvet.

Rendelkezik a közigazgatási szakterületre jellemző szaknyelvi kommunikációs készségekkel.

Szakszerűen és komplex módon használja a szóbeli és írásbeli kommunikációs eszközöket.

Munkahelyi feladatokat végez nemzetközi, multikulturális közegben.

Képes idegen nyelven munkahelyi környezetben szakmai témákban hatékonyan kommunikálni szóban és írásban.

Prezentációkat és összefoglalókat készít.

Attitűdje

-

Törekszik a megszerzett átfogó ismeretek rendszerszintű alkalmazására, idegen nyelvű környezetben is.

Nyitottá válik a szakmai diskurzusokra idegen nyelven is.

Kritikusan gondolkodik saját szakterületén idegen nyelven is.

Törekszik a nyelvi pontosságra, igényességre.

Autonómiája és felelőssége

-

Önállóan előadást készít és tart idegen nyelven.

Másokkal együttműködve kifejti álláspontját, reagál más résztvevő véleményére és döntéseket hoz idegen nyelven.

Segítséggel idegen nyelvű összefoglalókat készít.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

The student has the necessary foreign language skills in at least one foreign language to fulfil his/her professional duties.

He/she is familiar with the technical language specific to the administrative area.

He/She fundamentally understands economic operations.

He/She has a variety of tools how to communicate in formal writing and speaking.

He/She understands the effects of different economic mechanisms and is able to group them.

Capabilities:

During the performance of his/her professional duties, the student is able to apply at least one foreign language properly.

He/she is capable of using his/her professional language communication skills typical of the public administration field.

He/She uses written and oral tools of communication accurately and professionally.

He/She works in an international and multicultural environment.

He/She communicates efficiently about professional topics at his/her workplace both in oral and written forms in foreign languages.

He/She makes and gives presentations.

Attitude:

-

He/She intends to apply the comprehensive knowledge acquired systematically in a foreign environment.

He/She becomes open to professional discourses in a foreign language as well.

He/She thinks critically on his/her own professional field in a foreign language as well.

He/She intends to become critical and accurate regarding his/her language skills.

Autonomy and responsibility:

-

He/She prepares and holds presentations on his/her own in a foreign language.

He/She expresses his/her opinion, reacts to others' opinion and makes decisions by collaborating with others in a foreign language.

He/She prepares summaries with help.

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

- 12.1. Bevezetés (Introduction);
- 12.2. Kapcsolattartás partnerekkel (Keeping contact with business partners);
- 12.3. Interkulturális management (Intercultural management);
- 12.4. Külkereskedelem (Foreign trade);
- 12.5. Piaci elemzés, grafikon leírás (Market and graph analysis);
- 12.6. Értékesítés (Sales);
- 12.7. Befektetések (Investments);
- 12.8. Zárthelyi dolgozat 1 (Test 1);
- 12.9. A környezetvédelem gazdasági vonatkozásai (Economic aspects of environmental protection);
- 12.10. Logisztika (Logistics);
- 12.11. Az EU gazdasága (The economy of the EU);
- 12.12. A gazdasági válság hatása az EU gazdaságára (The effects of the economic crisis on the EU);
- 12.13. Célnyelvi országok gazdasága (The economy of leading countries);
- 12.14. Zárthelyi dolgozat 2 (Test 2);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

bármely félévben;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások min. 75%-án részt venni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

Két zárthelyi dolgozat /időpontja a tantárgyi tematikában látszik/

Egy nyelvi portfólió létrehozása a félév folyamán, melynek elemei:

- egy prezentáció tartása (szinttől függően 5-10 perces idegen nyelvű prezentáció tartása, melyet az oktatóval a félév elején egyeztetnek a hallgatók. Témája: a tantárgyi tematika egyik témájának altémája, a tematika által meghatározott héten.)

- egy cikk összefoglalása 6-8 mondatban;

- legalább kettő interaktív feladat készítése (kahoot, quizlet gyűjtemény);

Osztályzat ötfokozatú skálán / 50% elégséges, 60% közepes, 75% jó, 90% -tól jeles/

Dolgozatok pótlása a dolgozat utáni legelső alkalommal.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Részvétel a tanórák minimum 75%-án. Két zárthelyi dolgozat megírása. Nyelvi portfólió elemeinek elkészítése.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy(GYJ). Osztályzat ötfokozatú skálán / 50% elégséges, 60% közepes, 75% jó, 90%-tól jeles/. Zárthelyi dolgozatok 20-20%-ot, míg a nyelvi portfólió 60%-át teszi ki a gyakorlati jegynek.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Jeremy Comfort: Effective Presentations, Oxford University Press, 1996. ISBN: 13 9780194570657;
2. Jon Wortmann: Mastering Communication at Work, McGraw-Hill Education, 2021. ISBN: 1260474127;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Oxford Advanced Learner's Dictionary, Oxford University Press, 2010. ISBN: 9780194799027;
2. Adrian Wallwork: Business Options, Oxford University Press, 2000. ISBN: 0-19-457234-X;

Budapest, 2024

Székrenyesné Dr. Rádi Éva Ágota, PHD, adjunktus

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁISZLM204

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Szaknyelvi ismeretek IV. - Jogi szaknyelv

3. A tantárgy megnevezése (angolul): LSP IV. - Legal English

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 2 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100 % gyakorlat, 0 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. fejlesztéspolitikai programmenedzsment mesterképzési szak;

5.2. International Public Service Relations mesterképzési szak;

5.3. kiberbiztonsági mesterképzési szak;

5.4. kommunikáció- és médiatudomány mesterképzési szak / valamennyi specializáció;

5.5. kormányzás és vezetés mesterképzési szak;

5.6. közigazgatás és közpolitika mesterképzési szak;

5.7. közigazgatási mesterképzési szak;

5.8. nemzetközi közszolgálati kapcsolatok mesterképzési szak / valamennyi szakirány;

5.9. nemzetközi tanulmányok mesterképzési szak / valamennyi specializáció;

5.10. nemzetközi tanulmányok mesterképzési szak (angol nyelven) / valamennyi specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Idegennyelvi és Szaknyelvi Lektorátus

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Nagy Zsuzsanna

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (0 EA + 0 SZ + 28 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 8 (0 EA + 0 SZ + 8 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

Interaktív online oktatási platformok használata a hallgatók és az oktató által az élményalapú oktatás biztosítása és a hallgatói autonómia fejlesztésének érdekében, pl. Kahoot, Quizlet, Mentimeter. A hallgatók quizeket, szókinccsgyűjteményeket és kérdőíveket készítenek önmaguk és egymás számára. Az oktató ezeket ellenőrzi és kiegészíti és integrálja az oktatási folyamatba.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy oktatásának célja, átfogó jogi szaknyelvi ismeretek elsajátítása. Jogágak (pl. tulajdonjog, szerződési jog, vállalati jog, kártérítési jog) szókinccse, kapcsolódó készségek fejlesztése: olvasott szöveg értése, hallott szöveg értése, beszédkészség, levél-, jelentésírás. A kurzus teljesítésével jártasságot szereznek az alapvető jogi fogalmak

körében és képesek lesznek ezeket megfelelően alkalmazva a fent említett témákban írásban és szóban egyaránt megnyilvánulni.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

Students become familiar with the special vocabulary of various legal fields. Students gain knowledge of legal terminology of different fields (such as titles, contract law, company law, torts). Also, their related skills are developed such as reading and listening comprehension, speaking and writing skills. By completing the course, students will become acquainted with the concepts and notions of legal terminology and will be able to exchange ideas about them both in written and oral forms.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Rendelkezik a szakmai feladatellátásához szükséges idegennyelv tudással legalább egy idegen nyelven.

Rendelkezik a közigazgatási területre jellemző szaknyelvi ismeretekkel.

Alapvetően érti a polgári és büntető jog közti különbséget.

Részletesen ismer olyan jogágakat mint a tulajdonjog, szerződési jog vagy a vállalati jog. Összefüggéseiben látja és csoportosítani tudja a büntető és a polgári peres eljárásokat.

Képességei

Szakmai feladatellátása során megfelelően alkalmaz legalább egy idegennyelvet.

Rendelkezik a közigazgatási szakterületre jellemző szaknyelvi kommunikációs készségekkel.

Szakszerűen és komplex módon használja a különböző jogágakhoz kapcsolódó terminológiát.

Munkahelyi feladatokat végez nemzetközi, multikulturális közegben.

Képes idegen nyelven munkahelyi környezetben szakmai témákban hatékonyan kommunikálni szóban és írásban.

Prezentációkat és összefoglalókat készít.

Attitűdje

-

Törekszik a megszerzett átfogó ismeretek rendszerszintű alkalmazására, idegen nyelvű környezetben is.

Nyitottá válik a szakmai diskurzusokra idegen nyelven is.

Kritikusan gondolkodik saját szakterületén idegen nyelven is.

Törekszik a nyelvi pontosságra, igényességre.

Autonómiája és felelőssége

-

Autonómiája és felelőssége:

Önállóan előadást készít és tart idegen nyelven.

Másokkal együttműködve kifejti álláspontját, reagál más résztvevő véleményére és döntéseket hoz idegen nyelven.

Segítséggel idegen nyelvű összefoglalókat készít.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

The student has the necessary foreign language skills in at least one foreign language to fulfil his/her professional duties.

He/she is familiar with the technical language specific to the administrative area.

He/She fundamentally understands the difference between civil and criminal law.

He/She has detailed information about the following branches of law: titles, contract law, company law, torts.

He/She understands the complexity of civil and criminal cases and is able to group them.

Capabilities:

During the performance of his/her professional duties, the student is able to apply at least one foreign language properly.

He/she is capable of using his/her professional language communication skills typical of the public administration field.

He/She adopts and uses the terminology of different branches of law.
He/She works in an international and multicultural environment.
He/She communicates efficiently about professional topics at his/her workplace both in oral and written forms in foreign languages.
He/She makes and gives presentations.

Attitude:

-

He/She intends to apply the comprehensive knowledge acquired systematically in a foreign environment.

He/She becomes open to professional discourses in a foreign language as well.

He/She thinks critically on his/her own professional field in a foreign language as well.

He/She intends to become critical and accurate regarding his/her language skills.

Autonomy and responsibility:

-

He/She prepares and holds presentations on his/her own in a foreign language.

He/She expresses his/her opinion, reacts to others' opinion and makes decisions by collaborating with others in a foreign language.

He/She prepares summaries with help.

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

- 12.1. Bevezetés (Introduction);
- 12.2. Karrier a jog területén (Careers in law);
- 12.3. Szerződési jog alapjai (Contract Law);
- 12.4. Szerződésszegés jogorvoslata (Breaches of contract);
- 12.5. Kártérítési jog (Torts);
- 12.6. Bevezetés a büntetőjogba (Introduction into criminal law);
- 12.7. Zárthelyi dolgozat 1 (Test 1);
- 12.8. Elkövetők és bűncselekmények fajtái (Perpetrators and crimes);
- 12.9. Bűncselekmények és büntetés (Crime and punishment);
- 12.10. Társasági jog (Company law);
- 12.11. Társasági törvény megszegése (Breach of Company law);
- 12.12. A társasági törvény megszegésének jogkövetkezményei (Breach and consequences of Company Law);
- 12.13. Ismétlés (Revision);
- 12.14. Zárthelyi dolgozat 2 (Test 2);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

bármely félévben;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások min. 75%-án részt venni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

Két zárthelyi dolgozat /időpontja a tantárgyi tematikában látszik/

Egy nyelvi portfólió létrehozása a félév folyamán, melynek elemei:

- egy prezentáció tartása (szinttől függően 5-10 perces idegen nyelvű prezentáció tartása, melyet az oktatóval a félév elején egyeztetnek a hallgatók. Témája: a tantárgyi tematika egyik témájának altémája, a tematika által meghatározott héten.)

- egy cikk összefoglalása 6-8 mondatban;

legalább kettő interaktív feladat készítése (kahoot, quizlet gyűjtemény);

Osztályzat ötfokozatú skálán / 50% elégséges, 60% közepes, 75% jó, 90%tól jeles/
Dolgozatok pótlása a dolgozat utáni legelső alkalommal.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Részvétel a tanórák minimum 75%-án. Két zárthelyi dolgozat megírása. Nyelvi portfólió elemeinek elkészítése.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy(GYJ). Osztályzat ötfokozatú skálán / 50% elégséges, 60% közepes, 75% jó, 90%tól jeles/. Zárthelyi dolgozatok 20-20%-ot, míg a nyelvi portfólió 60%-át teszi ki a gyakorlati jegynek.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Catherine Mason: Advanced legal English, Global Legal English, 2020. ISBN: 9781800680951;
2. Catherine Mason: The Lawyer's English Language Coursebook, Global English Ltd, 2010. ISBN: 0-19-457234-X;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Adrian Wallwork: Business Options, Oxford University Press, 2000. ISBN: 0-19-457234-X;

Budapest, 2024

Nagy Zsuzsanna

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁISZLM205

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Szaknyelvi ismeretek V. - Nemzetközi kapcsolatok

3. A tantárgy megnevezése (angolul): LSP V. - International relations

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 2 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100 % gyakorlat, 0 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. fejlesztéspolitikai programmenedzsment mesterképzési szak;

5.2. International Public Service Relations mesterképzési szak;

5.3. kiberbiztonsági mesterképzési szak;

5.4. kommunikáció- és médiatudomány mesterképzési szak / valamennyi specializáció;

5.5. kormányzás és vezetés mesterképzési szak;

5.6. közigazgatás és közpolitika mesterképzési szak;

5.7. közigazgatási mesterképzési szak;

5.8. nemzetközi közszolgálati kapcsolatok mesterképzési szak / valamennyi szakirány;

5.9. nemzetközi tanulmányok mesterképzési szak / valamennyi specializáció;

5.10. nemzetközi tanulmányok mesterképzési szak (angol nyelven) / valamennyi specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Idegennyelvi és Szaknyelvi Lektorátus

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Miklósy Hajnalka

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (0 EA + 0 SZ + 28 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 28 (0 EA + 0 SZ + 28 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

Interaktív online oktatási platformok használata a hallgatók és az oktató által az élményalapú oktatás biztosítása és a hallgatói autonómia fejlesztésének érdekében, pl. Kahoot, Quizlet, Mentimeter. A hallgatók quizeket, szókinccsgyűjteményeket és kérdőíveket készítenek önmaguk és egymás számára. Az oktató ezeket ellenőrzi és kiegészíti és integrálja az oktatási folyamatba.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

Az ismeretanyag a világ vezető országai, a főbb nemzetközi szervezetek, a fejlődő országok, valamint a globalizáció főbb területein keresztül megismerteti a hallgatót a nemzetközi kapcsolattartás szakmai nyelvhasználatával, terminológiájával idegennyelven. A szókinccsfejlesztésen túl különös hangsúlyt kap az olvasás-, írás-, beszédképesség és a beszédértés fejlesztése. A kurzus teljesítésével jártasságot szereznek a nemzetközi

szervezetek alapvető fogalmainak körében és képesek lesznek ezeket megfelelően alkalmazva a fent említett témákban írásban és szóban egyaránt megnyilvánulni.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The course makes students familiar with the professional language of international communication in English or German through the topics of leading nations, international organizations, developing countries and globalization. Besides expanding their vocabulary, students improve their reading, writing, speaking and listening skills. By completing the course, students will become acquainted with the concepts and notions of international organizations and will be able to exchange ideas about them both in written and oral forms.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Rendelkezik a szakmai feladatellátásához szükséges idegennyelv tudással legalább egy idegen nyelven.

Rendelkezik a közigazgatási területre jellemző szaknyelvi ismeretekkel.

Alapvetően érti a nemzetközi szervezetek történetét és intézményrendszerét.

Részletesen ismeri Magyarország és a világ vezető hatalmainak nemzetközi kapcsolatait.

Összefüggéseiben látja és csoportosítani tudja a 21. század társadalmi problémáit.

Képességei

Szakmai feladatellátása során megfelelően alkalmaz legalább egy idegennyelvet.

Rendelkezik a közigazgatási szakterületre jellemző szaknyelvi kommunikációs készségekkel.

Szakszerűen és komplex módon használja a nemzetközi szervezetek, kapcsolatok szókincsét.

Munkahelyi feladatokat végez nemzetközi, multikulturális közegben.

Képes idegen nyelven munkahelyi környezetben szakmai témákban hatékonyan kommunikálni szóban és írásban.

Prezentációkat és összefoglalókat készít.

Attitűdje

-

Törekszik a megszerzett átfogó ismeretek rendszerszintű alkalmazására, idegen nyelvű környezetben is.

Nyitottá válik a szakmai diskurzusokra idegen nyelven is.

Kritikusan gondolkodik saját szakterületén idegen nyelven is.

Törekszik a nyelvi pontosságra, igényességre.

Autonómiája és felelőssége

-

Önállóan előadást készít és tart idegen nyelven.

Másokkal együttműködve kifejti álláspontját, reagál más résztvevő véleményére és döntéseket hoz idegen nyelven.

Segítséggel idegen nyelvű összefoglalókat készít.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

The student has the necessary foreign language skills in at least one foreign language to fulfil his/her professional duties.

He/she is familiar with the technical language specific to the administrative area.

He/She fundamentally understands the history and the institutions of international organizations.

He/She has detailed information about the international relations of Hungary and the world leading powers.

He/She understands the complexity of different 21st century social problems and is able to group them.

Capabilities:

During the performance of his/her professional duties, the student is able to apply at least one foreign language properly.

He/she is capable of using his/her professional language communication skills typical of the public administration field.

He/She uses the terminology of international organizations and relations professionally.

He/She works in an international and multicultural environment.

He/She communicates efficiently about professional topics at his/her workplace both in oral and written forms in foreign languages.

He/She makes and gives presentations.

Attitude:

-

He/She intends to apply the comprehensive knowledge acquired systematically in a foreign environment.

He/She becomes open to professional discourses in a foreign language as well.

He/She thinks critically on his/her own professional field in a foreign language as well.

He/She intends to become critical and accurate regarding his/her language skills.

Autonomy and responsibility:

-

He/She prepares and holds presentations on his/her own in a foreign language.

He/She expresses his/her opinion, reacts to others' opinion and makes decisions by collaborating with others in a foreign language.

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Nemzetközi szervezetek és intézmények (szerepük, funkciójuk, jellemzőik) (International organizations (their role, function and characteristics));

12.2. A vezető világhatalmak szerepe (Leading world powers);

12.3. A célnyelvi ország(ok) nemzetközi kapcsolatai (International relations of target countries);

12.4. Magyarország helyzete a nemzetközi politikában (Hungary on the international stage);

12.5. A feltörekvő és fejlődő országok (szerepük és hatásuk a nemzetközi politikában) (Emerging and developing countries ((their role and impact in international politics));

12.6. A környezetvédelem nemzetközi aspektusai (International aspects of environmental protection);

12.7. Zárthelyi dolgozat (Téma 1-6) (Test I. Unit 1-6);

12.8. Népesedés és migráció (nemzetközi demográfiai és migrációs problémák) (Population growth and migration ((international demographic and migration problems));

12.9. Emberi jogok, kisebbségi jogok (Human and minority rights);

12.10. Nemzetközi konfliktusok, biztonság- és védelempolitika (International conflicts, security and defence policy);

12.11. Válsággócok, nemzetközi terrorizmus (International crisis areas and terrorism);

12.12. Nemzetközi és interkulturális kommunikáció (a média és a politika/diplomácia viszonya) (International and intercultural communication ((the relation of media and politics/diplomacy));

12.13. Politikai és gazdasági erőviszonyok alakulása a világ egyes térségeiben (Political and economic powers in certain regions);

12.14. Zárthelyi dolgozat (Téma 8-13) (Test II. Unit 8-13);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

bármely félévben;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások min. 75%-án részt venni. Rövid/tartós távolmaradás indokolt esetben (orvosi, szolgálati) pótolható, amely pótlás egyéni megbeszélés szerint történik. Egyéb esetből fakadó több mint 25%-os hiányzás esetén, a félév teljesítése nem írható alá.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

Két zárthelyi dolgozat /időpontja a tantárgyi tematikában látszik/.

Egy nyelvi portfólió létrehozása a félév folyamán, melynek elemei:

- egy prezentáció tartása (szinttől függően 5-10 perces idegen nyelvű prezentáció tartása, melyet az oktatóval a félév elején egyeztetnek a hallgatók. Témája: a tantárgyi tematika egyik témájának altémája, a tematika által meghatározott héten.)

- egy cikk összefoglalása 6-8 mondatban;

- legalább kettő interaktív feladat készítése (kahoot, quizlet gyűjtemény);

Osztályzat ötfokozatú skálán / 50% elégséges, 60% közepes, 75% jó, 90% jeles/.

Dolgozatok pótlása a dolgozat utáni legelső alkalommal.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Részvétel a tanórák minimum 75%-án. Két zárthelyi dolgozat megírása. Nyelvi portfólió elemeinek elkészítése.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy(GYJ). Osztályzat ötfokozatú skálán / 50% elégséges, 60% közepes, 75% jó, 90%-tól jeles/. Zárthelyi dolgozatok 20-20%-ot, míg a nyelvi portfólió 60%-át teszi ki a gyakorlati jegynek.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Adrian Wallwork: Business Options, Oxford University Press, 2000. ISBN: 0-19-457234-X;

2. Bogár Judit, Erdei József, Robert Thiessen: Crossing Borders, Lexika Kiadó,. ISBN: 978-615-5200-30-4;

3. Bogár Judit, Erdei József, Robert Thiessen: Expanding Horizons, Lexika Kiadó,. ISBN: 978-615-5200-82-3;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Ajkay-Nagy Éva, Robin Bellers: Opening Borders, Lexika Kiadó, 2014. ISBN: 978-615-5200-31-1;

Budapest, 2024

Miklós Hajnalka

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁEUTTM15

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Tagállami Európa-politikák (ENG)

3. A tantárgy megnevezése (angolul): EU policies of Member States

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 4 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 33.33 % gyakorlat, 66.67 % elmélet

4.3. Az értékelés: kollokvium

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi tanulmányok mesterképzési szak / Európa-tanulmányok specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Európa-tanulmányok Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Marján Attila, PhD, egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 42 (28 EA + 0 SZ + 14 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 12 (8 EA + 0 SZ + 4 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 3

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

-

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A kurzus az európai geopolitikai viszonyok értékelése mellett a legnagyobb, EU-tagállamok Európa-politikájának elemzését nyújtja, alapvetően a 21. század fejleményeire koncentráálva. Emellett kitér a magyar és a V4-es EU-politika első évtizedének értékelésére is. A hallgatók nemcsak az EU-tagság alapvető motivációjáról és annak geopolitikai összefüggéseiről kapnak tájékoztatást, hanem arról is, hogy a vizsgált országok a legfontosabb EU-szakpolitikai kérdésekben (gazdaságpolitika, közös külpolitika, EU-bővítés, belső igazságügyi, bevándorlási kérdések, euróválság és válságkezelés, Európa jövőjével kapcsolatos kérdések, uniós költségvetés, belső piac, mezőgazdaság, energia, keleti partnerség stb.) milyen álláspontot képviseltek, képviselnek.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The course introduces the main characteristics of EU policies of some key EU Member States and that of the V4 Group in a geopolitical context. Key sectoral policies (economic policy, CFSP, enlargement, migration, etc) are examined in a comparative manner. The positions of Member States regarding the future of the integration project is also analysed.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Ismeri a világpolitikai folyamatokat meghatározó főbb nagyhatalmak külpolitikáját, illetve a világgazdaságban elfoglalt helyét

-

Képességei

Ismeri a világpolitikai folyamatokat meghatározó főbb nagyhatalmak külpolitikáját, illetve a világgazdaságban elfoglalt helyét

-

Attitűdje

Nyitott és befogadó szakterületének a legkülönbözőbb nemzetközi kutatási eredményei iránt, és elkötelezett az általa hasznosnak ítélt új tudáselemek hazai megismertetése mellett.

-

Autonómiája és felelőssége

Önálló és felelős szereplője szakterülete tudományos életének, képviseli szakmai elveit és kutatási eredményeit minden lehetséges fórumon.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

The foreign policy of the main great powers which determine the trends of world politics, and their position in world economics.

-

Capabilities:

Understanding the decision-making mechanism of different international organizations, and the main decision-making mechanism of great powers concerning their foreign policy.

-

Attitude:

Openness and being receptive to the findings of different international research projects of his/her field, and commitment to publicizing the new findings which he/she finds useful in his/her country.

-

Autonomy and responsibility:

He/she is an independent and responsible person in the academic life of his/her professional field, and represents its professional principles and research results in every possible forum.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A tagállamok szerepe az EU politikai irányításában (The role of member states in EU governance);

12.2. A tagállami EU-politikák alapvető motivációi és az érdekérvényesítés (Key member state motivations in designing EU politics and national interest representation);

12.3. A magyar EU-politika eddigi politikai és intézményi fejlődéstörténete (Hungarian EU politics);

12.4. Német EU-politika (Germany);

12.5. Francia EU-politika (France);

12.6. Brit EU politika (UK - before and after Brexit);

12.7. Olasz EU-politika (Italy);

12.8. Spanyol EU-politika (Spain);

12.9. Észak-Dél dichotómia (North-South dichotomy);

- 12.10. Kelet-Nyugat dichotómia és a kétsebességes EU-koncepció (East-West and the multispeed EU concept);
- 12.11. A V4 mint EU-politikai tényező (Visegrad4);
- 12.12. Új EU-politikai geometria az EU geopolitika szerepe szempontjából (New EU political geometry);
- 12.13. A német-francia tandem jelene, jövője és alternatívái (The Franco-German tandem);
- 12.14. Esettanulmányok, prezentációk, szakmai vita (Case studies, presentations, debate);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

3. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tantárgy elfogadásához a tanórák legalább 75%-án jelen kell lennie a hallgatónak. A távollét igazolását elektronikusan kell megküldeni az oktató számára. A hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Az elfogadható hiányzások mértékének túllépése esetén következményként az aláírás megtagadásra kerül és a hallgató nem bocsátható vizsgára.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

Minden hallgató választ egy tagállamot, amelynek EU-politikájával kapcsolatban ír egy 5-8 oldalas beadandó dolgozatot az órán meghatározott szempontrendszer szerint.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A tantárgy elfogadásához a tanórák legalább 75%-án jelen kell lennie a hallgatónak. A távollét igazolását elektronikusan kell megküldeni az oktató számára. A hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Az elfogadható hiányzások mértékének túllépése esetén következményként az aláírás megtagadásra kerül és a hallgató nem bocsátható vizsgára.

16.2. Az értékelés:

A hallgatók gyakorlati jegyüket az általuk elkészített országjellemzőket tartalmazó dolgozatra kapják.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K)

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Marján Attila: Európa-politológia - Tagállamok Európai, NKE Szolgáltató Kft. , Budapest 2015. ISBN: 9786155527173;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Marján Attila (szerk.): Magyarország első évtizede az Unióban , Nemzeti Közszerzői Egyetem, Budapest 2014. ISBN: 9786155305429 ;

Budapest, 2024

Dr. Marján Attila, PhD, egyetemi docens

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁTKTM89

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Tárgyalástechnika nemzetközi környezetben

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Negotiating in International Context

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 4 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100 % gyakorlat, 0 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi közszolgálati kapcsolatok mesterképzési szak / Európa-tanulmányok szakirány;

5.2. nemzetközi tanulmányok mesterképzési szak / valamennyi specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Társadalmi Kommunikáció Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Jenei Ágnes, PhD, egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (0 EA + 0 SZ + 28 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 8 (0 EA + 0 SZ + 8 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

-A félév alatt 9 alkalom strukturált tréning jellegű tantermi óra egymásra épülő tárgyalási helyzetek szimulációjával, 2 alkalom tantermi óra workshop jellegű feladatokkal (World Café, „kiállítás”) 2 alkalom tantermi óra vendéglőadással gazdagítva, és 1 alkalom egyéni tárgyalástechnikai fejlesztés VR (Virtuális Valóság) környezetben a Társadalmi kommunikáció tanszéken, a tárgyfelelős oktató segítségével. A hallgatók a kurzus során naplót vezetnek saját tárgyalási készségeik fejlődéséről és a készségek gyakorlatba ültetésével kapcsolatban.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A hallgatók a kurzus elején megismerkednek a konfliktusok természetével, a konfliktusok elmélyülésének belső logikájával, és megértik a tárgyalás előnyeit a konfliktusok kezelésében. Elsajátítják a tárgyalástechnikai alapokat: képet kapnak a tárgyalások fő típusaival, formáival kapcsolatban, megismerkednek a disztributív és integratív tárgyalások sajátosságaival, a kompetitív és kooperatív megközelítésekkel, a fő tárgyalási stratégiákkal és taktikákkal. Elmélyítik tudásukat a benyomáskeltés eszközeiről, a meggyőzésről, a racionális érvelésről és az emocionális ráhatásról, a kognitív torzítások természetével és azzal, hogyan kezeljék a nehéz helyzeteket, konfliktusokat egy tárgyalás során. A kurzus az interkulturális kihívásokkal, a nemzetközi tárgyalások sajátosságaival is foglalkozik, és szó lesz az alapvető etiketről és protokollról is. Az itt felsorolt fogalmakat a hallgatók a gyakorlatban is kipróbálják. A tantárgy lényege a "learning by doing", és a tapasztalokra

történő strukturált reflektálás. A hallgatók egymásra épülő kétszemélyes, majd többszemélyes tárgyalási modellhelyzetekben, valamint virtuális valóság (VR) környezetben is kipróbálják és célirányosanfejlesztik tárgyalási készségeiket. A tárgy tartalmát vendégelőadások gazdagítják.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

During the course, students understand the nature of conflicts, and learn the advantages of negotiation in managing conflicts. The basics of negotiations are fundamental part of the course: types of negotiations, distributive, integrative negotiations, competitive, cooperative approaches, strategies, tactics, impression management, persuasion, rational argumentation, emotional influence, cognitive biases and conflict management during negotiations, intercultural challenges, international negotiations, etiquette, protocol. In addition to that, in the central part of the course, students develop their negotiation skills in two-party (bilateral) negotiations and in multi-party (multilateral) negotiations (simulations). The interactive small group sessions are complemented by guest speakers' international negotiation experiences. Finally, students have also the opportunity to try different types of negotiations in virtual environment (VR).

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Ismeri a nemzetközi politikai, gazdasági, jogi és társadalmi intézmények és folyamatok mélyebb összefüggéseit.

-

Képességei

Képes tájékozódni a különféle nemzetközi szervezetek döntéshozatali mechanizmusában, valamint képes megérteni az egyes nagyhatalmak főbb külpolitikai döntéshozatali mechanizmusát. Képes a változásokhoz alkalmazkodni, adaptációs koncepcióját el tudja fogadtatni munkatársaival és egyéb partnereivel is.

-

Attitűdje

Folyamatos az igénye az önművelésre, és a köznapi életben mások politikai véleményének tiszteletben tartására. Lényeglátás, kreativitás és módszertani tudatosság jellemzik.

-

Autonómiája és felelőssége

Önálló és felelős szerepeket vállal a szakmai szervezetek hazai és nemzetközi működésében, valamint az érdekérvényesítő fórumok munkájában.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Familiar with the deeper relations of international political, economic, legal and social institutions and issues.

-

Capabilities:

Understanding the decision-making mechanism of different international organizations, and the main decision-making mechanism of great powers concerning their foreign policy . Adapting to changes and of having his/her concept of adaptation accepted by his/her colleagues and other partners.

-

Attitude:

His/her personal attitude is characterized by a constant need for self-improvement, and respect for other people's political opinion in everyday life. Perceptiveness, creativity and awareness of methodologies.

-

Autonomy and responsibility:

He/she is an independent and responsible person in the academic life of his/her professional field, and represents its professional principles and research results in every possible forum.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Mi a tárgyalás, és miért tárgyalunk? Workshop (1) Alapfogalmak, definíciók. A tárgyalás, mint konfliktusmegelőző-, kezelő- és lezáró eszköz. A konfliktus természete. (Negotiation: definitions. Why do we negotiate? (Workshop 1) Basics of negotiation. Negotiation as a tool for preventing, managing, and resolving conflicts.);

12.2. A tárgyalások típusai. Disztributív és integratív megközelítések. Tárgyalási gyakorlat (1): kétszereplős, disztributív, kétszereplős, integratív megközelítése ugyanannak a tárgyalási helyzetnek (Main types of negotiations. Distributive and integrative approaches. Negotiation exercises (1): distributive and integrative approaches to the same negotiation);

12.3. Tárgyalások folyamata, szakaszai. Tárgyalási gyakorlat (2): tárgyalás előkészítése és small talk. (The process of negotiation, stages. Negotiation exercise (2): Preparation of a negotiation and small talk.);

12.4. Tárgyalási stratégiák. Versengő stratégia és taktikák alkalmazása a tárgyalás folyamatában. Tárgyalási gyakorlat (3) Versengő tárgyalás (Negotiation strategies. Application of competitive strategy and tactics in the negotiation process. Negotiation practice (3) Competitive negotiation);

12.5. Tárgyalási stratégiák. Együttműködő stratégia és technikák alkalmazása a tárgyalás folyamatában. A harvardi együttműködő tárgyalás alapelvei. Tárgyalási gyakorlat (4) Együttműködő tárgyalás (Negotiation strategies. Application of cooperative strategy and techniques in the negotiation process. The principles of Harvard cooperative negotiation. Negotiation practice (4) Cooperative negotiation);

12.6. Negotiation strategies. Application of cooperative strategy and techniques in the negotiation process. The principles of Harvard cooperative negotiation. Negotiation practice (4) Cooperative negotiation (Managing difficult situations during the negotiation process. Negotiation exercise, 5);

12.7. Tárgyalástechnikai gyakorlat (6): komplex, többfordulós tárgyalástechnikai gyakorlat az elsajátított ismeretek és készségek alkalmazására (Negotiation exercise (6): complex, multi-round simulation for the application of acquired knowledge and skills.);

12.8. Többszereplős, problémamegoldó tárgyalás (7) (Multi-party negotiations, multilateral negotiations, the problem-solving process, 7);

12.9. Etikett a tárgyalás során. Gyakorlat (8) (Business etikett&negotiations, 8);

12.10. Nemzetközi protokoll alapok. Gyakorlat (9) (Basics of international protocol. Interactive exercise, 9);

12.11. Virtuális környezetben történő tárgyalási gyakorlat. Partnerség kialakítása (Negotiation exercise: Negotiation and debating in VR. Partnership);

12.12. Vendégelőadás 1: bilaterális nemzetközi tárgyalások. Előkészítés, a tárgyalás folyamata, kihívások, jó gyakorlatok (Guest lecture 1: Bilateral international negotiations: Preparation, process, challenges, and good practices);

12.13. Vendégelőadás 2: bilaterális nemzetközi tárgyalások. Előkészítés, a tárgyalás folyamata, kihívások, jó gyakorlatok (Guest lecture 2: Multilateral international negotiations: Preparation, process, challenges, and good practices);

12.14. Workshop2: interaktív összefoglalás, fő tanulságok, az elsajátított készségekkel kapcsolatos reflexiók, visszajelzések a tárgyalási készségek fejlődésével és a tantárgy tartalmának alkalmazásával kapcsolatban. Teszt. A kurzus lezárása (Workshop 2: interactive summary, key take-aways, learnings, practical applications of the subject

matter, feedbacks. Test. Closing remarks);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

3. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgatóknak a tanórák legalább 70%-án jelen kell lennie. 30%-ot meghaladó hiányzás esetén a hallgatónak egyedileg megbeszélte többletfeladatot kell megoldania az aláírás megszerzéséhez. A hallgató köteles továbbá az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

Nappali munkarend esetén:

Nappali munkarend

- Folyamatos, aktív részvétel az órákon.
  - Napló vezetése saját tárgyalási észvégeinek fejlesztéséről
  - Részvétel a Virtuális valóság (VR) környezetben történő tárgyalási gyakorlaton, before-after kérdőív kitöltése. A gyakorlat feldolgozása a naplóban.
  - Teszt a tárgyalástechnika témakörébe tartozó fő fogalmakkal kapcsolatban.
- A jegy 60%-át az aktív órai munka, 10%-át a napló, 15%-át a VR gyakorlat, 15%-át a teszt adja.

Levelező munkarend

- Egy darab 1500 karakter évközi beadandó a 13. pontban megadott tematikához kapcsolódóan.
  - VR gyakorlat teljesítése, before-after kérdőív kitöltése
  - Online teszt a tárgyalástechnika témakörébe tartozó fő fogalmakkal kapcsolatban.
- A jegy 25%-át az aktív órai munka, 25%-át a VR gyakorlat, 25%-át a beadandó dolgozat, 25%-át az online teszt adja.

Óra látogatása alól felmentett munkarend:

A hallgatónak a félév folyamán az alábbi feladatokat szükséges teljesítenie:

- Egy darab 1500 karakter évközi beadandó a 13. pontban megadott tematikához kapcsolódóan. Online prezentáció MTS platformon, előre egyeztetett időpontban, 10 percen.
  - Online teszt a tárgyalástechnika témakörébe tartozó fő fogalmakkal kapcsolatban.
- Az évközi jegy 50%-át a beadandó dolgozat, 50%-át a teszt adja.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Nappali és egyéb munkarend esetén: az előírt évközi feladatok teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Nappali munkarendben a jegy 60%-át az aktív órai munka, 10%-át a napló, 15%-át a VR gyakorlat, 15%-át a teszt eredménye adja.

Levelező munkarendben a jegy 25%-át az aktív órai munka, 25%-át a VR gyakorlat, 25%-át a beadandó dolgozat, 25%-át az online teszt adja.

Óra látogatása alól felmentett munkarendben: az évközi jegy 50%-át a beadandó dolgozat, 50%-át a teszt adja.

Az értékelés egységesen a következő módon történik: 60 %-tól elégséges, 70 %-tól közepes, 80-tól % jó, 90 %-tól jeles.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

Az előírt évközi feladatok teljesítése.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Baber, William W. – Fletcher-Chen, Chavi C-Y.: Practical Business Negotiation, Routledge, Abingdon 2020. ISBN: 9780367421731;
2. Criss Voss: Tárgyalj úgy, mintha az életed múlna rajta. Meggyőzés egy FBI-os túsztárgyaló módszereivel, HVG Könyvek, Budapest 2020. ISBN: 9789633049716;
3. Fürjes Balázs: Tárgyalástechnika, NKE, Online tananyag 2019 (2013).
4. Jenei Ágnes: Interkulturális Tárgyalások. Oktatási segédanyag, Nemzeti Közsolgálati Egyetem, Budapest 2013.
5. Jenei Ágnes: Tárgyalástechnika, NKE, Online tananyag 2012.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Blahó András: Térjünk a tárgyra! Tárgyalástan, Aula Kiadó, Budapest 2003. ISBN: 9639478172;
2. Cialdini, Robert B.: Hatás - A befolyásolás pszichológiája, HVG Könyvek, Budapest 2009. ISBN: 9789639686779;
3. Hofmeister, Tóth Ágnes, Mitev Ariel Zoltán : Üzleti kommunikáció és tárgyalástechnika., Akadémiai Kiadó, Budapest 2007.
4. Robert Cialdini: Előhatás - A meggyőzés forradalma, HVG Könyvek, Budapest 2017. ISBN: 9789633046104;
5. Robert Cialdini: Influence, New and Expanded: The Psychology of Persuasion, Harper Business, 2021. ISBN: 0062937650;

Budapest, 2024

Dr. Jenei Ágnes, PhD, egyetemi docens

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁKNGTM43

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Társadalomtudományi kutatás elmélete, módszertana és gyakorlata

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Theory, Methodology and Practice of Social Science Research

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 6 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 75 % gyakorlat, 25 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi tanulmányok mesterképzési szak / valamennyi specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Közgazdaságtani és Nemzetközi Gazdaságtani Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Marton Ádám, PhD, adjunktus

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 56 (14 EA + 0 SZ + 42 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 16 (4 EA + 0 SZ + 12 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 4

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

-

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A kurzus célja, hogy megismertesse a hallgatókat a tudományos kutatás alapjaival, annak folyamatával, különböző módozataival és lehetőségeivel a társadalomtudomány nemzetközi kutatásainak kontextusában. A tárgy a kutatómódszertan alapvető összefüggéseinek tárgyalása mellett, kitér a nemzetközi témájú kutatások során alkalmazható legfontosabb elemzési technikákra, adatbázisokra és adatvizualizációs eljárásokra. Megismerteti a hallgatókat a kvalitatív és kvantitatív kutatás legfontosabb dimenzióival, valamint az eseményelemzés módszerének különböző megközelítéseivel.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to familiarize students with the basics of scientific research, its process, different methods and possibilities in the context of international research in the social sciences. In addition to the discussion of the fundamental relationships of research methodology, the subject covers the most important analysis techniques, databases and data visualization procedures that can be used during research on international topics. It introduces the students to the most important dimensions of qualitative and quantitative research, including the event study methodology.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Ismeri a társadalomtudományokra jellemző adatgyűjtési, feldolgozási és értelmezési technikákat, és a politikai kutatás megkülönböztető sajátosságait.

-

Képességei

Képes a megszerzett ismeretei birtokában a társadalmi folyamatok általa kutatott szeletében új tudományos eredmények elemzésére, új tények és összefüggések feltárására, tudásának önálló szakmai koncepció formájában történő értékesítésére. Képes a hazai és külföldi társadalomtudományi források feltárására, feldolgozására és szakmai munkája során a leszűrt következtetések gyakorlati alkalmazására.

-

Attitűdje

Lényeglátás, kreativitás és módszertani tudatosság jellemzik.

-

Autonómiája és felelőssége

Önálló és felelős szereplője szakterülete tudományos életének, képviseli szakmai elveit és kutatási eredményeit minden lehetséges fórumon. Önálló és felelős döntéseket hoz munkája során saját tudományos munkásságára, valamint az irányítása alá tartozók munkaprogramjaira vonatkozóan.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

The data collection, processing and interpretation techniques typical of the social sciences and the distinguishing features of political research are known.

-

Capabilities:

She/he is capable of analyzing new scientific results, finding new facts and relations, and marketing her/him knowledge in the form of an independent professional concept with the acquired knowledge, in the segment of social issues which he/she researches. Examining and analyzing domestic and foreign sources in social sciences, and of the practical application of the conclusions drawn during his/her professional work.

-

Attitude:

Students is characterized by insight, creativity and methodological awareness.

-

Autonomy and responsibility:

Students undertake independent and responsible roles in the domestic and international operation of professional organizations, and the work of negotiation forums. She/he makes independent and responsible decisions in her/him work with regard to his/her own academic work, and the work programmes of people managed by her/him.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

- 12.1. Bevezetés a kutatómódszertan alapjaiban. A tudományos kutatás folyamata. (Introduction to the Basics of Research Methodology. The Process of Scientific Research.);
- 12.2. A kutatások tervezésének lépései. A Research Design felépítése. (The Steps of Research Planning. Structure of Research Design.);
- 12.3. A tudományos írás alapjai. A tudományos kutatás etikai kérdései. (Basics of Academic Writing. Ethical Issues of Scientific Research.);
- 12.4. A kutatási folyamat során alkalmazható informatikai megoldások. (IT Solutions Applicable during Research Process.);

- 12.5. Az empirikus kutatás alapjai. (The Foundations of Empirical Research.);
- 12.6. Adatok, adattípusok, adatbázisok, adatforrások a nemzetközi kutatások kontextusában. (Data, Data types, Databases, Sources of Data in the Context of International Research.);
- 12.7. Adatvizualizációs technikák. (Data Visualization Techniques.);
- 12.8. A kvalitatív kutatás alapjai. (Basics of Qualitative Research.);
- 12.9. Kérdőíves kutatás összeállítása és kiértékelése. (Compilation and Evaluation of Questionnaire Research.);
- 12.10. A változók közötti összefüggések különböző dimenziói. (Different Dimensions of Correlations between Variables.);
- 12.11. A kvantitatív kutatás módszertani gyakorlati alkalmazásai a társadalomtudományi kutatásokban. (The Methodological Practical Applications of Quantitative Research in Social Science Research.);
- 12.12. Adatredukciós és csoportosító eljárások. (Data Reduction and Clustering Methods.);
- 12.13. Eseményelemzés módszere. (Event Study Methodology.);
- 12.14. Hallgatói projektmunkák bemutatása. (Presentation of Student Projects.);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

- 1. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az aláírás megszerzéséhez az elvárt részvétel legalább 8 szemináriumi és legalább 8 előadás alkalmon. Kedvezményes tanulmányi rend esetében az óralátogatás alól külön beadandó dolgozat készítésével lehet mentesülni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

A tanulmányi munka alapja az előadások és szemináriumok rendszeres látogatása. Beadandó feladatok elvégzése, önálló projektmunka elkészítése és prezentálása.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Legalább 8 szemináriumi és 8 előadás alkalmon való részvétel, valamint a beadandó projektmunka elkészítése és prezentálása.

16.2. Az értékelés:

A beadandó elemző projektmunka és a kapcsolódó prezentáció legalább elégséges szinten történő teljesítése, melynek alapját az előadásokon és szemináriumokon elhangzott elméleti és gyakorlati módszertani ismeretek képezik.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

- 1. Babbie, E.: A társadalomtudományi kutatás gyakorlata, Balassi Kiadó, Budapest 2020. ISBN: 9789634560005;
- 2. Kovács, E.: Többváltozós adatelemzés, Typotex Kiadó, Budapesti Corvinus Egyetem 2014. ISBN: 978 963 279 243 9;

17.2. Ajánlott irodalom:

- 1. Angrist, J. D., and Pischke, J.: Mastering 'Metrics: The Path from Cause to Effect, Princeton, NJ: Princeton University Press, 2014. ISBN: 970691152844;
- 2. Gravetter, F. J. & Wallnau, L.B.: Statistics for the Behavioral Sciences, Wadsworth,

2009. ISBN: 9780534762698;

Budapest, 2024

Dr. Marton m, PhD, adjunktus

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁEUTTM43

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Uniós kormányzás, érdekérvényesítés és közpolitika

3. A tantárgy megnevezése (angolul): EU Governance, Advocacy and Policy-making

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 4 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50 % gyakorlat, 50 % elmélet

4.3. Az értékelés: kollokvium

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi tanulmányok mesterképzési szak / valamennyi specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Európa-tanulmányok Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Varga András, PhD, adjunktus, oktató

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 42 (14 EA + 0 SZ + 28 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 12 (4 EA + 0 SZ + 8 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 4

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

-

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A hallgatók a tantárgy keretében megismerik az európai uniós politikai rendszer sajátosságait, szereplőit. Ismereteket szereznek a többszintű európai kormányzás működéséről. A kurzus során megismerik az uniós törvényhozó, végrehajtó és bírói hatalmi ágakat és azok sajátosságait. A hallgatók megismerkednek továbbá az uniós közpolitika-formálás folyamatával, és annak eltérő módjaival az egyes szakpolitikai területeken. Az elméleti előadásokhoz kapcsolódóan, a gyakorlati foglalkozásokon a hallgatók szakpolitikai esettanulmányokat dolgoznak fel, azzal a céllal, hogy az uniós politikai rendszer és kormányzás működését a gyakorlatban is megismerjék.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

Students get acquainted with the actors of the European Union's political system. They learn about the functioning of the multilevel governance (MLG) in the EU. The EU's legislative, executive and judicial institutions are introduced. Students also get acquainted with the process of EU policy-making. In addition to introducing the major theories, students also get to know how the EU political system and governance work in practice.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Rendszerezett ismeretekkel rendelkezik a magyar, az európai és az Európán kívüli politikai rendszerekről, valamint a kormányzati rendszerek domináns nemzetközi típusairól.

A hallgatók megismerik az uniós döntéshozatalt és annak résztvevőit.

Mélyre ható ismereteket szerenek a döntéshozatali aktorok belső működéséről.

Elsajátítják a soft law eredményeket alkotó döntéshozatali folyamatokat.

Megismerik a tagállami érdekérvényesítés lehetőségeit.

Elsajátítják az uniós társadalmi attitűdök jellegzetességeit.

Ismereteket szereznek az európai politikai pártokról és azok működéséről.

Képességei

Képes a megszerzett ismeretei birtokában a társadalmi folyamatok általa kutattat szeletében új tudományos eredmények elemzésére, új tények és összefüggések feltárására, tudásának önálló szakmai koncepció formájában történő értékesítésére.

A hallgatók képesek lesznek az önálló elemző munka elvégzésre az uniós döntéshozatal terén.

Átlátják a társadalmi folyamatokat, amelyek meghatározzák a tagállamok EU politikáját.

Felismerik a különböző európai politikai pártok profiljait.

Attitűdje

Nyitott és befogadó szakterületének a legkülönbébb nemzetközi kutatási eredményei iránt, és elkötelezett az általa hasznosnak ítélt új tudáselemek hazai megismertetése mellett.

Nyitottá válik a szakmai diskurzus hazai szereplői felé.

Követni tudja a nemzetközi kutatási irányokat.

Autonómiája és felelőssége

Önálló és felelős szereplője szakterülete tudományos életének, képviseli szakmai elveit és kutatási eredményeit minden lehetséges fórumon.

Önálló elemzési és értelmezési képességeket sajátít el.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

The Hungarian and European political systems, and of those outside of Europe, and of the dominant international types of governmental systems.

The students become acquainted with European Union decision-making and its participants. They seek in-depth knowledge about the internal workings of decision-making actors. They acquire the processes of decision-making that form soft law outcomes. They explore the possibilities of asserting national interests. They familiarize themselves with the characteristics of European Union social attitudes. They gain knowledge about European political parties and their operations.

Capabilities:

Analyzing new scientific results, finding new facts and relations, and marketing his/her knowledge in the form of an independent professional concept with the acquired knowledge, in the segment of social issues which he/she researches.

The students will be capable of independently conducting analytical work in the field of European Union decision-making. They will have an understanding of the societal processes that shape the EU policies of member states. Additionally, they will recognize the profiles of various European political parties.

Attitude:

Openness and being receptive to the findings of different international research projects of his/her field, and commitment to publicizing the new findings which he/she finds useful in his/her country.

They become open to the professional discourse with domestic actors. They can follow international research trends.

Autonomy and responsibility:

He/she is an independent and responsible person in the academic life of his/her professional field, and represents its professional principles and research results in every possible forum.

They acquire independent analysis and interpretation skills.

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

- 12.1. Bevezetés, követelmények (Introduction, requirements);
- 12.2. Mi jelent az integráció? Hogyan értelmezzük? Integrációelméletek történeti perspektívában (What is the integration? How shall we interpret it? Integration theories in a historical perspective);
- 12.3. Az európai uniós politikai rendszer. Törvényhozó, végrehajtó és bírói hatalom egy hibrid struktúrában (The political system of the European Union. Different institutions in a hybrid structure);
- 12.4. A politikai rendszer szereplői; politics/policy/polity értelmezése (The actors of the political system; the differentiation of politics/policy/polity);
- 12.5. „Governance government nélkül” az EU-ban ('Governance without government' in the EU);
- 12.6. Az uniós közpolitika értelmezése. Tagállam - EU hatáskörmegosztás (The public policy of the EU. The system of division of competences between the EU and the member-states);
- 12.7. Közpolitikai ciklus (Public policy cycle);
- 12.8. A döntéshozatal intézményi rendszere I. - Az Európai Bizottság (Decision-making in different EU institutions I. - The European Commission);
- 12.9. A döntéshozatal intézményi rendszere II. - A Tanács és az Európai Tanács (Decision-making in different EU institutions II. - The Council and the European Council);
- 12.10. A döntéshozatal intézményi rendszere III. - Az Európai Parlament (Decision-making in different EU institutions III. - The European Parliament);
- 12.11. Demokrácia, pártok, választások (Democracy, parties, elections);
- 12.12. Tagállami érdekérvényesítés (Member-states' advocacy actions);
- 12.13. Uniós közvélemény, bizalom a nemzeti és uniós intézményekben (Public opinion, trust in the national and EU institutions);
- 12.14. Euroszepticismus (Euro scepticism);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

1. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tantárgy elfogadásához a tanórák legalább 75%-án jelen kell lennie a hallgatónak. A távollét igazolását elektronikusan kell megküldeni az oktató számára. A hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Az elfogadható hiányzások mértékének túllépése esetén következményként az aláírás megtagadásra kerül és a hallgató nem bocsátható vizsgára.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

A gyakorlati írásbeli feladatok elkészítése. A gyakorlati csoportfeladatokban való részvétel.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A tantárgy elfogadásához a tanórák legalább 75%-án jelen kell lennie a hallgatónak. A gyakorlati feladatokat a hallgatónak el kell készítenie és fel kell töltenie a moodle-be.

16.2. Az értékelés:

Kollokvium. Szóbeli vizsga a tételsorból kapott két tételből és kiegészítő kérdésekből.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzése és a kollokvium sikeres teljesítése.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Arató Krisztina - Koller Boglárka (szerk.): Az Európai Unió politikai rendszere, Dialóg Campus Kiadó, Budapest 2019. ISBN: 9789635310746;
2. Koller Boglárka; Varga András: Tagállami és uniós hatáskörök a szakpolitikák rendszerében, Ludovika Egyetemi Kiadó , Budapest 2022. ISBN: 9789635317479;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Marján Attila: EU közpolitika és szakpolitika, Nemzeti Közszerológálati Egyetem, Budapest 2014.
2. Navracsics Tibor: Európai belpolitika: az Európai Unió politikatudományi elemzése, Korona Kiadó, Budapest 1998. ISBN: 9639036838;
3. Osztovíts András: EU döntéshozatal, Nemzeti Közszerológálati Egyetem Vezető-és Továbbképzési Intézet, Budapest 2014.
4. Simon Zoltán: Döntéshozatal és jogalkotás az Európai Unióban. Elmélet és gyakorlat, L'Harmattan Kiadó, Budapest 2013. ISBN: 9789637343247 ;
5. Trócsányi László: Demokrácia és jogállamiság új kihívások előtt., Európai Tükör, Budapest 2018.

Budapest, 2024

Dr. Varga András, PhD, adjunktus, oktató

TANTÁRGYI PROGRAM

1. A tantárgy kódja: ÁKNGTM44

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Világgazdaságtan

3. A tantárgy megnevezése (angolul): World Economics

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 5 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50 % gyakorlat, 50 % elmélet

4.3. Az értékelés: kollokvium

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi tanulmányok mesterképzési szak / valamennyi specializáció;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Közgazdaságtani és Nemzetközi Gazdaságtani Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Vásáry Viktória, PhD. /habil., egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 56 (28 EA + 0 SZ + 28 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 16 (8 EA + 0 SZ + 8 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 4

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

A tanár és a tanulók együttes munkájának módszerei

a. Beszélgetés, szeminárium

b. Megbeszélés

c. Vita

d. Felfedezéssel tanulás, vagy heurisztikus beszélgetés

Kiselőadás, projektmódszer, kooperatív oktatási módszer.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A kurzus során a hallgatók megismerkedhetnek a világgazdaságtan alapvető fogalmaival és összefüggéseivel, ezek közül is részletesen az alábbi témakörökkel: világrend, világgazdaság, világgazdaságtan; globalizáció; nemzetközi kereskedelem; nemzetközi pénzügyek; transznacionális és multinacionális vállalatok; nemzetközi versenyképesség; növekedés és/vs. fejlődés; „új gazdaságföldrajz”; regionális gazdasági integrációk. A kurzus végén ezen ismeretek birtokában kerül tárgyalásra a közép- és kelet-európai rendszerváltás hatása a térség országai – kiemelten Magyarország – világgazdasági szerepére.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

During the course students will be introduced to the basic concepts and the context of world economics, including topics such as world order, world economy, world economics; globalization; international trade; international finance; transnational and multinational

companies; international competitiveness; growth and / vs. development; "New economic geography"; regional economic integrations. At the end of the course, with this knowledge, the impact of the systemic changes in Central and Eastern Europe on the role of the countries of the region, (especially Hungary) in the world economy will be discussed.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Ismeri a világgazdaság szereplőit és összefüggésrendszerét, a gazdaságpolitika alakításának elméleti alapjait és gyakorlati tényezőit. Átfogóan ismeri a nemzetközi kapcsolatok, a nemzetközi gazdasági kapcsolatok és a nemzetközi közösség működésének regionális dimenzióit. Ismeri a világgazdaság legfontosabb szereplőit, mechanizmusait és folyamatait.

A hallgatók szerezzenek átfogó tudást a globális gazdasági folyamatokról és összefüggésekről, ismerjék meg a világgazdaság főbb szereplőit, intézményeit és működési mechanizmusait, legyenek tisztában a globális gazdasági kihívásokkal és azok lehetséges megoldásaival, értsék meg a nemzetközi gazdasági kapcsolatok jelentőségét és szerepét a globális gazdaságban, legyenek képesek a gazdasági és politikai döntések globális hatásainak értékelésére. A hallgatók ismerjék a makro- és mikroökonómiai elméleteket, és tudják azokat alkalmazni a globális gazdasági jelenségek elemzésére, rendelkezzenek biztos tudással a nemzetközi kereskedelem, a befektetések és a pénzügyi piacok területén.

Képességei

Ismeri a világgazdaság szereplőit és összefüggésrendszerét, a gazdaságpolitika alakításának elméleti alapjait és gyakorlati tényezőit. Átfogóan ismeri a nemzetközi kapcsolatok, a nemzetközi gazdasági kapcsolatok és a nemzetközi közösség működésének regionális dimenzióit. Ismeri a világgazdaság legfontosabb szereplőit, mechanizmusait és folyamatait.

A hallgatók képesek legyenek a globális gazdasági folyamatok komplexitásának megértésére, a gazdasági trendek elemzésére és előrejelzésére, a gazdasági és politikai döntések globális hatásainak értékelésére. A hallgatók képesek legyenek a globális gazdasági problémák kritikus elemzésére és innovatív megoldások kidolgozására, komplex gazdasági fogalmakat világosan és tömören kommunikálni írásban és szóban is, hatékonyan együttműködni másokkal a közös célok elérése érdekében.

Attitűdje

Elemzőkészséggel, problémafelismerő és problémamegoldó készséggel rendelkezik. Megszerzett tudására támaszkodva képes az általa képviselt szervezet érdekeinek védelmére és képviselésére. Érdeklődik a világgazdasági folyamatok és azok Magyarországra gyakorolt hatása iránt.

A hallgatók legyenek nyitottak a világ különböző tájain zajló gazdasági események megismerésére és megértésére; legyenek kíváncsiak arra, hogy a gazdaság miként működik, és hogyan hat az emberek életére, ne fogadják el kritika nélkül a gazdasági információkat, hanem tanulják meg azok forrását és hitelességét értékelni, legyenek tudatában a globális gazdasági kihívásoknak, és törekedjenek a fenntartható megoldások megtalálására. A hallgatók törekedjenek a gazdasági információk pontos és megbízható közvetítésére, kerüljék a gazdasági jelenségek szubjektív értelmezését, és törekedjenek a tények objektív bemutatására, legyenek toleránsak a különböző gazdasági rendszerek és nézőpontok iránt, legyenek tudatában a gazdasági döntések etikai következményeinek, és felelősségteljesen hozzanak döntéseket. A világgazdaságtan tantárgy keretében kialakított attitűdök hozzájárulnak a hallgatók személyiségének komplex fejlődéséhez. A tantárgy segít a hallgatóknak nyitottabbá, kíváncsibbá, kritikusabbá és felelősségteljesebbé válni a globális gazdasági folyamatokkal szemben.

Autonómiája és felelőssége

Képes mérlegelni a lehetőségek között, és az általa képviselt szervezet szakmai érdekeit és céljait szem előtt tartva kiválasztani a legmegfelelőbb megoldást. Képes autonóm módon szakmai álláspontot kialakítani és döntést hozni. Világgazdasági területen önálló munkavégzésre és döntéshozásra képes.

A hallgatók legyenek képesek önállóan tanulni és kutatni a világgazdasággal kapcsolatos témákat, saját véleményyt alkotni a globális gazdasági kérdésekről. A hallgatók vállaljanak felelősséget a saját munkájukért és eredményeikért. A tantárgy segít a hallgatóknak

megérteni a gazdasági döntések társadalmi következményeit, és felelősségteljesen részt venni a gazdasági közéletben.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

The main trends of world economics and the economic trends of individual regions of the world, with special regard to the economic situation of the European Union. The deeper relations of international political, economic, legal and social institutions and issues. Students should acquire comprehensive knowledge of global economic processes and relationships, become familiar with the main actors, institutions, and mechanisms of the global economy, be aware of the global economic challenges and possible solutions, understand the importance and role of international economic relations in the global economy, be able to assess the global implications of economic and political decisions. Students should know the macro- and microeconomic theories and be able to apply them to the analysis of global economic phenomena, should have a solid knowledge of international trade, investment, and financial markets.

Capabilities:

Comparative economic analyses with basic economic and statistical knowledge, and with knowledge about world economic theories.

Students should be able to understand the complexity of global economic processes, collect, analyse, and interpret economic data, assess the global implications of economic and political decisions. Students should be able to critically analyse global economic problems and develop innovative solutions, communicate complex economic concepts clearly and concisely, both in writing and orally, work effectively with others to achieve common goals.

Attitude:

Openness and being receptive to the findings of different international research projects of his/her field, and commitment to publicizing the new findings which he/she finds useful in his/her country.

Students should be open to learning about and understanding economic events taking place in different parts of the world, should be curious about how the economy works and how it affects people's lives, should not accept economic information uncritically, but learn to evaluate its source and reliability, should be aware of global economic challenges and strive to find sustainable solutions. Students should strive to convey economic information accurately and reliably, should avoid subjective interpretations of economic phenomena and strive to present the facts objectively, should be tolerant of different economic systems and viewpoints, should be aware of the ethical implications of economic decisions and make decisions responsibly. The attitudes developed within the framework of the world economics subject contribute to the complex development of the students' personality. The subject helps students to become more open, curious, critical and responsible towards global economic processes.

Autonomy and responsibility:

He/she is an independent and responsible person in the academic life of his/her professional field, and represents its professional principles and research results in every possible forum. He/she makes independent and responsible decisions in his/her work with regard to his/her own academic work, and the work programmes of people managed by him/her.

Students should be able to learn and research topics related to the global economy independently, to independently collect, analyse, and interpret economic data. Students should take responsibility for their own work and results. The subject helps students to understand the social consequences of economic decisions and to participate responsibly in economic public life.

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

- 12.1. Bevezetés, alapfogalmak. Világrend, világgazdaság, világgazdaságtan. (Introduction, basic concepts.);
- 12.2. A világgazdaság a XXI. század elején (World order, world economy, world economics.);
- 12.3. A globalizáció fogalma és gyakorlata. (The world economy at the beginning of the 21st century.);
- 12.4. Nemzetközi kereskedelmi folyamatok. (Concept and practice of globalization.);
- 12.5. Nemzetközi pénzügyi folyamatok. (International trade processes. International financial processes.);
- 12.6. Transznacionális és multinacionális vállalatok a világgazdaságban. (Transnational and multinational corporations in the world economy.);
- 12.7. Nemzeti fejlődés és nemzetközi versenyképesség. (National development and international competitiveness.);
- 12.8. Növekedés és fejlődés - „élet a GDP-n túl”. (Growth and development - "life beyond GDP".);
- 12.9. Nemzetközi kereskedelem: szabályozás és intézmények. (International Trade: Regulation and Institutions.);
- 12.10. Az „új gazdaságföldrajz”. (The "new economic geography".);
- 12.11. Regionális gazdasági integrációk. (Regional economic integrations.);
- 12.12. Európai és regionális integrációs folyamatok magyar szempontból. (European and regional integration processes from a Hungarian perspective.);
- 12.13. Aktuális világgazdasági kérdések, „forró pontok” (Current world economic issues, "hot spots".);
- 12.14. Összegzés (Summary and conclusions.);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

3. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az előadásokon a részvétel nem kötelező, de - a tananyag megfelelő megértése érdekében - ajánlott. A gyakorlatokon egyéni/csoportos félévközi feladatokra kerül sor. Ezek elfogadása, valamint a megfelelő mértékű jelenlét az aláírás feltétele. A gyakorlatokon a részvétel kötelező; kettőnél több hiányzás esetén az oktatóval egyeztetett plusz feladattal lehet kiváltani a jelenlétet.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

Az előadásokon a részvétel nem kötelező, de - a tananyag megfelelő megértése érdekében - ajánlott. A gyakorlatokon egyéni/csoportos félévközi feladatokra kerül sor. Ezek elfogadása, valamint a megfelelő mértékű jelenlét az aláírás feltétele. A gyakorlatokon a részvétel kötelező; kettőnél több hiányzás esetén az oktatóval egyeztetett plusz feladattal lehet kiváltani a jelenlétet.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A gyakorlatokon egyéni/csoportos félévközi feladatokra (prezentációkra) kerül sor. Ezek elfogadása, valamint a gyakorlatokon való megfelelő mértékű jelenlét (vagy annak kiváltása) az aláírás feltétele (l. a 14. pontot).

16.2. Az értékelés:

A gyakorlati órákon végzett munkával (feladat: max. 40 pont, órai aktivitás: max. 10 pont), valamint (az aláírás megszerzése esetén) a vizsgaidőszakban tett max. 50 pontos írásbeli vizsgával összesen max. 100 pont szerezhető. Ponthatárok és érdemjegyek: 0-50: elégtelen, 51-59: elégséges, 60-74: közepes, 75-87: jó, 88-100: jeles.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:**17.1. Kötelező irodalom:**

1. Elekes Andrea : Világgazdaságtan, NKE, Budapest 2019.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Elekes Andrea : Világgazdaságtan, NKE, Budapest 2019.

Budapest, 2024

Dr. Vásáry Viktória, PhD. /habil., egyetemi docens

1. számú melléklet: Tanóra-, kredit- és vizsgaterv

2. számú melléklet: Előtanulmányi rend**A NEMZETKÖZI TANULMÁNYOK MESTERKÉPZÉSI SZAK AJÁNLOTT TANTERVE
ELŐTANULMÁNYI REND**

Kódszám	Tantárgy	Előtanulmányi követelmény		Egyidejű felvétel megengedett (IGEN/NEM)
		Kódszám	Tantárgy	
ÁNKDM42	A külkapcsolati munka gyakorlati kérdései II.	ÁNKDM37	A külkapcsolati munka gyakorlati kérdései I.	NEM